הצופה

ב"ה, יום רביעי, י"ז אלול תשל"ד (4.9.1974)
שנה ל"ו — גליון 11770 — המחיר 80 אגורה

עתון התנועה העולמית של המזרחי והפועל המזרחי
מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בר־אילן ז"ל

ישראל ביקשה הבהרות מארה"ב

על פניית אש"פ לדיונים עם וואשינגטון בדרג גבוה

דובר אמריקאני סירב לומר אם כבר היו מגעים, אך אינו שולל אפשרות של שיחות

וושינגטון 3 (עי"ר, ע"צ ־ שרות „הצופה"). — ממשלת ישראל פנתה היום לממשלת ארצות הברית וביקשה הבהרות לידיעות על פניית יאסר ערפאת להיפגש עם שר החוץ האמריקאני. עד כה טרם נתקבלה תשובה מוושינגטון.

המימשל האמריקני השאיר היום דלת פתוחה לאפשרות של הידברות עם ראשי תנועת ההתנגדות הפלשתינאית.

דובר מיניסטריון החוץ האמריקני ג'ון קינג, שנשאל בקשר לידיעות מקהיר, המספרות, שהנהגת הארגון לשחרור פלשתין הודיעה לממשלת ארה"ב, על ידי צד שלישי, שהיא מעוניינת לפתוח בדיונים, בדרג גבוה, עם שלטונות וואשינגטון, אמר שבממשלת ארה"ב משוכנעים שכל הסדר במזה"ת חייב להביא בחשבון את „האינטרסים הלגיטימיים" של הפלשתינאים.

קינג אמר שאינו שולל את האפשרות של שיחות אמריקניות־פלשתינאיות, אך סירב לומר אם אומנם היו כבר מגעים כאלה.

מסרב להבהיר מה הם „אינטרסים לגיטימיים"

הדובר סירב גם להבהיר אם המונח „אינטרסים לגיטימיים" של הפלשתינאים חל גם, לדעת ממשלת ארה"ב על „הזכויות הלאומיות", אשר הפלשתינאים מתאמצים להגן עליהן בחזית הדיפלומטית. ומבקשים להעלותם במגעים עם ארה"ב או במושב הקרוב של עצרת האו"ם.

ערפאת פנה במכתבים לברז'נייב ולצ'ו אן־ליי

מבקש תמיכתם באו"ם. — הפלשתינאים פתחו במיתקפה דיפלומטית

קהיר, 3 (יופ"ע, ע"צ ע"ר) — מנהיגים פלשתינאים פתחו במיתקפה דיפלומטית בשני מישורים במסגרת נסיון לשכנע את אומות העולם שהבעייה הפלשתינאית היא בעייה לאומית ולא הומניטארית.

מקורות המקורבים לארגון לשחרור פלשתין אמרו, כי ארגון זה הודיע לארה"ב באמצעות גורמים שונים על נכונתו לקיים דיונים ישירים בדרג גבוה עם נציגים מדיניים על בעיית פלשתינה.

הגישושים הראשונים נעשו לפני חודש ימים וחזרו עליהם בשבוע שעבר, ציינו המקורות. הגורמים שבאמצעותם פעל הארגון לשחרור פלשתין כוללים מדינות ערביות, אפריקאיות ואסיאניות.

להבטחת זכויות לאומיות ולא רק להחזרת פליטים

פעולת הארגון לשחרור פלשתין בשני המישורים נועדה לשכנע את האו"ם ואת ארה"ב, כדי שגורמים אלה יכירו בעובדה שהפלשתינאים נאבקים למען הבטחת זכויות לאומיות ולא רק להחזרת הפליטים שנעקרו ממקומותיהם בעקבות המלחמה הערבית־ישראלית הראשונה משנת 1948.

עבדל מוחסין אבו מייסר, אחד מבין החברים הבכירים במשלחת הארגון לשחרור פלשתין לכנס שרי הליגה הערבית אמר כי ארגונו רוצה שהאו"ם יכיר בבעיה כ„ענין של שחרור לאומי, שאלה של קיום" ולא יתייחס אליה כשאלה של גבולות או פליטים וזו לא.

מקורות המקורבים לארגון לשחרור פלשתין אמרו, כי אם יזכה הארגון בהצלחה בקשר עם שכנוע האו"ם ובמיוחד ארה"ב, כדי שיסכימו לעמדה זו, יהיה בכך משום עידוד לנציגות הפלשתינאית להשתתף בשיחות השלום הערביות־ישראליות בז'נבה.

העתון „א־ספיר" מוסר היום, כי משלחת פלשתינאית תסייר בבירות העולם כדי לגייס תמיכה בהעלאת הבעיה הפלשתינאית לדיון במושב הבא של עצרת האו"ם.

ביירות, 3 (עי"ר) — ראש הארגון לשחרור פלשתין, יאסר ערפאת, שיגר איגרות לראשי המדינות בכמה ארצות ידידותיות, בקשר להעלאת בעיית פלשתין במושב הקרוב של העצרת הכללית של האו"ם וביקש את תמיכתם בענין.

סוכנות הידיעות הפלשתינאית — ו.א.פ.א מסרה כי איגרות כאלה נש־

(סוף בעמוד 2)

רוב בארה"ב בעד העמדת ניקסון לדין

פרינסטון, 3, ניו ג'רסי. (יופ"ע) — רוב תושבי ארה"ב מאמינים שיש להעמיד את הנשיא לשעבר ריצ'ארד ניקסון למשפט בקשר לפעולה פלילית בפרשת ווטרגייט — זאת מגלה סקר דעת קהל שנערך ע"י מכון „גאלופ".

הממשלה תקבע הנחיות לשיחות רבין בארה"ב

חילוקי־דעות עם וושינגטון בקשר לסיכויי השגת הסדרים. —

* הערבים אינם מוכנים להסכים לנוסחת „הפסקת הלוחמה" תמורת נסיגה

הממשלה תדון ביום ראשון על פרטי מסעו של ראש הממשלה יצחק רבין, בישיבה זו תקבע הנחיות מתאימות לקראת השיחות שיקיים עם הנשיא ג'רלד פורד ועם שר החוץ הנרי קיסינג'ר.

למשרד החוץ בירושלים הגיעה הבחנה מד"ר קיסינג'ר, שנמסרה לשגריר דיניץ, שהוא לא דן עם שר החוץ הסעודי על לוח זמנים, למרות שאמר זאת בהצהרתו הפומבית.

מוואשינגטון נרמז, כי רבין יצטרך להביא עמו הצעות שיפרטו מה דורשת ישראל מהערבים תמורת הסכמתה לנסיגה.

שרי החוץ הערביים הבהירו בשיחותיהם בוואשינגטון, כי הם אינם מקבלים את הנוסחה של הפסקת לחימה תמורת נסיגה משום שלנוסחה זו הם מוכנים להסכים רק במקרה של פתרון „הבעיה הפלשתינאית". באין פתרון כזה אין הם מוכנים רק לאי־פתיחה באש תמורת נסיגה.

ידיעות, שהגיעו מוואשינגטון נראה, שחילוקי הדעות בין ישראל לארה"ב, נובעים מן השאלה, אם יש סיכוי להסכמי אי־לוחמה או ל„הסדרים". לדעת קיסינג'ר אין כיום סיכוי, שהערבים יסכימו להסכמים חוזיים, אלא להסדרים בלבד, ולכן פירוש הדבר, שיש מקום להסדרים חלקיים ולא סופיים. למרות שהסדרים אלה יהיו „שבירים".

לעומת זה יביא עמו רבין את התיזה הישראלית שתקופת הסכמי ההפרדה נגמרה ויש צורך למצוא את הדרך לשלום של ממש, ולא להסדרים שנכשלו במשך 26 שנה בכל פעם, למרות שנערכו בתיווך ארה"ב.

וושינגטון יעצה לישראל לא לדבר על המשבר העשוי להתחולל באוקטובר, אם לא יחודש המנדט של כוח החירום של האו"ם, משום שדבורים על נושא זה, לדעתה עשויים להגביר מתיחות ולהרגיז את הערבים, שלא להסכים להארכת המנדט.

דיון מדיני בועדת חוץ ובטחון

ועדת חוץ ובטחון של הכנסת קיימה אתמול דיון מדיני עם שר החוץ, מר יגאל אלון. הדיון נסב, בין השאר, על הנושאים הבאים:
— המהלכים לקראת הסדר שלום באזור.
— הכנות לקראת המערכה המדינית באו"ם.
— שלמותה של ירושלים — הצעה לסדר היום של ח"כ קלמן כהנא, שהועברה לוועדה במליאת הכנסת.

בחלקה האחר של הישיבה אישרה הועדה חוק להארכת תוקף של תקנות שעת־חירום (משמר אזרחי) תשל"ד — 1974, לקריאה שניה ושלישית.

המחבלים שנהרגו התכוונו לתפוס בני־ערובה באחד מישובי הגליל

רשימה של 20 מחבלים העצורים בארץ נמצאה ברשותם. — השתייכו לארגון טירור הנתמך על־ידי לוב ועיראק

מאת סופרנו הצבאי

שני המחבלים שנהרגו שלשום בלילה בגבול הצפון היו חלק מן החוליה, שהתכוונה לבצע פעולת חבלה ראוותנית, דוגמת מעלות, באחד מישובי הגליל. השניים השתייכו לארגון מחבלים שהוקם אחרי מלחמת ששת הימים והנתמך ע"י לוב ועיראק.

חוליית המחבלים מנתה כ־5—4 אנשים והיא ניסתה להחדר לשטחנו בין זרעית וחניתה. ליד הכפר הבדואי גורדי השוכן ממש על הגבול. כוח צה"ל שגילה את החודרים פתח באש ושניים מאנשי החוליה נהרגו ממש על גדר הבטחון. תוך שהם מנסים לחתוך אותה.

נפגעו מחבלים נוספים בחוליה

במקום נתגלו עקבות דם המוכיחים כי היו נפגעים נוספים לחוליית המחבלים, שמנתה 5 איש, אך הם הצליחו להימלט בחזרה ללבנון. מאנשי כוח הבטחון לא נפגע איש.

רשימה של עשרים מחבלים

נוסף לנשק אישי, חומרי חבלה ובגדים אזרחיים נמצאו ליד גופות המחבלים כרוזים ורשימה של עשרים מחבלים האסורים בישראל. הכרוזים כללו התנאים לשחרור המחבלים הללו תמורת בני הערובה אותם עמדו לתפוס בפעולה הראוותנית. מניחים, כי את תפיסת בני הערובה התכוונו לבצע באחד מישובי הגליל.

נתמך ע"י עיראק ולוב

2 המחבלים שנהרגו, משתייכים, כאמור, לארגון „חזית המאבק העממי", הכוללת כמה עשרות מחבלים ובראשו עומד ד"ר סמיר עושה. הארגון הוקם זמן קצר לאחר מלחמת ששת הימים ע"י בהג'ת אבו ע'רביה בגדה המערבית וברצועת עזה. ביולי 1971 הודיע על הצטרפותו ל„פת"ח", אך חלק ממנו הוסיף לשמור על קיומו העצמאי.

המחבלים שנהרגו השתייכו לפלג העצמאי של הארגון שאינו נמנה בפת"ח. הארגון נתמך ע"י עיראק ולוב.

ברז'נייב יבקר בקהיר ובדמשק

שלח איגרת לנשיא סאדאת

ביירות, 3 (עי"צ) — ליאוניד ברז'נייב יערוך ביקור רשמי בקהיר ובדמשק במהלך חודש אוקטובר — על כך מוסר היום העתון „ביירות" בכתבה מיוחדת מקהיר.

עוד כותב העתון, כי שר החוץ הסובייטי אנדריי גרומיקו יבקר בשתי הבירות בשלושת השבועות הקרובים, כדי להכין את ביקורו של ברז'נייב ולקבוע את סדר היום של הדיונים.

כזכור מסר השבועון המצרי „רוז אל יוסוף" ביום א' כי „אישיות סובייטית חשובה" תבקר בקרוב בקהיר ובדמשק.

קהיר, 3 (עי"צ) — העתון „אל־אהרם" כתב היום כי בעקבות איגרת ששלח מזכיר המפלגה הקומוניסטית הסובייטית ליאוניד ברז'נייב לנשיא סאדאת נקבע ששר החוץ המצרי איסמעיל פאהמי יבקר במוסקבה ב־15 באוקטובר.

העתון מציין כי בשיחה שקיים ביום ו' שר החוץ המצרי עם מיופה הכוח הסובייטי בקהיר פוגוס אקופוב, מסר לו הנציג הסובייטי איגרת מאת מנהיג בריה"מ ובה הזמנה לפאהמי לבוא למוסקבה ב־15 לאוקטובר.

כזכור עמד שר החוץ המצרי לבקר בבריה"מ בחודש יולי, אך הביקור נדחה לפי בקשת המנהיגים הסובייטים.

חוששים מפעולת קיצונים באירופה

טוקיו, 3 (עי"ר) — משטרת צרפת סבורה כי קבוצות קיצוניות מאירופה ומהמזרח התיכון ואסיה הכינו ביצוע פעולות בין־לאומיות ביבשת אירופה בחודש זה — על כך מוסר היום העתון היפני „אסאהי שימבון".

העתון מסתמך על מקורות בהימנים בפאריס, שאמרו שהמשטרה הפלילית הצרפתית גילתה את התכנית, לאחר שמצאה אצל יפני שנעצר בחודש יולי בשדה התעופה אורלי מכתבים מוצפנים.

בהתאם לתכנית זו, צפוי קבוצות קיצוניות ובראשן הגב' פוסאקו שיגנובו, מנהיגה לשעבר של הצבא האדום היפני. להסיף נציגים בבירים בחו"ל של חברות יפניות גדולות ולהשתלט על שגרירויות יפניות, כדי לדרוש כופר בבליוני דולרים.

„העבודה" תדון היום בהצעה לפתרון משבר „מיהו יהודי"

שולמית אלוני דורשת את משרד הפנים

מאת סופרנו לענייני מפלגות

לשכת המזכירות של מפלגת „העבודה" וסיעתה בכנסת מתכנסים היום לדון בהצעה שהועלתה באחרונה לפתרון משבר „מיהו־יהודי" ושאלת הצטרפות המפד"ל לממשלה.

בסיעות הקואליציה מעריכים, כי הלשכה תחליט להטיל על ועדת השרים של „העבודה" לבוא בדברים עם השותפים בקואליציה ולפעול לקבלת הסכמתם להצעה בדבר הקפאת רישום גרים עד תום עבודת ועדת השרים לענייני גיור.

(סוף בעמוד 2)

החל תרגיל „גולני"

יישמו לקחי המלחמה בצורות קרב שונות ובהפעלת אמצעים

התרגיל המיבת „גולני", הבא לסכם תקופת אימונים במסירפת של חיילי החטיבה, התחיל אתמול בדרום הארץ.

בתרגיל, אשר יימשך כשלושה ימים, יישמו לקחי מלחמת יום הכפורים, בצורות קרב שונות ובהפעלת אמצעים מיוחדים שנקלטו לאחר המלחמה.

במהלך התרגיל תבצע החטיבה הבקעת מערכים, כיבוש יעדים מבוצרים, פשיטות ארוכות־טווח, מעבר מכשולי מים ופריצת שדה מוקשים. בתרגיל ישלו חלק פעיל גם כוחות שריון, ארטילריה, כוחות חיל־האויר ושיילים נגד טנקים.

שר הבטחון, מר שמעון פרס ביקר אתמול במתקני ובזירות צה"ל שבדרום הארץ. במהלך סיורו ביקר שר הבטחון במבסים חיל הים ונפגש עם צוותי ספינות הסיור של החיל שנתקלו בשבוע שעבר בספינות הסובייטיות שהחדרו למי ישראל במיבצרי מילאן שבמפרץ סואץ.

בפגישתו עם סגל הפיקוד והמטה של מרחב שלמה ומפקדי הכוחות בדרום סיני שמע שר הבטחון סקירות על הבטחון השוטף באזור ועל היערכותם של כוחות צה"ל.

לאחר הדיונים עם המפקדים ביקר שר הבטחון במתקני צה"ל שונים ובהם שוחח עם הקצינים והחיילים על תנאי שירותם.

נילוו לשר הבטחון ראש אג"ם, אלוף הרצל שפיר, עוזר לשר הבטחון, פרופ' יהושפט הרכבי, מפקד חיל האוויר, אלוף בנימין פלד, ומפקד חיל הים, אלוף בנימין תלם.

הוגש כתב האישום נגד הארכיבישוף קפוצ'י

מואשם בהעברת נשק וחומרי חבלה לביצוע פיגועים בירושלים; פעל בשליחות יד ימינו של ערפאת ומפקד מיבצעי ה„פתח" בגדה

פרקליט המדינה מר גבריאל בך הגיש אתמול לבית המשפט המחוזי בירושלים כתב אישום נגד ארכיבישוף הילריון קאפוצ'י, הנאשם בהחזקה בנשק ובזיקה לארגון עוין.

כתב האישום כולל שלושה סעיפים עיקריים ובהם פירוט כלי הנשק וחומרי החבלה שנמצאו בחיפוש במכוניתו בתאריך 8.8.74. בין הפריטים מונה כתב האישום 4 רובי קלשניקוב, 400 נפצים ו־87 ק"ג חומרי חבלה.

במשפט יופיעו ארבעה עשר עדי תביעה, רובם אנשי משטרה ושר הבטחון, וכן שישה תושבים ממזרח ירושלים.

התביעה מאשימה את הארכיבישוף קאפוצ'י לפי שלושה סעיפי אישום:

● קיום מגע עם סוכן זר — עבירה לפי סעיף 24 (א) לחוק דיני העונשין תשי"ז — 1957.

● נשיאתו והחזקתו של נשק לא חוקי — סעיף 66א לפקודת החוק הפלילי 1936.

● ביצוע שירות עבור „ההתאחדות בלתי חוקית" תקנה 85 (ג) לתקנות ההגנה (שעת חירום) 1945.

נפגש עם יד ימינו של ערפאת

בכתב האישום נאמר, כי הארכיבישוף קאפוצ'י נפגש עם סוכנים זרים בביקוריו התכופים בבירות, ד ביניהם אחד המכונה „אבו ג'יהד", יד ימינו של יאסר ערפאת, סוכן אחר שעמו נפגש הנאשם לדברי התביעה, הוא אדם המכונה „אבו פראס", מבכירי הממונים על הפעילות המבצעית של ה„פתח" ביהודה ושומרון ובירושלים.

הנאשם, נאמר בכתב האישום הינו

(סוף בעמוד 2)

ד"ר בורג: אלוני גילתה כוונותיה

דווקא עתה מצאה שעת כושר לתקוף את ראש הממשלה ערב נסיעתו

הח"כ ד"ר יוסף בורג שנשאל ע"י סופרנו לתגובתו על פגישת הגב' אלוני עם ראש הממשלה אמר: „טוב לדעת ומעניין לדעת שהגב' אלוני שומרת עם ה„סטופרי" על אורך החיים של הקואליציה, תוך כדי גילוי כוונתה להיות שרת הפנים. פעילותה לקריאת כינוס משותף עם נציגי המפלגה הקומוניסטית הישראלית מהווה מתנת פרידה נאה לראש הממשלה לקראת יציאתו לנסיעה כבדת האחריות לוושינגטון. בשעה שכל מדינת ישראל מתפללת להצלחת נסיעת ראש הממשלה ולעמידתו החזקה המכובדת, פותחת חברת הכנסת אלוני בהתקפה על אותו ראש הממשלה, דרכו, מדיניותו ורצונו.

מעניין לראות קבוצה זאת, אשר צמחה על קרקע מלחמת יום הכיפורים. הגב' אלוני השקיעה רבבות רבות של לירות במודעות בעתונות כדי לקרוא לקוראי העתונים להשתתף בבחירות במוסדות קבוצתה סיעתה. לפי השמועה השתתפו כ־1,300 איש ב„בחירות" הללו. אם נניח שהוצאות בעד הפרסומים היו כ־130 אלף ל"י עבור המודעות, הרי הקול של כל אחד שהשתתף כנ"ל עלה כ־100 ל"י לבד בהוצאות הפרסומים. הרעש שהגב' אלוני מקימה עומד ביחס הפוך למשקל הציבורי של סיעתה. ראש הממשלה מר יצחק רבין מכיר היטב את יהדות ארה"ב ואת יחסה למובא נציגות דתית בממשלה תוך כדי הכרה של הקשת המכוונות של יהדות ארה"ב". בשלב זה אסתפק בהערות אלה אודות הגב' אלוני — אמר הח"כ ד"ר יוסף בורג.

הפעולות בתפוצות והתקציב נדונו בישיבת המרכז העולמי

יוכן סדרי־יום לישיבת הוועד הראשי של התנועה

מאת סופר „הצופה" בירושלים

המרכז העולמי של המזרחי והפועל המזרחי בישיבתו אתמול אישר את מאזן תשל"ג ואת התקציב לשנת תשל"ד. החלט, שהתקציב החדש יוגש תוך 4—6 שבועות. כן הוחלט להטיל על ראשי המחלקות במרכז העולמי לערוך את סדר היום של הועד הראשי של התנועה יחד עם הנשיאות, באישור המרכז העולמי.

הישיבה נפתחה על ידי מר בצלאל בוק, סגן יו"ר של המרכז העולמי של המזרחי והפוה"מ, שהעלה את זכרם של קדושי צה"ל במלחמת יום הכיפורים, המובאים בימים אלה לקבורת קבע.

מר בוק קידם בברכה את הרב נתן צ'יסקלה, חבר המרכז העולמי ונשיא התנועה בצרפת ואת הרב יצחק שפירמן סגן נשיא התנועה בארה"ב, שהשתתפו בישיבה.

צ. עשהאל סקר פעולות המרכז העולמי

רכז המרכז העולמי, מר צבי עשהאל מסר סקירה קצרה על פעולות המרכז העולמי בתקופה האחרונה, בציינו שיש שיפור בעבודה היומיומית. כן מסר על ועידת המזרחי באנגליה, שהתקיימה בירושלים, ועל משלחת מורים מחו"ל, ששהתה בארץ כמפעל משותף עם המחלקה לחינוך תורני בגולה של הסוכנות היהודית.

בין השאר מסר על הפעולה לשיגור שליחים לחו"ל ועל הצרכים בשטח זה. בקרוב ייצא קצין חינוך דתי ליד הפדרציה הציונית בדרום אפריקה. באנגליה נדרש מזכיר כללי לתנועה. לוינגה ולאנטוורפן יצאו בקרוב שליחים. בארה"ב נכנסת התנועה לבנין חדש במרכז ניו־יורק, שבו ירוכזו כל האגפים, וזאת הודות ליוזמתו של הנשיא ד"ר מ. סייג.

באורוגוואי נערכו בחירות לפדרציה הציונית, אך המזרחי החליט לא להשתתף בהן. בדרום אפריקה עומדת להערך הועידה הארצית של התנועה. שליח מישראל שהוזמן לועידת הפדרציה הציונית שם, בגלל התנועה, לא יצא מסיבות שונות.

חברי המרכז העולמי, הרב צ. זמברובסקי, י. דרורי, הרב ד"ר יעקב וויינשטיין, הרב י. אליעזר, ביקרו במרכזי התנועה בגולה. המחלקה להסברה החלה בהוצאת ירחון אידיאולוגי באנגלית בשם „מצפה" וכן ידיעון באנגלית המופץ יחד עם שירות מאמרים ב־366 עתונים בגולה וכן לפעילים ולעסקנים.

הודות לפעולתו של ראש המחלקה לענייני חינוך דת בגולה יצאו שליחים לספרד, לברצלונה וליון לפעול בקרב הנוער הקהילתי.

המחלקה הכלכלית עומדת בקשרים עם המרכז לקואופרציה, ועם מוסדות כלכליים ועם איגוד המושבים לקליטת עסקנים מחו"ל. בתכנית — לפתוח מועדון להרצאות ב„בית מאיר".

מר עשהאל סיכם את המחלקה לחינוך תורני בגולה על הוצאה הקובץ על רעיון הציונות הדתית.

כן נמסרה אינפורמציה על עליית הנוער הדתי ועל הועדה לארגון ישיבות גבוהות.

י. דרורי הרצה על התקציב. גזבר המרכז העולמי יעקב דרורי הרצה על המאזן ועל התקציב. ב. קידר הציע לדון על ההצעה להצטרפות גופים חדשים להסתדרות הציונית.

בוויכוח על התקציב והמאזן השתתפו ש. קרופניק, י. קדמון, אליעזר שפר, הרב נתן צ'יסקלה, ד"ר ש. ז. כהנא, יוסף שפירא, משה קרונה, הרב א. רקח, י. ברנשטיין והרב י. אלינסון.

דיין: מלחמה עלולה לפרוץ תוך שנתיים

יוהנסבורג, 3 (עי"צ) — חבר הכנסת משה דיין העורך עתה ביקור בדרום אפריקה אמר בראיון שפורסם ביום ג' כי מלחמה ישראלית־ערבית חדשה עלולה לפרוץ תוך שנתיים בערך. בראיון שראה אור בעתון „ראנד דיילי מייל" שולל מר דיין את האפשרות שהמלחמה תפרוץ תוך ששת החדשים הקרובים. „אני מנסה להיות אופטימי. כמו כל הישראלים אני רוצה בשלום, אך לא כבל מחיר" אמר שר הבטחון לשעבר.

תחזית מזג האוויר

הטמפרטורות הצפויות להיום: ירושלים 26, תל־אביב 29, חיפה 29, נהריה 30, צפת 26, טבריה 35, עפולה 32, הזורעון 27, לוד 31, יריחו 37, עזה 30, באר שבע 31, אילת 36, מפרץ שלמה 34.

ל'. ביסטריצר ורעיתו
ברכת מזל טוב
לנשואי בתם נוה עב"ל
הנהלת המפלגה הדתית לאומית
הועד הפועל של הפועל המזרחי

הערב ברדיו בשעה 10.05 (גל א') —
„המועצה הדתית כמרכז רוחני"
מתוך סימפוזיון מטעם חבר המועצות הדתיות
בהשתתפות:
הרה"ג ח. ד. הלוי
פרופ. ז. פאלק
סיו"ר הכנסת פ. שינמן
הרב ש. כהן

מפעלים, מוסדות, וועדי עובדים
תנו לעובדיכם לבחור בעצמם
את השי לחגים
השי הנאה והנוח
לעובד ולמעביד
שוברי מתנה
להשיג במחלקת המכירות של המשביר לצרכן, רח' שלמה 55, ת"א, טלפון 824224.
ובכל בתי הכל־בו של המשביר לצרכן ברחבי הארץ.
המשביר לצרכן

לחבר שלמה לב
מנהל מחוז מחלקת המסים
ורעיתו חיה
ברכת מזל טוב נאמנה
להולדת הנכדה „הראשונה"
תזכו לרוות רוב אושר ונחת יחד עם ההורים
מועצת סניף הפועל־המזרחי
המזכירות והעובדים

ערב שירה חסידית
שבו ישתתפו:
הזמר והמלחין ר' בן־ציון שנקר
יגאל צליק
מלהיב בניצוחו על חבורת „יד־בזמר — צברים"
בתכנית חדשה
בני־הרבנים
ברוך צייט ויצחק וינברגר
תזמורת: בניצוח מרסין מושקוביץ
מנחה: מרדכי פרימן

בירושלים
במוצאי שבת חול המועד סוכות יום השני השלישי (5.10.74) בשעה 8.30
בבנייני האומה
כרטיסים להשיג:
משרד כרטיסים „כהנא" כבר ציון טל' 02־222831

בתל אביב
ביום רביעי אסרו חג סוכות ביום השני תשל"ה (9.10.74) בשעה 7.45 בערב
בהיכל התרבות
כרטיסים להשיג:
בני־ברק:
„רדיו אורי" ביכלר ר' עקיבא 66 טל' 03־788047
„רדיו־אורי" מברסקי, ר' עקיבא 32, טל' 03־780221
„מילצקי" רבי עקיבא 37 טל' 03־782400
תל־אביב:
„כתנית", שינקין 53, טל' 247651
מקומות מיוחדים לגברות

המועצה הדתית לתל־אביב־יפו
כנס גבאי וראשי בתי הכנסת
המוקדש לנושא
חיזוק המערך הרוחני והבטחוני בבתי־הכנסת
יתקיים היום, יום רביעי, י"ז באלול תשל"ד (4.9.74), בשעה 8 בערב,
באולם הכינוסים של המועצה הדתית, רחוב אורי 1. קומה א'
דברים ישמיעו:
מרן הגאון הגרי"י פרנקל שליט"א
מרן הגאון הגרח"ד הלוי שליט"א
הרבנים הראשיים לתל־אביב—יפו
ח"כ פנחס שינמן
ראש המועצה הדתית
ניצב משנה מ. טיומקין
מפקד מרחב הירקון
דבר נציג ארגון „יד לבנים" — על הנצחת חללי צה"ל בבתכנ"ס
*
לבאי הכנס יחולק שי — ספר דינים ומנהגים לשנת תשל"ה ולוח קיר שנתי
ציבור הגבאים וראשי בתי־הכנסת מוזמנים

ישיבת בני עקיבא „נחל יצחק"
נחלים
מחר, יום חמישי אור לי"ט אלול בשעה 7.00 בערב
תערך אי"ה בישיבתנו
אזכרה ליום השנה לפטירתו של
הרה"ג ר' יצחק קוסובסקי זצ"ל
רבה של בארות יצחק
דברי הספד ע"י כבוד הרב נפתלי צבי בר־אילן שליט"א
רבה של בארות יצחק
מוקירי זכרו מוזמנים

יד הרב הרצוג
איחוד מפעלים תורניים־ספרותיים
לאחר מלאת השבעה לפטירתו של הגאון הגדול בתורה ובחכמה, איש האשכולות
הרב אלתר רבינוביץ ז"ל
(ר' אלתר ראגולר)
מראשוני וגדולי המערכת של האנציקלופדיה התלמודית
ייערך הספד
ביום חמישי פ' תבא י"ח אלול תשל"ד בשעה 6 בערב
בבנין האנציקלופדיה התלמודית, יד הרב הרצוג, בית־וגן
(מול הר הרצל)
אוטובוסים: 12, 18, 20, 24, 27

אנו אבלים ומודיעים
על פטירת ראש משפחתנו, בעלי, אבינו, דודנו וגיסנו
היקר כאדם
ר' יהודה אריה בן יצחק מאיר ז"ל פערלגער
בנדין — ברלין — מינכן
על מועד הלויה נא להתקשר טלפונית: 03—260835
יושבים „שבעה" בבית משפחה הלפר רח' שרה 12, ת"א
המתאבלים:
אשתו, בתו
וכל המשפחה
בארץ ובחו"ל

המועצה הדתית רמלה
משתתפת בצערו של
מר יעקב דילברט
סגן יו"ר המועצה הדתית
במות עליו אחיו
משה חיים ז"ל
המקום ינחם אותו בין שאר אבלי ציון וירושלים
ולא יוסיף לדאבה עוד
המועצה הדתית
חבריה ועובדיה

מחר, יום חמישי, י"ח אלול, ימלאו שלושים
לפטירת יקירנו האהוב והנערץ
ר' דוד רכטמן ז"ל
עליה לקבר וגילוי מצבה — בשעה 4 בבית העלמין בחולון.
אזכרה — בשעה 7 בבית־הכנסת „אהבת־ציון" שדרות קק"ל 57, תל־אביב.
המשפחה

هكذا من الاصل

مكتز من الاصل

של המצפה

התעללות ביהודי בולגריה

הידיעה אומרת שמספר יהודים בולגריים נעצרו ונידונו לתקופות מאסר שונות. אחד מהם נעצר בעת ביקורו במוסקווה. אם נבחון את הנעצרים בבולגריה ונצרף מקרה למקרה, ניתן לקבוע שמוסקווה בוחשת בהם. השאלה היא איפוא, מה מריץ את מוסקווה לנצל את בולגריה, כדי להפליך יהודים לבתי־סוהר?

לא קל להשיב על שאלה זו, אם כי יש בה כדי להוכיח שידה הארוכה של מוסקווה מגיעה עד לסופיה — בירתה של בולגריה.

בשבועות האחרונים אנו עדים שהפעילות האנטי־ישראלית מתנהלת דרך סופיה. גזר־דין מוות שהוצא נגד האזרח הבולגארי במוצא יהודי ד"ר שפטר, מאשר מגמה זו.

מה רוצים הסובייטים להשיג בכך? בבולגריה עצמה כמעט ולא נותרו יהודים מועמדים לעלייה, ממילא אין גם משמעות למדיניות של פגיעה ביהודי בולגריה. האם רוצים הרוסים לפגוע בדרך זו ביהודי ברית־המועצות המעוניינים לעלות לישראל?

נראה, שברית־המועצות הבוחשת בבולגריה, מעוניינת לפגוע ביהודים שנותרו שם לפליטה, מתוך חישובים שאינם מצטמצמים בבולגריה בלבד.

עם חיסול השביתה

שביתת עובדי התחזוקה ב„אל־על" חוסלה. המטוסים ממריאים לפי לוח־זמנים קבוע. השאלה היא: אם אמנם חוסלה השביתה לפי הנוהלים המקובלים, או שמא נשארו סעיפים פתוחים המאפש־רים לפצות את השובתים ולהיענות על חלק מדרישותיהם?

אם לדון, לפי ניסיון העבר, אין להניח שעובדי התחזוקה ב„אל־על" ביטלו שביתם לאלתר, בלא לקבל הבטחות גלויות, או סמויות המבטיחות היענות לחלק מדרישותיהם.

השביתה ב„אל־על" פגעה בשמה הטוב של חברת התעופה הלאומית של מדינת־ישראל. ההפסדים אינם כספיים בלבד, אם כי אף בהם אין לזלזל. עיקר ההפסדים הוא בתחום היוקרה. השאלה היא: האם, עם חיסול השביתה ניתן לברך־על־המוגמר, תוך תקווה שאכן הגענו לחיסול מכת השביתות בחברת התעופה הלאומית, או שמא לפנינו הפסקת־שביתה בלבד?

ראוי ששני הצדדים — העובדים מזה וחברת התעופה הלאו־מית מזה יפרסמו ברבים את ההסכם בפילואו, למען ידע הציבור, מה הובטח ומה לא הובטח לעובדים שקיפלו את נס השביתה.

השביתה, כאמור חוסלה. השאלה בעינה עומדת: האם עם חיסול השביתה תוכל חברת התעופה הלאומית „אל־על" לעמוד בהתחייבויותיה, או לא?

שביתת־הרעב במצפה־רימון

תושבי העיירה מצפה־רימון הביעו אתמול מחאתם התקיפה נגד הממשלה בצורה מיוחדת במינה. הם גזרו על עצמם תענית למשך יום שלם.

הם בחרו בדרך זו, אחרי שלדבריהם „הגיעו מים עד נפש..." הם אינם מסוגלים עוד לשאת בסבל הפוקד עיירתם; הם אינם מאמינים בהבטחות שנתנו להם בימים האחרונים.

עיירה זו השוכנת בדרך מאכה אילת הוזנחה על־ידי הגורמים הממשלתיים. עם הסבת הכביש לאילת שעבר דרך העיירה, נשארה מצפה־רימון — סוערים תושביה — כעיר־נידחת.

אמנם עשרים־וארבע שעות לפני פתיחת השביתה נזדרזו, ראש־הממשלה, שר־השיכון ומנכ"ל משרד־הפנים להודיע על תכניות פיתוח. הם אף ביקשו מתושבי העיירה להימנע בכל האפשר מקיום השביתה. שר־השיכון הגדיל לעשות. הוא הבטיח לבנות וילות בבקום.

ייתכן והיה מקום לבטל את השביתה. ייתכן והיה מיותר לקיים שביתת־רעב בעיירה יהודית. יחד עם זאת אין לזלזל בתביעותיהם של תושבי המקום.

קול הזעקה שעלה מהעיירה ראוי שישמע. תושבי מצפה־רימון שעינו נפשותיהם בצום, כדי להביע בדרך זו מחאתם, ראויים שהממשלה תיגש בצורה רצינית יותר לטפל בבעיותיהם ולא תסתפק עוד בהבטחות להקים שכונת וילות בעיירה.

תושבי מצפה־רימון לא יתנגדו להקמת שכונת־וילות בתחום מושבם, אולם לא הוילות חסרות להם. הם זקוקים למקורות מחיה.

מצפה־רימון נאבקת על עצם־קיומה ומן הראוי שקולה יישמע!

ערפאת מחפש את קיסינג'ר

הידיעה אומרת שראש ארגון־המחבלים, יאסר־ערפאת, מחפש דרך להיפגש עם שר־החוץ האמריקאי ד"ר הנרי קיסינג'ר. ידיעה זו עטופה מיסתורין. יש מדווחים, כי הפגישה אכן תתקיים. אחרים יודעים לספר, כי פגישה מעין זו, גם אם תתקיים תיערך בסודי־סודות, בלא שקיומה יפורסם ברבים.

לא חשוב באיזו צורה תתקיים הפגישה. לפי כל הסימנים, אם אמנם תיערך, יש להתייחס אליה כאל שלב חדש במשבר המזרח־תיכוני.

זו הפעם הראשונה שארגון־המחבלים של ערפאת מבקש פגישה עם שר־החוץ של ארצות־הברית. נראה שארגון זה הגיע למסקנה שזו הדרך הנכונה להציג להישגים ממשיים בעימות עם ישראל.

האם תסכים ארצות־הברית להכיר במחבלים כגורם במשבר המזרח־תיכוני. שאלה זו מקבלה סימד מיוחד ערב ביקורו של ראש־הממשלה יצחק רבין בארצות־הברית.

ראש־הממשלה הצהיר לפני ימים אחדים, כי הקמת מדינה פלשתינאית פירושה המעשי — ראשית הקץ של מדינת־ישראל. יש להניח שיאסר ערפאת המבקש להיפגש עם קיסינג'ר, מטרתו להקים מדינה־פלשתינאית דווקא, ממילא יש גם לשלול עצם המיפגש בין ערפאת לבין קיסינג'ר.

למעשה אין זו הסיבה היחידה לשלול מפגש מסוג זה. ארגוני המחבלים לסוגיהם ביצעו, מבצעים ואף מתכננים לבצע מעשי־רצח בתחום השטחים שבשליטתה של מדינת־ישראל. ממילא כל פגישה איתם תיחשב אם לא כעידוד, לכל הפחות כהכרה בפעולות הרצחניות של המחבלים.

אנו רוצים לקוות שארצות־הברית לא תקיים מגע עם ראשי המחבלים, לא בגלוי ולא בסתר, כפי שהציע לפי ידיעה אחת, ד"ר הנרי קיסינג'ר.

ייתכן ויאסר ערפאת הגיע למסקנה שהדרך המובילה לדיונים מדיניים עוברת דרך ארצות־הברית. ברם אנו רוצים לקוות שארצות־הברית לא תקיים מגע עם ארגוני־המחבלים ולא תכיר בהם, גם אם העקה נפשו של ערפאת להיוועד עם קיסינג'ר.

מכונית בודדת יורדת מכביש המוכפל למצפה־רימון
(ראה ידיעה בעמוד אחרון)

ראש הממשלה אורח הבירה

„ירושלים המאוחדת — חלק מישראל"

ירושלים היתה מאז מלחמת ששת הימים עיר מאוחדת, כחלק מישראל — אמר ראש הממשלה יצחק רבין בתום סיור שערך לכבודו אהמול ראש עיריית ירושלים, מר טדי קולק.

מר רבין הוסיף, כי אין עיר דומה לירושלים בתחום הרוחניות והייחוד ליהודים, למוסלמים ולנוצרים. ירוש־לים דלכמה, ירושלים היתה המופלת כתבורה יהודית וכחברה משולבת יהודית—ערביה—נוצרית, יש בה יחוד שאין באף מקום אחר בעולם.

בסיור נלוו אל ראש הממשלה שר המשפטים הדהגות, מר חיים צדוק, ראש עיריית ירושלים, מר טדי קולק, והממונה על המחוז, מר רפאל לוי.

הסיור נפתח בביקור בסמיגר ה־תיאולוגי החדש של הכנסיה האר־מנית.

ברובע היהודי קיבל מר רבין הסב־רים על תכניות פיתוח הרובע, מבני ישיבת הכותל וישיבת „פורת יוסף" המשתלבים בתוך התכנית החדשה של האדריכל כפדיה להכנון רחבת הכותל וסביבתה.

בהמשך הסיור, בחלקה המזרחי של העיר, ביקר ראש הממשלה בשיכוני נוסיבה בבית חנינה ובשכונת „נוה יעקב", שם קיבל הסברים מפי מנהל משרד השיכון במחוז ירושלים, מר אריה בראון. בגן הילדים שבנוה יעקב, קיבלו ילדי הגן את ראש ה־ממשלה בשירה, והוא שוחח עם ה־גננות.

ביקור בבתי ורשה

את הסיור בחלקה המערבי של ה־בירה החל ראש הממשלה בביקור ב־בתי ורשה, שבשכונת מאה שערים. ראש הממשלה ביקר בבית משפחת הקופר, כפחה כובת ילדים, ששעברה לעבו לכונה היהודית החשה רמות פולין המוקמת בצפון העיר. ראש הממשלה שוחח עם ראש המשפחה, שהיה פעיל בהגנה, והבטיח כי ה־ממשלה תמשיך לסייע לעדה החרדית, כפי שעשתה בעבר.

„בעיד שבוע", אמר מר רבין, אהיה בבירה הלבן כדי להביא את דבר ישראל, ואני נושא עמי כפה את האמונה הדבקות", אמר מר רבין.

השגריר בן־נתן יברר נכונותה של צרפת לספק נשק לישראל

פאריס, 3 (ע"ר) — שגריר ישראל בצרפת, אשר בן נתן, אמר היום שהוא יברר באיזו מידה מוכנה צרפת לספק נשק חדש לישראל, כאשר ייפגש עם הנשיא ואלרי ז'יס־קאה ד'אסטן ביום ה'.

השגריר, אשר חזר לפאריס ל־אחר התייעצות שקיים עם הממשלה ב־ישראל, בקשר להחלטת צרפת ל־הסיר את האמברגו מעל משלוחי נשק למזה"ת אמר: „אנו חייבים לברר כה יהיו הקריטריונים למכי־רות נשק ואז נחליט מה הנשק ש־נקנה".

ממשלת צרפת הודיעה כי מכירות נשק לישראל ולמדינות הערבית ה־ערביה יאושרו מעתה „על בסיס של בדיקה כל מקרה לעצמו".

בהגיעו לפאריס, אמר בן נתן ל־עיתונאים שישראל כעוניינת ב־רכישת מטוסי קרב בעשור הקרוב.

השגריר אמר עוד כי מטוסים מ־דגם „מיראז' 3" ו„מיראז' 5" עודם נמצאים בשירות חיל האויר הישר־ראלי. אולם הם מיושנים, וכל מדי־נות המזה"ת בבקשות עתה מטוסים לשימוש בשנות ה־80.

השגריר, שטבר בעבר בראש משר־לחת הקניה של ישראל בצרפת, ציין שמטוס הקרב הצרפתי מדגם „מיראז' פ־1", המטוס המשוכלל ב־יותר הנמצא בצרפת, הוא מטוס טוב, „אולם עלינו לבדוק אותו ב־יחד ישראליזה" — אמר.

„ישראל היתה מנותקת משוק ה־נשק הצרפתי במשך שנים רבות, ואין אנו יודעים מה התפתח כאן. עלינו לברר מה ההרחש כאן, לפני שנקבל החלטה כלשהי".

כאשר הציר אחד העיתונאים כי ישראל מוכנה עתה לקנות נשק מסויים מצרפת, בתנאי שנשק זה לא יימכר בכמויות גדולות למדינות אחרות. אמר השגריר: „לא אמרתי זאת. אין אנו מציגים כל תנאים מוקדמים. אנו רק שואלים שאלות".

נבחרת ישראל גברה 3:8 על מאלזיה

טהרן, 3 (עי"ר) — נבחרת הכדורגל הישראלית, שהפגינה משחק מהיר ר ישיר, הגיעה במשחק הסתערות, ל־תוצאות של 0 : 4 במחציה, במשחק הפתיחה בבית 3 נגד הקבוצה ה־מאלזית בתחרות כדורגל שנערכה היום במסגרת משחקי אסיה.

השחקנים המאלזיים קטני הקומה לא יכלו לעמוד מול הישראלים מהירי התנועה, אשר הגיעו ליתרון ניכר 4 דקות לאחר התחלת המשחק.

במחצית השניה הוסיפה נבחרת ישראל 4 שערים בעוד שהמאלזים הבקיעו 3 שערים והתוצאה הסופית היתה 3 : 8 לטובת ישראל.

הרשקוביץ במקום החמישי

ביום השני לתחרויות, במשחקי אסיה בטהראן תפס הקלע הישראלי הוותיק הערי הרשקוביץ את המקום החמישי בתחרויות הקליעה ברובה זעיר (60 כדור), כשצבר 585 נקודות.

את המקום הראשון נטל היפאני סאקיו הוטוקאבה, שצבר 589 נקודות. גם הצפון קוריאני וון תאה רי צבר אותו מספר נקודות ודורג שני. קלע סיני כיים שלישי והדרום־קוריאני רביעי.

ישראל דורגה חמישית גם בתח־רויות הקבוצתית. שכללה את הרש־קוביץ 585, שמרוק 584, רישוב 577 ודיקמן 570.

השחיינית המר מייסנר סיימה חמי־שית בשחק 300 מטר בעורב בזמן 2:43.84 ועדי פרג תפס מקום רביעי במשחה 200 מטר פרפר בזמן של 12.49: דקות.

יפאן מוליכה במשחקי אסיה

יפאן צועדה בראש הזוכות ב־מדליות הזהב, כשעד כה נטלה 17 מתוך 24 שהעניקו ב־14 יותר מאשר יתר 24 המדינות המשתתפות.

עיקר כוחה של יפאן היה בבריכה השחייה, כשנטלה את כל התוארים עד כה. היא ניצחה בכל חמשת ה־משחים שנערכו היום.

הסוב מכולם היה יגשיפי נישי־נאוה בן ה־21, שהגן על הוארו מבנגקוק, בקבעו שיא משחקים חדש. הוא עבר 200 מטר מעורב ב־2:30.2 דקות. יום קודם לכן ניצח ב־200 מטר חופשי.

הפתפה נפלה בהתעפליות לקבוצות כשסין ניצחה את יפאן הן בין ה־גברים (275.90 : 288.90) והן בין ה־נשים (183.95 : 187.55) אולם בין ה־נשים סיימו הצפון קוריאניות במקום השני עם 186.95 נקודות.

הגרלת ה„לוטו"

בהגרלת לוטו מס' 74 36 שהת־קיימה אתמול הוצלו בגורל הכספ־רים הבאים: 38 33 12 09 08 03 והמספר הנוסף: 39.

סכום הפרס הראשון היה: 167,630 ל"י; סכום הפרס השני: 27,938 ל"י; סכום הפרס השלישי: 55,876 ל"י; סכום הפרס הרביעי: 83,815; סכום הפרס הרביעי: 83,815; סכום ברוטו היהה: 1,117,529 ל"י.

ערפאת פנה לברז'נייב

(סוף מעמוד ראשון)

להו, בין היתר, למנהיג המפלגה ה־קומוניסטית הסובייטית, ליאוניד בר־ז'נייב וקראש ממשלת סין, צ'ו אן לאי.

הארגון לשחרור פלשתין שאבר כי אש"פ לא מתנגד לשיחות עם נציגים אמריקאיים, בתנאי שהיוזמה לפגישים אלה תבוא מצד ארה"ב.

הכסירות בביירות אמרו, כי אין שום הצהרה זו וכי לארגון לשח־רור פלשתין אין מגעים כלשהם עם ארה"ב בבירה ערבית כלשהי.

בריה"מ יוזמה העלאת הבעיה הפלשתינאית בעצרת האו"ם

בריה"מ יזמה את ההחלטה שיכנב הארגון לשחרור פלשתין להעלאת ה־בעיה הפלשתינאית בעצרת הכללית של האו"ם — סברה זו העלתה ב־חוגים דיפלומטיים מערביים בקהיר.

חוגים אלה מציינים כי המנהיגים הסובייטים יעצו כמה וכמה פעמים לראשי הארגון לשחרור פלשתין, שביקרו במוסקבה בחודשים האחרו־נים, לנקוט בדרך זו.

משרת התמרון היא — להפיר את הארגון לשחרור פלשתין להגיעה שחרור מלכה, הנתמכת על ידי רוב המדינות החברות באו"ם.

בריה"מ סבורה כי יאחר מכן יוכלו המנהיגים הפלשתינאיים להשתתף בי־יתר קלות בועידה ז'נבה. מוסקבה חוששה שאם לא יהליכו אש"פ להצ־טרף לועידת ז'נבה מתוך חשש ש־יימתק על ידי המדינות הכיינצנות בועידה — מצרים, סוריה, ירדן ו־ישראל — לא ייבצא פתרון בעניין של המשבר המזרח־תיכוני.

אם יכירו רוב מדינות העולם ב־ארגון לשחרור פלשתין לא יהיה יותר בקום להסות התאשמה על הפרישה נאים בירדן.

כמה דיפלומטים ערביים הביעו עם זאת את הדעה, כי הצפלה היא כסייכה. הם חוששים שיגם מדינת ה־עולם יסרבו להציג הכרה בדינה לפלשתינאים, מהר הדש שהילה מעין זו הסבך את המשבר המזרח־תיכוני עד שלא יהיה לו תקנה.

הם סוענים שאם לא יזכה הארגון לשחרור פלשתין בהכרה האו"ם, יהיה זה כשלון חמור שיביא להתנפצות בוחלשת של ההתנגדות הפלשתינאית.

אש"פ מכחיש: לא קיימנו מגעים עם ארה"ב

ביירות, 3 (ע"ר) — הארגון לשח־רור פלשתין לא קיים כל מגעים עם ארה"ב מתוך כוונה לפתוח עמה ב־מגעים — זאת הכחיש היום מקור פלס־תינאי מוסמך.

המקור הגיב על ידיעה שנתקבלה בקהיר אמש ושבה צוטט דובר של [illegible]

קהיר, 3 (מ"צ) — יתכן ש־[illegible] 1975 [illegible]

משלחת של „פתח" — בסין

[illegible]

במיחלף נתניה החדש, תבנה „אגד" תחנת־מעבר לאוטובוסים

עם השלמת הבנייה של מחלף נת־ניה יבוצעו כל ההרחבות [illegible]

הוגש כתב האישום נגד המעורב בריב הנהגים הקטלני

[illegible]

הצית את עצמו לאחר ריב עם אשתו

[illegible]

ד"ר אסתר פלדבלום תובא היום למנוחות

[illegible]

שקעה היאכטה של אדוארד הית — 2 טבעו

שורהאם, בריטניה, 3 (ע"ר) — היאכטה של אדוארד הית, כי שהיה ראש ממשלת בריטניה „מורנינג קלאוד—ב" התהפכה ושקעה במצולות בסערה שפקדה את החוף הדרומי של בריטניה בלילה האחרון. שנים מבין אנשי הצוות קיפחו כפי הנראה את חייהם.

מנהיג המפלגה השמרנית, ה־הכונן לבחירות הכלליות שיית־רכו כפי הנראה בחודש אוקטו־בר. לא היה על סיפון היאכטה שהחיה כ־45 אלף לי"ש, כאשר זו שקעה.

אחד מידידיו של אדוארד הית אמר כי היא מזועזע נוכח ה־אסון והוסיף „אנשים אלה היו ידידי".

ביירות: סיור ישראלי ניסה לחדור לדרום לבנון

ביירות 3 (יופי"ע) — סיור ישראלי חצה היום את הגבול לדרום לבנון אך הדם על ידי הארטילריה הלבנו־נית. שפהחה צליו באש — נאמר ב־הודעה מיוסט־רין ההגנה הלבנוני.

בהודעה נאמר עוד כי אש הוחלפה בין הצדדים כשני עברי הגבול. לא היו אבידות לכוחות הלבנוניים ולא נגרם כל נזק לשטח לבנון, מציינת ההודעה.

אושרה הצעת מזכ"ל „אל־על" לפגישה עם ועד עובדי התחזוקה

לקביעת לוח הזמנים וסדרי המו"מ לאלתר

מועצת המנהלים של „אל על" אישרה אמש הצעת מנכ"ל החברה, בעקבות מכתבו של שר התחבורה, להיפגש עם ועד עובדי התחזוקה לקביעת לוח זמנים וסדרי ניהול על מו"ם לאלתר — מסר דובר „אל על".

כן אישרה המועצה את הצעת ה־מנכ"ל „כי מיד לאחר אישור זכרון הדברים על ידי ההסתדרות והועד, שיש בו התחייבות כי העובדים יבצעו את עבודתם כסדירה, על פי הוראות ההסכם הקיבוצי הקיים, ולא ינקטו באמצעים העלולים לשבש את מהלך העבודה התקין, יחול הטריב העבודה התקין, יחול היאון־גיאון בין הועד וההנהלה להתר־מת החוזה החדש.

המועצה שמעה דיווח על מהלך העבודה ב„אל על" וצל סיפולה של ההנהלה בשביתת עובדי התחזוקה ובשיבושי העבודה, שנגרמו על ידם. המועצה הביעה הערכה למאמצים שנעשו לקיים את רשת הקווים של החברה, גם בתנאים הקשים שנוצרו, ולמאמצים להקל ככל הניתן על סבל הנוסעים ב„אל עלי". הרמצאה אישרה את הצעדים שננקטו על ידי ה־הנהלה בטיפול בענייני השביתה על יסוד החלטותיה הקודמות.

חוסלה שביתה ששיתקה את נמל הנפט באשקלון

נמל הנפט באשקלון שותק אתמול כתוצאה מסכסוך עבו־דה ממושך עם עובדי מחלקת הים, אולם לאחר מגעים ש־נמשכו 10 שעות הושג סיכום שהיפל את השביתה, והעבוד־דה התחדשה מיד בשלוש מיכליות שהגיעו אותה שעה לנמל.

בדיונים שהביאו לחיסול הסכסוך, השתתף מנכ"ל חברת „ק.צ.א.א.", מר אברהם בהצר, נציגים אחרים של ההנהלה, מזכיר מועצת פועלי אשקלון י. אלון ונציגי העובדים.

בסיכום נאמר בין היתר, שהעבו־דה מתחדשת מיד ע"י כל 70 עובדי המחלקה, כולל 9 הפועלים שהוד בהשעייה. כן סוכם שמועצת הפוע־לים תסיר כל הגנה מקבוצה בעתיד בכל מקרה של סנקציות או שביתה שלא באישור האיגוד המקצועי. אשר להשעיות שהיו בשבועות האחו־רונים, נקבע כי ההכרעה בהן תהע־בר לבוררות.

לפני השגת ההסכם היה חשש להתלקחות מעשי־אלי־מות בנמל, משום כך הנו ב־משך כל הלילה שהרש ניידות משטרה בשטח הנמל, בפיקוד קציני משטרה בכירים.

מקורו של הסכסוך בעזורה של תביעות של ועד עובדי מחלקת הים המייצג כ־70 עובדים שהגיש על רקע בה שהוגדר על ידם „תיקוני עיוותים" בשכר ובסידורי עבודה. לפני כשבועיים ותצי אף הוכרזה שביתה בנמל ורק בעקבות צו בית הדין לעבודה האזורי בבאר־שבע הזרו 70 הפועלים לעבודתם התקינה. אנשי הועד טוענים בצו להידוש העבודה היתה גם הנחיה של השופט שעל הצדדים לקיים ביד מגעים. ר למצוא הסדר להילוקי הדעות. מה גם שמזה כשלושה שבועות מגישים את כל שרותי הנמל למיכליות ב־מקום ולא כפי שהיה נהוג בשנים הקודמות שכל שרותי הנמל ניתנו מאשדוד.

נשיא המדינה מגנה אי־הופעת סוכני־תיירות לטכס ה„תיירן המצטיין"

„אי־הענות להזמנתו של נשיא ה־מדינה, שלפי החוק היגו ראש המדי־נה. יש בה יותר בשמץ של חוסר נימוס וחוסר כבוד כלפי המוסד, המסמל את אחדות העם" — אמר אתמול הנשיא, פרופ' אפרים קציר ב„תגובה לאי הופעתם של מספר סוכני־תיירות שהוזמנו לטכס הענ־קת תואר ה„תיירן המצטיין" שנערך בבית הנשיא בירושלים.

עוד אמר, כי „על אף פניית עובדי לשכתו, אשר העמידו את הסוכנים על חברת צעדם, הם לא מצאו אפש־רות להשתתף בטכס", ואין בכך, הוסיף הנשיא, כדי לתת דוגמה לאו־רחות טובה. בהקשר לכך הוא ציין, שלפי מיטב ידיעתו, זו הפעם הרא־שונה, שאורח בכדינת ישראל לא נענה להזמנת נשיא המדינה.

מלומדים ישראליים משחזרים את משלי בן־סירא

קמברידג' 3 (עסט"א) — נסיון לשחזר את הגרסה העברית של משלי בן־סירה, על סמך ששה אלפים דפים שנמצאו בגנוזה הקאהירית, נעשה עתה באוניברסיטת קאמבריג' על־ידי שני מלומדים ישראליים.

השנים הם פרופ' עזרא פליישר — פרופסור לעברית באוני־ברסיטה העברית בירושלים, ופרופ' ישראל ייבין, העוסק בחקירת הלשון העברית.

עבודתם נועדה לשחזר את הנוסח העברי אשר אבד לפני שנים רבות, ומשבש נושא לחקירותיהם של מלומדים מזה אלפי שנים. הגניזה הקאהירית, נתגלתה והועברה לקמבריג' בשנות ה־90 של המאה הקודמת על־ידי שלמה שכטר. חלקים ממנה כבר נחקרו, אולם מרבית החומר נשאר מוטל בארגזים במשך עשרות בשנים.

לפי אומדנה תימשך החקירה הנוכחית כחודשים, אולם יהיה צורך בכמה שנות עבודה נוספות כדי להכין את מוסח־המפסים לעיון על־ידי מלומדים.

רק לאחר מכן אפשר יהיה לקבוע, אם הנוסחות הללו־מייצגות באמת את אוסף משלי בן־סירה.

הסתיימו המבחנים המחוזיים לנוער במשנה — בשבעה אזורי הארץ

אתמול הסתיימו המבחנים המחו־זיים המוקדמים בכתב (שלב א') לנוער במשנה, אשר נערכו במשך שלושה השבועות האחרונים בכל חלקי הארץ ב־18 אולמות.

המבחנים המסייכים נערכו בדרום הארץ, ונגמרו בבאר־שבע באולמי ישיבת „אהל שלמה", השתתפו בהם בני־נוער גם מהישובים החדשים ו־ערי הפיתוח וגם מהקיבוצים, קודמו להם המבחנים בירושלים ב־6 אול־מות מלאים של בית הספר „בית יעקב — המרכזי" לנערים ממרחב ירושלים וישובי הפרוזדור, כאות ה־נרשמים שנבחנו בכל מחוז והמתמודדו על חומר שאלות רב, 50 השאלות כללו מבחני בקיאות הבנה תניסוח עצמי על שתים מסדרי המישנה „זרעים" ו„מועד" הכבילים 1331 מש־ניות. השאלות נערכו ע"י הרב צב ליבמן — חבר ועדת הבחינות ה־ארציה.

בתום שלבי המבחנים בעל־פה יקבעו התנים המחוזיים המנצח אשר הלקם יבחר לייצג את 7 אזור המבחנים בארץ בחידון המשנה ה־ארצי לנוער, בו יתמודדו 14 המע־טיינים על כתר „חתן ישראל ב־משנה" ומגיה.

בהתאם לפנייתם של הורים עם לים, הוחלט לייחד את הלימודים של בני הנוער במשנה לעילוי נשמתם של קדושי מלחמת יום־הכיפורים הנה זכרם, בנהוג במסורת ישראל מקום דנא להגביה ב„משנה אותיות נשמה".

הוגש כתב האישום נגד קפוצ'י

(סוף מעמוד ראשון)

תושב ירושלים. בעשטו בתפקיד רם בכנסיה ובעדה היוונית קתולית היר־בה הנאשם לנסוע ללבנון ובחזקת מעמדו ניתן לו לחצות את הגבול באופן חפשי ומבלי שהוא או כלי רכבו עבור ביקורת בתחנות בגבול ה־ישראלי. בנסיעות אלה נהג הנאשם בעצמו בכבוניתו הלוך ושוב בין ירו־שלים לבירות.

מנהל בוה"ס שיתף פעולה

[illegible]

הנאשם טילפון אל „אבו־פיראס" בהגאם לבקשתו לפי מספר שלפון שהלה מסר לו עוד בביקוריו הקודמים בביירות וקבע עמו, כי יבוא לבקר של הנאשם עוד באותו ערב.

[illegible]

העבודה תדון

(סוף מעמוד ראשון)

[illegible]

ריבוי הביקורים במרחצאות המרפא חמי־זוהר בים המלח

[illegible]

ברך את קרוביך, ידידיך ומכריך לקראת ראש השנה מעל דפי „הצפה"

„הצפה" יפורסם בערב ראש השנה הבעל"ט מודעות ברכה אישיות במחיר מיוחד —.20 ל"י למודעה

גזור ושלח

לכבי
„הצפה"
ת.ד. 2045
ת"א

ברכות אישיות
ערה"ש תשל"ה

נא לפרסם בעמוד הברכות האישיות את המודעה דלהלן:

____

____

____

רצ"ב סך —.20 ל"י, בכבוד רב

קלארמן: עליית הנוער תעלה בני נוער לחינוך של שנה — שנתיים

השנה הבאה להבאת צעירים לחינוך של שנה—שנתיים בבתי־הספר.

במסגרת עליית הנוער הגי־עה אמש בטיסת „אל־על" מ־ארה"ב קבוצה של 27 בני־נוער ולא הגיעה לגיל 18 שנה. משב ימים מספר לפני כן הגיעו 16 העומדים הגיעו בטיסה ה־קודמת.

ראש עליית הנוער וחבר הנהלת הסוכנות, מר יוסף קלארמן, שבא ל־קבל התעופה „בן־גוריון" לקבל את פני העולים הצעירים אמר, כי המניע העיקרי לעלייתם היא חרדה הוריהם לאיבוד הזהות היהודית של בניהם. עם זאת הצביע ראש עליית הנוער על העובדה, כי למרות זרם ההתבול־לות ניכרת השנה ירידה בעליית בני הנוער לעומת השנים הקודמות גם בארצות אמריקה הדרומית. מקום שם מספר ילדי ישראל המקבלים חינוך יהודי אינו מגיע ל־30 אחוז ואילו בפרספר המספר אינו מגיע אפילו ל־4 אחוז והמצב שם הוא בכיוונים עגומים.

מר קלארמן הודיע, כי עליית ה־נוער, המפעל היהודי בארץ בעל נסיון הנוער, מציינים של לביצלת ב־40 שנה שבמספר מגדרה 150.000 באו החגים לאלף) הצרך לקראת ה־

תקציב המיתאר הארצי לביוב — הוכפל

התקציב המיועד לבצוע תכנית המתאר הארצית ל־ביוב יסתכם בסכום של 670 מיליון ל"ר, במקום 325 מיליון ל"י כפי שתוכנן מל־כתחילה — ע"כ נמסר בישי־בת ועדת המתכננים לביוב, ב־ראשותו של מנכ"ל משרד ה־פנים, ח. קוברסקי.

בהמשך הישיבה הסביר נציג ה־פים, מר מ. קנטור, כי הסיבות ל־גידול התקציב הן, ההתייקרויות ב־משק אשר יסתכמו ב־70 מיליון ל"י והידיעים בייהוד המכים ע"י בניעת מפגעי ריח וזיהום אויר.

הממונה על אגף התקציבים, מר א. גפני, הבע ליאמיש את קצב בי־צוע התכנית עד למחציה, אולם לנוכח הילוכי הניח שהתגלעו בישי־בה, הוחלט להעביר שאלה זו ל־הכרעת הממשלה.

רשתות השיווק יוזילו מחירים לקראת החגים

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

רשתות השיווק יוזילו מצרכים רבים לקראת החגים. הם הודיעו על כך בתשובה לפניות של משרד ה־מסחר והתעשיה.

אגודת הצרכניות תוריד מחיר בשר כתף מ־18 ל"י הק"ג ל־17.5 ל"י הק"ג ובשר צלעית מ־17 ל־16.5 ל"י. שופרסל עומדת להודיע אף היא על הוזלת הבשר לפניו.

בהנויות כמה צפויה הוזלה של 10 אחוז בצורה רחבה של מוצרים.

הברה „המשביר" תוריד מחירים של 7 מוצרים בנפט סבון. שכפו וקרמים ב־7 אחוזים. הברה „שמך" תיתן הנחה להגיב צר שורה של מוצרים בשיעור 8 אחוזים. „יותם" תיתן הנחה לכספ־מוצרים בשיעור 7 אחוזים. הברה „אופטי" תוריד מוצרים בשיעור כבין 7 דו"ח אחוזים. במוצרי „הצפו" יהיה הנחה של 8 אחוזים.

ההחלטה על ביטול האמברגו הצרפתי

צעדה של ממשלת צרפת – פירוש מדיני למצב שנוצר בשטח

◆ הערבים ייהנו מהסרת האמברגו על משלוחי נשק

מאת יעקב אדלשטיין

ההחלטה של ממשלת צרפת לבטל את האמברגו על משלוחי נשק למדינות העימות במזרח התיכון, אינה תוצאה משינוי המדיניות הצרפתית, אלא תוצאה משינוי המצב. התמורות המדיניות באות בעקבות שינויים בשטח. כאשר הטיל דה גול את האמברגו, היתה הכוונה למנוע נשק מישראל, כדי להתקרב למדינות ערב. כיום כאשר ישראל שוב אינה מזדקקת למוסמי הנשק הצרפתי, אין טעם באמברגו ובהעמדת פנים. לכן באה החלטת הביטול, שאינה אלא פירוש מדיני למצב שנוצר בשטח.

הגורם האחרון שהביא לביטול ה־אמברגו, היה הודעת סאדאת כי מ־טוסי „מיראז'" לוביים השתתפו ב־מלחמת יום הכיפורים. ממשלת צרפת לא היתה זקוקה להודעת סאדאת כ־די לדעת את האמת. אלא לאחר הודעה זו שוב אי אפשר היה ל־המשיך בהעמדת הפנים כלפי חוץ.

למעשה, התקרבה צרפת למ־דיניותה של בריטניה, כל הזמן קו של מכירת נשק סלקטיבית למזרח התיכון. בריטניה מכרה נשק לישר־ראל ולערבים, מלבד את הטאנק „צ'יפטן" שאותו ראתה כמפר את מאזן הכוחות, ולכן לא הסכימה למ־כור אותו לשני הצדדים. ההודעה של ממשלת צרפת, שהיא תשקול כל בקשה בנפרד, משאירה פתח רחב ל־תמרונים. ניתן למצוא אלף תירוצים כדי למכור נשק למצרים ולא לישר־ראל. למעשה, מקבלת מצרים נשק מצרפת באמצעות כוויית, אף הסוד שידוע בוודאי לממשלה הצרפתית.

הקו הנוטה

לפני מלחמת ששת הימים הסה דה גול באופן ברוטאלי את הקו ה־מדיני הצרפתי, מידידות לישראל עד לעוינות ולתמיכה בקו הפרו־ערבי. מדיניות זו באה אף היא בעקבות שינוי המצב. כאשר צרפת תמכה ב־ישראל, היה זה בתקופה שהיתה ב־תנה במלחמת אלג'יר, כאשר העולם הערבי עמד נגדה. התמיכה בישראל היותה חלק מן המדיניות האנטי־ערבית, לא פחות מאשר מדיניות פרו־ישראלית. היותה זו תגובה ל־תמיכה הערבית במרד שבאלג'יר. ברגע שדה גול סיים את המלחמה באלג'יר, נסתיימה „המשימה הישר־ראלית", ואפשר היה להטות את הקו חזרה לערבים. מדינאים אחרים ע־שים זאת לאט, צעד אחר צעד, ד־אילו דה גול, באהבתו ל„צרפת הגדולה", עשה זאת באופן פתאומי, ללא התחשבות בדעת הקהל, משום שסבר שזה לטובת צרפת, ובהתאם לאינטרסים שלה. זו התגרתה ב־ארה"ב על ההשפעה באירופה וכאן נמצאה הזדמנות לדה גול להתגרות עם ארה"ב גם על ההשפעה במזרח התיכון ולהגביר אותה על ידי תמיכה בערבים, שעה שארה"ב לא יכלה להרשות לעצמה צעדים כאלה.

משום כך הטה דה גול את הקו ה־מדיני במאה ושמונים מעלות בבת אחת, ועבר מידידות לישראל עד לעוינות. הכל בשם האינטרס העליון של צרפת.

מחוץ לעניינים

ברגע שמדינה קובעת מדיניות, קשה לה לשנותה אלא בתהליך מ־מושך. רק דה גול היה מסוגל ל־שנות מדיניות בבת אחת. נשיא אחר בצרפת לא היה מעז לעשות זאת. המצב במזרח התיכון השתנה. ארה"ב נכנסה מחדש לזירה. צרפת לא קבעה

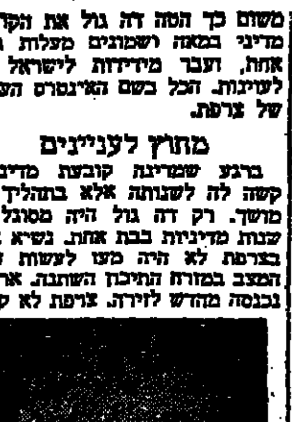

שארל דה־גול

שינוי פתאומי

את מקומה במזרח התיכון כמעצמה. למרות הקו הפרו־ערבי שלה. אין היא מעצמה קובעת ולמעשה היא מחוץ לעניינים. כל מאמציה להיות מתווכת לוועידת ג'נבה לא הועילו לה.

ארה"ב הוכיחה שדווקא קשריה עם שני הצדדים, הם שעמדו לה להיות מעצמה מרכזית במזרח התיכון. ברית המועצות שילמה מחיר יקר בשל כך שאין לה יחסים עם ישראל. היא איבדה את השפעתה במזרח התיכון, משום שלא יכלה להיות שותפה ב־תיווך. צרפת, בדומה לה, אינה יכ־לה לקבל מעמד של מתווכת, משום שהיא מנהלת מדיניות חד־צדדית. לכן, אומרים כיום בחוגי ישראל ב־פאריס, שיש מקום לשינוי במדיניות צרפת, בכיוון של תזוזה לצד יש־ראל, מבלי שצרפת תצטרך לאבד את מקומה בצד הערבי. אלא שלא נמצא כיום בצרפת איש חזק שיהיה מוכן להכריז על מדיניות חדשה — ואם לא להכריז, לפחות לנהל למעשה מדיניות מאוזנת.

הסרת המסווה

הגיוני לכן שהודעת ממשלת צרפת נתקבלה בשמחה בארצות ערב. זאת משום שהערבים ראו בהחלטה זו הסרת המסווה כלפי חוץ והעמדת ה־יחסים על בסיס גלוי. הערבים מקב־לים נשק מצרפת, באמצעות מדינות הנפט, ועתה יוכלו לקבל באופן ישיר. זהו הפירוש להחלטה של ממ־שלת צרפת. אמנם אין זה מפריע למצרים ולסוריה לקבל בעקיפין נשק מצרפת, אבל ראינו שהסכסוך בין מצרים ללוב שיבש את מערכת ה־יחסים וה„מיראז'ים" של לוב נשארו במצרים מבלי שסאדאת יסכים ל־החזירם. נוח יותר למצרים לקבל את הנשק באופן ישיר מצרפת, מה עוד שמחסני הנשק הסובייטי נאטמו במקצת ועתה יש למצרים אפשרות לקבל נשק מצרפת, ואילו את ה־חשבון ישלמו מדינות הנפט כמו כוויית או סעודיה.

שינוי אחר ניכר במדיניות צרפת — בבלימה היזמה הצרפתית הפרו־ערבית. לפני שש שנים נכנסה צרפת לזירה הבינלאומית כצויינת לישראל, ויזמה החלטות פרו־ערביות בארגו־נים בינלאומיים כמו השוק האירופי המשותף. לא רק שיזמה אלא גם לחצה בכיוון זה. צרפת היתה גם היוזמת של קבלת ההחלטה הפרו־ערבית בנובמבר, לאחר מלחמת יום הכיפורים, של מדינות „השוק", כ־חלק מן התשלום לערבים תמורת אי הפעלת חרם הנפט. כיום ניכר שינוי זעיר. שוב אין שומעים על יוזמות צרפתיות פרו־ערביות. אם כי הקו הפרו־ערבי במדיניות הצרפתית נש־אר כפי שהיה וברוב ההצבעות ב־זירה הבינלאומית, צועדת צרפת בקו הפרו־ערבי, אבל מבלי להיות פעילה בשטח אלא בצורה פאסיבית בלבד.

„סטירת לחי" לצרפת

הודעת סאדאת שבה הודה בפומבי שמטוסי „מיראז'" צרפתיים השתתפו במלחמת יום הכיפורים, היוה משום סטירת לחי לצרפת, שטענה כל ה־זמן כי הידיעות מישראל על כך אינן נכונות ואין הוכחות לאישורן. עתה אישר זאת סאדאת בעצמו ושוב לא יכלה צרפת להסתתר מאחורי מסכת של שקרים. אי לכן נקטה צעד, שיש בו משום הוצאת השקר אל החוץ והפיכתו לאמת גלויה. עתה ניתן יהיה לנהל מו"מ ישיר עם מצרים על אספקת נשק ולא באמצעות מדינות נפט עשירות.

אין תקווה שנשוב למדיניות צרפת בימי היחסים המצויינים בין שתי המדינות בשנות החמישים. ה„רומן" הזה נגמר במריבה גלויה. צרפת בג־דה בגידה אכזרית, אבל הבגידה נבעה משינוי המדיניות כתוצאה מ־שינוי המצב. רק זמן קצר לפני כן הכריז דה גול בשעת ביקור בן גוריון, כי „ישראל היא בת בריתנו" ואחרי כן נהפך לאויב. דבריו על העם היהודי, שהוא עם תאב שלטון ושאפתן, היו דומים למה שאמר היטלר. יש לזכור שדה גול היה דיקטטור ואנשים מסוג זה אוהבים שיקבלו את מדיניותם ללא ערעור, ואם דעת הקהל אינה מקבלת את הקו, כי אז משתמשים בכל האמצ־עים, כולל השמצות, כדי שהקו יובן כהלכה. כך עשה דה גול, וזאת מ־בלי שהוא יהיה שונא לישראל, אלא כחלק מן הקו המדיני שלו, שדרש התנגדות כלפי מתקיפיו. היה זה גיחוך לשמוע את הסבריו המחוכמים, שבדברים אלה התכוון לשבח את ה־עם היהודי. דה גול בדבריו ולא רצה להודות בכשלון ולכן ביקש הסברים לדברים שנתקבלו בהדהמה.

הנשיא פומפידו המשיך בקו של דה גול, אם כי בלי יומרות. אף הוא סבר שהקו הזה הינו לטובת צרפת ולכן לא שינה את הקו. ה־נשיא החדש, ז'יסקאר דסטאן, עדיין חדש בתפקידו ולא הספיק לעשות הערכת מצב חדשה. לכן נמשכת ה־מדיניות הפרו־ערבית של צרפת, ל־מרות שהמצב השתנה, וזאת משום שקשה לקבל החלטה על שינוי, אם כי ההגיון מחייב זאת. אבל החשש מפני חרם הנפט הערבי, גורם ל־קפאון ביזמת המדיניות של אירופה. במצב זה נשארו מדינות אירופה מכבידות על כל מו"מ במזרח התי־כון ולא כמעורבות מו"מ, שכן הלחץ הערבי גורם להגיבתן המהירה מכל נסיון לאיזון מדיני.

החלטה פרו־ערבית

ההחלטה החדשה של ממשלת צר־פת היא החלטה פרו־ערבית. הפרד־כס הוא שדווקא ישראל לא היתה מעוניינת כיום בהסרת האמברגו, ב־עוד שבעבר לחמה כה הרבה נגד האמברגו. אף זאת משום שהמצב השתנה. שוב אין ישראל זקוקה ל־נשק הצרפתי, שהוא מסוג זה ב־מערכות החימוש של נשק מושלל. היחידים שייהנו מהסרת האמברגו יהיו הערבים. אי לכן ההחלטה ל־הסרת האמברגו היתה כתוצאה ה־כציאות מן הבחינה של צרפת, אבל אין היא מעידה על קו חדש, אלא על המשך הקו הישן.

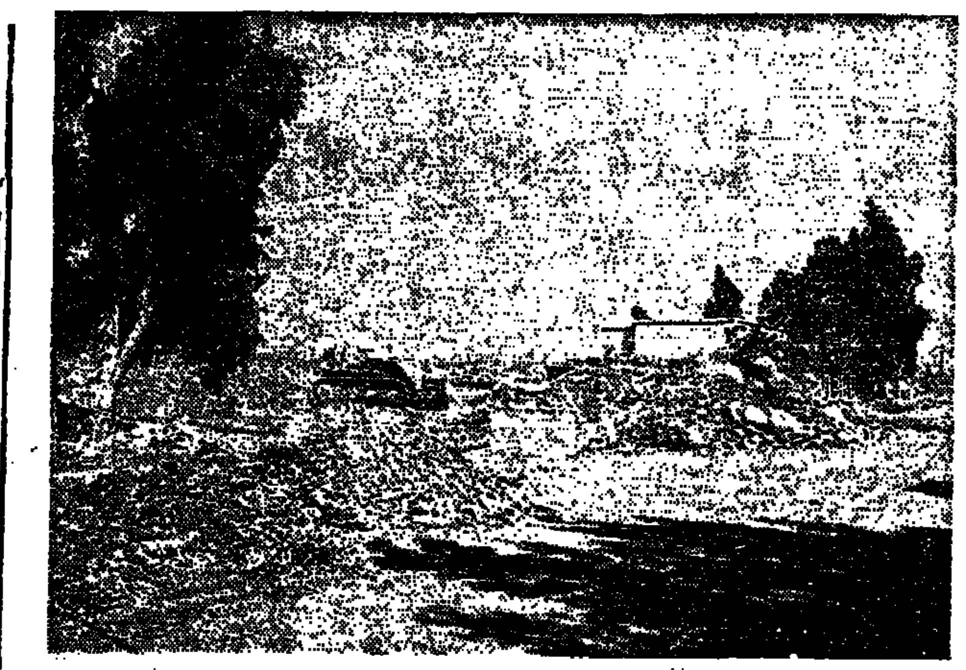

ברמת מגשימים נמצאת עתה בעיצומן עבודות פיתוח ושיקום

ימים קשים בארגנטינה

מאת בן־ציון ברוקר, סופר „הצופה" בארגנטינה

לא קשה היה לחזות מראש, שאחרי מותו של הגנרל פירון יחמיר המצב בארגנטינה, כי כל זמן שהיה חי הוא ריסן את הזרמים המנוגדים שחדרו למחנהו. אף שהיו לו קשיים רציניים בפילוג האלמנטים ה־שמאליים, שהכתנו למפלגתו, הרי בתוך הממשלה שררה את רוח שמחית, שנשברה על ידו.

אחרי מותו אין רק התנגשות בין האלמנטים הקונטינואטורים האור־טודוקסים בתוך הפירוניזם, אלא גם בממשלה גופה ניכרות התנגשויות רציניות. אחד היעדים של צדדים שונים הוא השר היהודי — יוסף גלבארד שגורמים מסויימים רוצים להרחיקו מן השלטון. אפשר מאוד שסיבת הדבר היא, שברצונו להי־זהב את הממשלה באלמנטים לא־פירוניס־טים ובגלל לנהל מדיניות סולידית, וכן לא להרשות אינפלאציה בלתי מרוסנת.

שמועות על שינויים

לפיכך אין פלא, שזה שבועות ארוכים מסבבות שמועות, שיבוצעו שינויים בממשלה, אבל, כפי שרגי־לים כבר כאן, באות הכחשות מוה־לפות ואחריהן מתברר, שהשמועות נכונות...

אכן, חלו שינויים מסויימים. כל השרים התפטרו ואילו השרים ל־ביטחון פנימי ולחינוך התחלפו ב־תפקידיהם. זוהי תוצאה טבעית מ־חיזוקה של תנועת הטירור, שנגדה נוקטים אמצעים חריפים יותר.

ברחובות בואנוס־איירס הופיעו כתובות, בהן נאמר: „הלאה היהודי הציוני גלבארד — הגנב והבוגד!" ברור, שהסיסמאות לא נכתבו בהש־ראת איזושהי כנופיה נאצית, אלא בידי כוח סולידי. גם בירחון „לאס באסס" (היסודות), התגלתה הכתה נגד המיניסטר גלבארד, כך שאפשר כבר לנחש עתה מי מעוניין בסילוקו.

אולם בימים אלה הודיעה הנשיאה שלא יחולו שינויים נוספים בשלטון. גלבארד נשאר בשלטון. בימים אלה נסע לאורוגוואי לאישור הסכמים. אין לו כבר אותה החשיבות, שהיתה לו בחייו של פירון, ובכלל אין יודעים, אם ההתקפה נגדו תיפסק.

התגברות הטרור הפנימי

כל זה מתרחש בעת שהטרוריס־טים מגבירים כל פעם את כוחותיהם ועורכים התנפלויות נועזות, המראות בבירור, שיש להם כבר מחנה חזק — מה עוד שקיבלו עתה שותפים חדשים, שניתקו עתה בגלוי מהמחנה הפירוניסטי: אלה הן הקבוצות „מונ־טונרוס" ו„פופ", שהתאחדו קודם ועתה התייצבו בגלוי למען הטירור. לאחרונה היתה התנפלות על בית החרושת לנשק בעיר ויז'ה מאריה, ליד קורדובה. עלה בידם לתפוס הרבה נשק, חומרי נפץ, וכן את המנהל. אלה התכוונו גם לתפוס את מחנה הצבא בתחוי, שם נתקלו ב־התנגדות והתפתח קרב, בו נהרגו 19 טרוריסטים וכן מספר שוטרים. הצבא החל בפעולה בשורה של ערים וכן בבואנוס איירס. נעצרו רבים ונמצאו אצלם נשק והוכחות מרשימות אחרות לפעילות עויינת. אך הטירור בכל זאת לא נעצר. נופלים חללים משני הצדדים. בלא פלאטא נהרגו ביום אחד ארבעה עסקנים מן התנו־עה הפירוניסטית. מלבד זה נערכות התנקשויות בחברות זרות.

התירת האגודות המקצועיות

החזית השנייה של הטירור הן האגודות המקצועיות, הכופרות את ההסכם בין המעבידים הפועלים, על־ידי ארגון שביתות בדרישות ל־הגדלת השכר במאה אחוז — בתע־שיית המכוניות בקורדובה, שם מו־עסקים אלפי פועלים. התעשייה הזאת נהרסת ויכולה להיווצר אבטלה גדו־לה וכתוצאה מכך — אנדרלמוסיה, שהיא מטרת הסינדיקאטים הללו.

בבית החרושת למכוניות „רויקא ראנ", בו עובדים 11 אלף פועלים, מתקיימות יום יום שביתות ומהומות. במצב כזה ייאלץ המפעל הזה להי־סגר. המרכז של האיגוד המקצועי הזה הוציאו את הסניף בקורדובה ומן ההסכם יכריזו עליו כבלתי חוקי, אבל השביתות נמשכות. ה„בוס" של הסינדיקאט הזה — פרוטקיסט, כבי־כול — קרא לפועלים לא לפרוע את חובותיהם, ובמיוחד ליהודים!

באותה עיר מתנהלת גם הסתה נגד המיניסטר גלבארד. בחוגים ה־יהודים סבורים, שבהכוונה זו מעו־רבים ערבים.

בבואנוס איירס שולטים באירגון פועלי הדפוס אותם האלמנטים, כך שגם הם דורשים הוספות של מאה אחוז. מיניסטר העבודה הכריז עלי־כבלתי חוקי, הסינדיקאט הכריז על שביתה של יומים, ובמשך יומים לא יופיעו עיתונים.

פרובוקציות חמורות

אין אנו יודעים מה תעשה עתה הממשלה, אבל כל אלה הן „פרובו־קאציות", העלולות להביא לתוצאות חמורות ביותר. לפיכך הודיע ראש הראדיקאלים, שעם מותו של פירון נשאר בממשלה חלל ריק רציני. על כך הגיב ציר פירוניסטי, שבל יחשוב שהוא יכול להיעשות יורשו של פירון... לעתים תכופות מתקיי־מות התייעצויות של הצבא הגורמות לשמועות שונות. יש לציין, שלחגיגה של „ההסתדרות" שיגר השר לאפס הגה איגרת ברכה, ונכחו שרים ו־אישים רבים אחרים. המצב הקשה והבלתי ברור פורש כצל על החגיגות שיהודי בואנוס איירס קיימו ליובלה השמונים של הקהילה ולוועידה ה־השישית של „ועד הקהילות", ש־נערכה כאן בהשתתפותו של נשיא ההסתדרות הציונית, פנחס ספיר.

✱ מכתבים למערכת ✱

שביתות בתקופת חירום

שוב הננו עדים לגל של שביתות פראיות בארץ. כל קבוצה קטנה או גדולה של עובדים משתקת מפעלים גדולים, לרבות הקשר שלנו עם ה־עולם הגדול, בגלל שביתת עובדי התחזוקה ב„אל־על".

כל המפלגות, לרבות מפלגת „עבו־דה", מסכימות שאין להרשות שביתות שאין ההסתדרות מסכימה לה ולכן יש הכרח בחקיקת חוק שיאסור שבי־תה כזאת, אך מפ"ם גורסת אחרת ו־מכאן ההשתוללות של שביתות בכל יום ובכל שעה.

אולם אף אלה הרואים בזכות ה־שביתה דבר ש„בקדושה", חייבים ל־הודות שהננו נמצאים בימי חירום, שאין בטוחים אם לא תפרוץ חלילה מלחמה, ולכן איפוא לא יוכרז על שנת חירום, ששום שביתה לא תוכל לפרוץ, ותהיה בוררות חובה של ה־מעביד והעובד וצד שלישי הנבחר בהסכמת שני הצדדים המעוניינים?!

שביתה גוררת שביתה — והכל בימים הקשים שאנו נמצאים, שבכל יום הכרזות ואיומים של שליטי ערב ומתגלים מסעני חבלה בגבולות ה־ארץ!

האמנם לא הגיע הזמן להפסיק את השערוריות הללו ולהכריז על שנת חירום, שבה שביתה אסורה, בין במפע־לים ציבוריים ובין במוסדות ציבור, בתחבורה ובנמלים וכו'?!

אין להסכים שקבוצה קטנה, ש־בבחירות לכנסת בוודאי תקבל מספר בחורים מועט שבמועט — שהללו יטילו את ה„ישור" ולא נוכל לאסור גל השביתות הפוקדות את הארץ.

הרוגז שעוררו עובדי „אל־על" ו־חילול שם מדינת ישראל שנגרם, די בהם שנפקח עינינו לראות את ההת־דרדרות של „הסדר החוקי" במדינה. נכריז על שנת חירום, והכל יהיו נכונים, כשם שהיינו בגבולות נכו־נים לקדם את פני האויב.

י. אריאל
ירושלים

✱

איפה ואיפה

מדינות אירופה מוכרות כבודן ב־עבור נפט ואת הצדק בעבור האינ־טרס. קולם של הוגי דעות אינו נש־מע בעוצמה הדרושה.

ועדי עובדים בישראל מוכרים כ־בודם בעבור טובות הנאה „מתחת לשולחן" ואת הבדיקה, שעלינו ל־עשות למען קליטת העליה ולמען ביטחונה של מדינתנו, בעבור האינ־טרס. קולם של מורי הדור העובד אינו נישמע בעוצמה הדרושה. הרי איסור מידת „איפה ואיפה" הוא יסוד בייחודנו ובזכות קיומנו, מעטים מול רבים רבים...

הייתכן שעד כדי כך לבותינו א־טומים? הייתכן שביכים אשר בהם מובלים קדושינו ממלחמת יום ה־כפורים, הי"ד, למקום מנוחתם ה־קבע, ירעו וישחיתו בארץ קדשנו, שובתים, משביתים ומשחיתים, ולא יימצא אף לא אחד בהם, אשר ייבדל מתוך העדה הזאת ויקום ויאמר: אין לי חלק ונחלה עם המהרסים וה־מחריבים האלה?

מחנכי ישראל, מה שעיתם לדור הזה שלא לימדתם אותו כי „אל תפרוש מן הציבור" פירושו רק נשיאה בעול עם צרות הציבור להיפך. המנוחה את היהודי הוא „לא תהיה אחרי רבים לרעות"...

איסור מידת איפה ואיפה מחייב את עובדי ישראל, שהם גם אוהבי ישראל, להיבדל מיד מתוך עדה של שובתים, משביתים ומשחיתים, ול־שאת בעול צרות הצבור. וכאשר נקיים אנו „לא תהיה אחרי רבים לרעות". אכן נהיה אור לגויים.

נ. רהמן
תל־אביב

✱

על המאמר „איזהו תלמיד חכם"

ב„הצופה" (יום חמישי י"א אלול) מביא ד. יוסיפון ציטטה מהש"ך חו"מ סימן פ"ו בשם משפטי שבועות לרב האי הגאון שכתב: „וגבול ת"ח אף שיש לרז"ל דברים הרבה בזה, אבל בגבול לנהוג הנה הוא אמרם חז"ל: „איזה ת"ח כל שמניח תפילין בכל יום". ושואל שני דברים:

א) שלא מצא בס' „משפטי שבו־עות" בדף כ' ע"ב המסומן בש"ך את הקטע הנ"ל.

ב) היכן מקורו של מאמר חז"ל: „איזה ת"ח כל שמניח תפילין בכל יום".

והנה על השאלה הראשונה מובא אמנם הקטע הנ"ל בס' „משפטי שבו־עות" דפוס ויניציאה שנת ש"ב אבל לא בדף כ' ע"ב כבמסומן בש"ך, אלא בדף כ"א: ח"ל: ובגבול ת"ח אע"פ שיש לחז"ל דברים הרבה בזה אבל בגבול הנוהג הנה הוא דבריהם איזהו ת"ח כל שמניח תפילין. וכן מעתיק הש"ך מלה במלה ואיני יודע מאיפה ציטט ה' יוסיפון את ההוספה „אמרם חז"ל" ואת ההוספה בכל יום.

על מקורו של המאמר „איזה ת"ח כל שמניח תפילין" שלא נמצא ב־ש"ס, נראה לי שרב האי גאון התכוון למובא במס' ברכות דף מ"ז ע"ב, איזה עם הארץ וכו' ר' יהושע אומר כל שאינו מניח תפילין ולפי זה ה־מניח תפילין הוא תלמיד חכם, ואם כי יש שם תנאים אחרים המביאים רבים אחרים ציצית ומזוזה ועוד — ואולי התכוון לזה רב האי גאון, ש־כתב יש לחז"ל דברים הרבה בזה — אבל הסוגיא דברכות מובאה גם במס' סוטה דף כ"ב ע"א ושם מובא ב„סתם" איזהו ע"ה כו' וחכמים אומ־רים כל שאינו מניח תפילין, ע"כ תפס רב האי גאון לדברי החכמים.

הרב דוד דרבקין
ירושלים

★

הבטחות והגשמתן

ב„הצופה" ביום 23.8.74 בידיעה המתייחסת לעצות הנתונות ע"י קרובי משפחה לעולים מבריה"מ בנמל ה־תעופה לוד, מופיע גם קטע בעניין הבטחות הניתנות כאילו ע"י שלי־חים בצרפת לעולים, לדיור בתל־אביב, וכל מיני הבטחות אחרות אשר לא ניתן להגשימן בארץ.

ברצוני לציין, כראש המדור ה־צרפתי הנמצא בקשר יום־יומי עם שליחינו בצרפת ומקבל את כל תיקי העליה ואחראי לסידורים המוקדמים בדיור ובמסגרות אחרות, שאין כל שחר לטענות המושמעות ע"י עובדי הקליטה בלוד. כי עולה המגיע ארצה מצרפת מקבל טופס הפניה, בו מ־צויין בדיוק לאן הוא מופנה, לאיזו דירה, באיזה מקום ואפילו גודל ה־דירה.

כמו"כן, מצויין בטופס זה כל סי־דור אחר במקרה וזה לא דיור. הן העולה והן השליח המטפל חותמים על מסמך זה, דבר הבא למנוע את כל אי־ההבנות והטענות נגד הב־טחות שלא הובטחו למעשה.

עולה מצרפת מקבל לידיו, לפני עלייתו, חוברת „מדריך לעולה", ה־מפרטת במדוייק מה הן זכויותיו, ו־בכל מקרה של ספקות דואג השליח להבהרות פרטי המידע.

בין מאות התיקים הנמצאים בטי־פול משרדי והכוללים מספר גדול מאד של משפחות המגיעות ארצה מצרפת, לא נתקלתי במקרה של הב־טחות שאינן כלולות במסגרת זכויות העולים, או שאינן ניתנות לביצוע בארץ.

מרדכי הירש
מנהל המחלקה לצרפת וצפון־אפריקה
הסוכנות היהודית

✱

פשיטת רגל בשלבים

לא! איני מאמין לדברי הטוענים כי גם לעת כזאת ניתן להשלים עם לוחצים מבפנים, עם שובתים ומשבי־תים. וכי לא די עם הלוחצים מב־חוץ?

לא! איני מקבל את דברי המסבר של אסירות תודה לארה"ב, אם ההס־ברה איננה מלווה בזעקה המרומים של עם שרידי שואה איומה. וכי על אף אסירות התודה ההדדית של שתי חברות נאצ"ע, ששתיהן נעזרו על ידי ארה"ב, לא נישאר צד אחד עם תוספת של יותר מ־100,000 פליטים חדשים! לא! עם שרידי שואה איומה אינו יכול להסכים להיות רק אסיר תודה, למי, שההישענות עליו, כאשר יש לו אינטרסים בשני צדדים, יכולה לעלות ביוקר רב מאד לצד החלש...

לא! איני שותף לחלומות בהקיץ כאילו רצ"ך היא תנועה לזכויות ה־אזרח, כאשר שלושת הח"כים שלה מרשים לעצמם, לעת כזאת, לתת ידם למען הציפצוף של 59 ח"כים.

אין זה נכון שמדינת ישראל יכולה לשען אחרי המחדלים שלפני מלחמת יום הכפורים, כי כאלה הינם „העפ־לים" במדינתנו.

זוהי פשיטת רגל בשלבים, מפריקת עול האחריות לעתיד האומה, מפריקת עול החובה להשלים שנית את ערכי הנצח של נביאי האמת והצדק, ב־מקום להתיר רצועות המתירנות ו־נשואי התערובת המוליכים לטמיעה ולהתבוללות.

לא! איני סומך כי החכמים מ־צויים רק בצד זה או רק בצד ה־אחר. אבל, אין ספק כי מול עולם עויין ומדינות ערביות רבות לא ייתכן להוסיף ללכת לקראת המחר, בלי שיתוף מלא — ככל האפשר — של רוב גדול מהעם, שכן, אבדה הבושה וגם בימים קשים של ההבאה למנוחת עולמים של חללינו הי"ד, שובתים אצלנו, משביתים ומשחיתים מבפנים.

אורות יהודי
(השם השמור — במערכת)

✱

אל תחטאו בילד

בימים אלה נמסר בשידורי ישראל שבהנהלת „הקיבוץ המאוחד" של מפ"ם נתקבלה החלטה לקחת תחת ידם וברשותם את הילדים הנחשלים בארץ, לגדל ולחנך אותם בקיבוצים שלהם, ביניהם יש בוודאי ילדים מבתים דתיים.

אנו זוכרים עוד איך שלקחו את ילדי טהרן, יתומים ואומללים ותמי־מים, שהוריהם יראי ה' — ובאמתלא שלוקחים אותם לישיבה בארץ, חינכו אותם ללא תורה, ללא דרך ארץ, ללא יראה וללא דעת. ועכשיו עלולים לחזור עוד על אותו דבר עם ילדי ציון היקרים. אם אנו נעמוד מרחוק ולא נעשה כלום לעצור תופעה זו, עלולים אנו להיות מהצועקים ואינם נענים.

לכן כל עסקני החינוך הדתי צרי־כים לעמוד על המשמר, לאזור חיל לעורר את דעת הקהל ולסדר את הילדים האלה במוסדות של חינוך דתי ולעזור לצרכיהם החומריים. יש להציל ילדי ישראל מכפירה, ויפה שעה אחת קודם, ובזכות זה יקויים בנו הכתוב: „מפי עוללים ויונקים יסדת עוז למען צורריך להשבית אויב ומתנקם".

משה רוזנברג
תל־אביב

היהלומנים קובלים על קיפוח מצד הממשלה

התאחדות תעשייני היהלומים בישראל שיגרה מברק מחאה לשר המסחר והתעשייה, על החלטתו ש־לא להעניק לתעשיית היהלומים את התמריץ החדש בשיעור של 25 אגורות, שניתן לכל מפעלי ה־ייצוא בארץ.

החלטה זו, מפלה לרעה ענף ה־תורם יותר מכל ענף יצוא אחר ל־מאזן המסחרי של ישראל.

במברק מבקשים היהלומנים פגי־שה דחופה עם השר על־מנת להס־ביר את עמדתם לנוכח המשבר ה־חמור הפוקד עתה את הענף.

היהלומנים מציינים, כי בחודש אוגוסט, חלה ירידה נוספת ביצוא היהלומים המלוטשים שהסתכמה ב־34.5 מליון דולר (ירידה של למעלה מ־30 אחוזים לעומת הכמות ש־שווקה בתקופה המקבילה אשתקד).

מסתבר, כי בשווקי העולם שורר עתה שפל שלא היה דוגמתו שנים רבות והמחירים של כמה מסוגי ה־יהלומים המלוטשים בישראל, ירדו בצורה ניכרת.

בעת ובעונה אחת גרמו העלאות השכר האחרונות ביהלומים (25 אחוז) לייקור היהלום המלוטש בכ־חמישה אחוזים והדבר מכביד מאוד על כושר התחרות של יהלומי ישראל בשוק הבינלאומי.

החל מיולי העניקה אמנם הממ־שלה לענף היהלומים תמריץ של 26 אגורות, אולם זו מכסה רק כחמישית מהתייקרות השכר. גם אז הופלתה תעשיית היהלומים לרעה, מכיוון ש־ענפי היצוא האחרים קיבלו תוספת תמריץ של 42 אגורות.

בחוגי היהלומנים מובעת תמיהה והתמרמרות על היחס האדיש ואפילו המתנכר של פקידים בכירים לבעי־יותיה של תעשיית היהלומים הנתו־נה במשבר חמור. הם טוענים שלא נעשה דבר על־מנת לעזור לתעשיה להיחלץ מקשייה, בעוד שענפים אח־רים נהנים מתמיכה מלאה.

היהלומנים הביעו התמרמרות גם על החלטת הממשלה לבטל להם את האשראי המוזל, בציינם שהם הענף היחידי שהאשראי בו כמעט כולו ב־דולרים ולא בלירות ולכן אין הוא מהווה גורם אינפלציוני. הם מביאים החלטה זו כדוגמא נוספת של חוסר ההבנה בממשלה לבעיות הענף, ל־עומת ענפי היצוא האחרים הנהנים מאשראי מוזל בלירות.

בכורה עולמית ב„להקת בת־שבע"

מאת ד"ר אביגדור פורשטיין

„גשר האפלה" מאת ג'ון בטלר, מוסיקה: ארנולד שנברג, תפאורה: דני קרוון, תלבושות: ל. פינקוס־גני.

גם „להקת בת־שבע" מציינת את יובלו הכפול של ארנולד שנברג, והקדישה ערב ליצירותיו, כולל בכו־רה עולמית, יצירת הכוריאוגרף ג'ון בטלר, מן הנודעים והמבוצעים ביותר בדורנו. שעתה מלאו מאה שנה להולדתו, מכיוון ששני הרי־קודים „הגולים" ו„גשר האפלה" לא מילאו ערב שלם הוסיפו בתור פתי־חה אופוס 41 של שנברג „אודה לנאפוליאון", לקריין, לפסנתר ולכלי קשת לפי הטקסט של ביירון, ללא ריקוד כלשהו. זה יכול היה להיות רעיון מצויין לו תורגם הטקסט של האודה לעברית או אילו לפחות היה הטקסט האנגלי הקלאסי מחולק בק־רב הקהל — מכיון שהקריאה של יהושע זוהר לא הגיעה לקהל, גם בשל הנגינה של הפסנתר ושל ה־רביעייה. שנברג כתב את היצירה בימי מלחמת העולם השניה, כשה־חלה ירידתו של היטלר. ביירון כתב את הפואימה שלו בנסיבות דומות במובן מסויים, כשהחלה ירידתו של נאפוליאון. לו הבינונו את הטקסט, יכולנו ליהנות ממנו, אולם כך הופ־רעה הקריאה על־ידי הנגינה והנגי־נה הופרעה על־ידי הקריאה. יש להצטער על התקלה, מכיוון ששנ־ברג השתמש במה שנקרא בשעתו „שפרכ־גזאנג", היינו דיבור־זמרה, המהווה חלק בלתי נפרד מן המו־סיקה, אולם הפעם היוה הדבר חייץ. התוכניה די יקרה ויש בה עמודים מיותרים רבים, מכיוון שאי־נם נוגעים לתוכנית הערב. אפשר היה להשתמש בדפים אלה לשם הדפסת הפואמה ואז היינו מבינים לפחות במה מדובר.

הקטע האמצעי של הערב היה ריקוד דואו בשם „הגולים", לפי הכוריאוגרפיה של חוזה לימון ולפי המוסיקה של שנברג. נורית שטרן ויאיר ורדי הפיקו יכולת ניכרת בביצוע שני התפקידים — אדם וחוה המגורשים מגן העדן. נורית שטרן כבר הופיעה בריקוד זה לפני שנים אחדות, ואם זכרוננו אינו מטעה אותנו, היה ביצועה מופתי ממש. היא הוכיחה בפעם נוספת שנמנית עם הכוחות המעולים ביותר של הלהקה. יאיר ורדי הצליח כבירור להביע את הדכאון ואת הפחד שהשתלט על אדם הראשון אחר גירושו. הרתיעה מפני הבלתי־נודע המצפה לו מחוץ לגן. תנועות בני הזוג היו נקיות, מדוייקות. באמצעות תנועות גופם הם הצליחו לבטא רגשות עדינים ומסובכים. קטע זה היה המוצלח ביותר בתוכניה הערב.

הקטע החשוב ביותר היה השלישי מכיוון שזו היתה בכורה עולמית. ג'ון בטלר הוא אחד הכוריאוגראפים החשובים של דורנו ועלינו להודות לו שנענה להזמנת הלהקה לחבר יצירה חדשה לפי המוסיקה של שנ־ברג, במיוחד בשביל הפסטיבאל ה־ישראלי. זה חשוב שיש להעריכו כראוי — אחרי יצירת „אדאם", שהוכנה יצירה חדשה בשביל יש־ראל, עשה זאת גם ג'ון באטלר, אמן גדול של הריקוד המודרני בע־לם הקלאסי והמודרני כאחד ויצירותיו מבוצעות לעתים קרובות יותר מאשר של כל כוריאוגראף אחר, פרט לג'ורג' באלאנשין. אגב, זו הפעם השלישית שבאטלר משתף פעולה עם להקת „בת־שבע".

אשר ליצירה החדשה, היא נשענת על עלילת אותילו. זהו ריקוד דרמטי ובאטלר הצליח להמחיש באמצעות תנועה את העלילה הנוראה של הכושי. בעינינו רק תנועה מדוע ויותר על שיא העלילה: התאבדותו של אותילו אחר שעמד על המשגה הטראגי שלו. הריקוד מסתיים בחני־קת דסדמונה על ידי אותילו. הבאלט מורכב מקטעים אחדים שאינם עומ־דים על רמה אחידה. הסיום המזעזע של כמה של אותילו מוצלח מאוד, ריקוד הרביעייה נאה, אולם הדואי־טים ארוכים מדי ולעתים אף מייג־עים. תלבושותיה הנהדרות של פינ־קוס־גני והתפאורה המצומצמת אך המרשימה של דני קאראוון, הוסיפו הרבה להתרשמות. יאיר ורדי בעל עצמה דרמטית, אולם משום־מה נדמה היה לנו שנורית הירש ביר־קוד הקודם תאמה יותר את אופי סגנונו. אסתר נדלר היתה דסדמונה חיוורת. יאגו — רוגר בריינטה — היה מצויין והטביע את חותמו העז במופע. נורית שטרן היתה מרשימה בתפקיד אמיליה. היא העמידה את דסדמונה בצל.

חיים יהודיים תוססים במנצ'סטר

רשמי ביקור מאת י. ס.

בתוך האוכלוסיה הכללית המונה כמיליון נפשות, קיימת במנצ'סטר ב־אנגליה, קהילה יהודית המונה כאר־בעים אלף נפש, מהם כחמישה עשר אחוז שומרי שבת ומצוות, בעוד ש־האחוז של אוכלי כשר והולכי לבתי תפילה בשבתות ומועדים עולה פי כמה. על מנין המדקדקים בשאר מצ־וות עשה ולא תעשה. כמעט שאין בית יהודי בלי מזוזה. היהודים ה־דתיים מרוכזים בעיקר ברובע „סל־פורד", רישומם ניכר בכל שטחי ה־חיים והם משפיעים רבות גם על שכנים חילוניים הנאלצים להתאים את עצמם לתווי הסביבה, כולל גם הנסח החינוכי. היה מקרה כשמשפחה ברובע זה הוציאה ילדיה מבית ספר לא יהודי והכניסה אותם למוסד יהו־די דתי, בהרגישה את מדת רוחם של שכניה האדוקים בגלל מסירת באפאיה לבית לימוד זר.

רשת החינוך היהודי במנצ'סטר כוללת חמישה גני ילדים, מהם ארבעה בסלפורד ואחד בדרום העיר, ארבעה בתי ספר יסודיים (שלושה בסלפורד ואחד בדרום מנצ'סטר) ו־שני בתי ספר תיכוניים.

לבתי ספר האלה גוון ציוני, אם־כי אינם מזוהים רשמית עם הציונות, היות ולומדים בהם ילדים מבתים שונים. המחלקה לחינוך ולתרבות תו־רניים בגולה תורמת תרומה חשובה בשיפור כוחות לשדה החינוך היהו־די במנצ'סטר.

בתיכונים לומדים חצי יום לימודי קודש ובמחצית היום השניה לימודי חול. כחמישים אחוז מבוגרי בתי ספר אלה נכנסים לאוניברסיטאות והיתר מקדישים שנה ללימוד בישיבות לא־חר מכן כמסיימים בבתי ספר הג־בוהים להשכלה כללית.

תוכנית הלימודים בבתי הספר ה־תיכוניים גבוהה. השפה העברית תופסת בה מקום חשוב, אם־כי היא אינה שפת ההוראה. מוסדות הלימוד הנכנסים למסגרת החינוך תחת השם „מלך דוד" עומדים על רמה גבוהה בכל הבחינות.

„הוועד לחינוך יהודי עברי" דואג לתת חינוך יהודי לתלמידי בתי ה־ספר התיכוניים הלא יהודיים. בשבי־לם נערכים שיעורים בערבים או בימי א' בבתים. וכדאי כאן להדגיש שבכל בתי ספר הלא יהו־דיים מתקיים גם שיעור יהודי דתי בו בזמן שליתר התלמידים ניתן שי־עור דתי לפי אמונתם.

רשת חינוך „עצמאית" מוחזקת ע"י הקיצוניים מימין והיא מורכבת מגן ילדים אחד, בית ספר יסודי אחד ובית ספר תיכוני אחד. אצלם מלמ־דים גם באידיש והם מלהזכיר בהם דבר על הציונות או על המזרחי. קרה פעם שמורה מדריכת בנ"ע לשעבר ב־צרפת הציגה את מועמדותה להוראה בבית ספר שלהם ובין שאר התנאים שהתנו אתה היה תנאי קודם למע־שה שלא תנסה להכניס לכיתה שלה רעיון ציוני, וכמובן שסירבה לקבל את התנאי ואת המשרה.

קהילות ובתי דין

במנצ'סטר רבתי עומדים על תילם כמה עשרות בתי כנסיות, בתי מדר־שות וכן „שטיבלעך". שכל בית תפי־לה הוא קהילה בפני עצמה, ולכולם ארגון גג (איחוד בתי הכנסיות). קיים גם בית דין צדק המטפל ב־ענייני כשרות, אישות, שחיטה וכד'. בראש בית דין זה, שהוא הקובע ב־חיים הדתיים בכלל, עומד הדיין גולד־ריך, שהוא המוציא והמביא והמנ־היג הרוחני בה"א הידיעה של היהדות בעיר זו. אגב, בהגעת הכד־רתי, יש גם קהילה נפרדת בשם „מח־זיקי הדת" עם מערכת כשרות וחינוך משלה, בראשותו של הדיין שני־ואלד. קהילה זאת מוגדרת כאוהבת עם ישראל, אבל לא מדינת ישראל, מבלי לנהל נגדה מלחמה תנופה. היא מודעת לכל סיכון של אהדה לגביה ו־היזהר להכנס בריב עם ידידיה. הפרי שבודה בעניינית הדיין שניואלד הוז־מן לסעודת מצוה של „שבע ברכות" שהמחותנים הם חברי היהדות הד־תית־הלאומית. בהיותו בטוח שבין נאומי הברכה מסביב לשולחן יישמ־עו דברים לכבודה ולטובתה של מ־דינת ישראל, הודיע מראש שיבוא במאוחר, אחרי שתיגמר פרשה זו, כ־די שלא יהיה נוכח בהרמת כוס לכבוד מדינת ישראל...

אורח חשוב מישראל אכזב את המנגדים

וכעניין לענין באותו ענין. הנה מה שסופר לי: תושב יהודי מאד מכובד במנצ'סטר, סוחר ותלמיד חכם גדול ר' גדליה רבינוביץ' שהיה מגיע שיעור במשך שלושים שנה בבית ה־כנסת בסלפורד, עלה לפני כמה שנים לישראל והתקיע בבני ברק. כש־„החזון איש" זצ"ל שמע על בוא־ו אמר עליו „ארי עלה מבבל". ב־קיץ שעבר בא ר' גדליה רבינוביץ' הנ"ל לעיר מגוריו וכמובן שעמד לד־רוש בבית הכנסת. מתנגדי מדינת ישראל היו בטוחים שידבר בגנותה, אולם מה גדולה היתה אכזבתם ל־כששמעו את דרשתו. הוא הביא את דברי רש"י על הפסוק (ויקרא י"ד, ל"ה) „ובא אשר לו הבית והגיד לכהן כנגע נראה לי בבית — אפילו תל־מיד חכם שיודע שהוא נגע, ודאי לא יפסוק דבר ברור לומר נגע נראה לי אלא כנגע נראה לי". ומר רבינו־ביץ הסביר מי שיש לו בית בארץ ישראל שבוודאי טרח ועמל בו, אינו יכול מבחינה נפשית לפסוק דבר ברור ולומר נגע נראה לי. אלא יא־מר בלשון חלשה וקול רפה כנגע, בניגוד למי שהבית אינו שלו ולא השקיע בו שום מאמץ וטורח — איש כזה יגיד בלי היסוס ובהחלטיות גמו־רה נגע נראה בבית. והנמשל הוא שמי שדר בארץ ישראל. יש לו רכוש אשר טרח ועמל בו, וקשור אליה בכל מיני נימין, לא יהין להאשים אותה בנגע. אלא לכל היותר יבי"ע אומר „כנגע". ואני כתושב ישראל. בוודאי לא אוציא דיבה רעה על המדינה ולא אומר „נגע נראה לי". אני איני רואה נגעים במדינת יש־ראל — סיים מר רבינוביץ' את דב־ריו בנירזון.

שאלת הגיור

ליהודים במנצ'סטר יש ענין רב בכל המתרחש במדינת ישראל. והי־הודים הלאומיים־הדתיים עוקבים גם אחרי ההתפתחויות בשטח הדתי. ל־אחרונה תופסת מקום בראש שאלת הגיור הקשורה עם „מיהו יהודי". בסלפורד עצמה היו כמה מקרים של גיור בנות לא יהודיות. התהליך של הגיור נמשך כמה שנים, וגיורת אחת, שהובאה כדוגמא לשיחתנו, מנהלת עכשיו בית דתי במלוא מובן המלה, וגם בעלה נעשה מדקדק במצוה קלה כבחמורה. בכל זאת, מסביר לי איש שיחי — תלמיד חכם ופרנס קהילה — את התנגדותו המוחלטת לגיור שתחילתו בעבירה, ומנמק לי את הת־נגדותו בכך, שבאופן זה נוצרת תק־לה, שאנשים מסלפים עם העובדה של „אתמא ואכוב" ושאפשר להיות יהודי אורתודוכסי ולבוא בקהל לראשים אחרי שהתחתן בלא יהודיה ולא הת־גבר על יצרו, ונמצא אתה מכשיל אחרים שעלולים ללכת בדרכו... ל־פיכך יותר טוב לא לקבל גרים כאלה, אלא רק גרי צדק, למען ישמעו וייר־או ולא יזידון עוד.

רישום לנשואים ע"י הרב

לא כמו בארצות אחרות, בהן אסור לרב לערוך חופה וקידושין אלא לאחר נישואים אזרחיים במשרד מתאים של הממשלה או של המוניציפליות, הרי באנגליה הקידושים הדתיים מ־קבלים גם תוקף אזרחי דרך רישומם ברישום התושבים הכללי ע"י הרב המסדר את החופה והקידושים בטופ־ס מיוחד המיועד לכך.

פעולות התנועה במנצ'סטר

בעיר זו קיים סניף של המזרחי הפועל המזרחי המנהל פעולה סדי־רה, וגם ארגון נשי מזרחי הקשור והתומך במוסדותיה של האשה ה־דתית־הלאומית בישראל. חוג של זוגות צעירים ע"י התנועה מתכנס ל־עתים קרובות ומאזין לשיעורים ב־תורה ובמחשבת ישראל. סניף בני עקיבא השוכן בסלפורד בבית מרווח משלו, הוא ארגון נוער המצטיין ב־איכות ובכמות חברים־ות. מתוך מא־תיים החברים־ות הרשומים משתתפים בפעולות ההסברה במבצע כבאה חניכים צעירים וצעירות, והקהל מתייחס בהכרה רבה לתנועה רבת־ערך זו.

ראש מחלקת העלייה באנגליה הופיע במנצ'סטר

„לפי הזמנתו של סניף המזרחי־הפה"מ. במנצ'סטר הופיע מר יצחק מאיר, ראש המחלקה לעלייה באנ־גליה בהרצאה על הנושא „התפקידה של הנהגת המזרחי העולמית בעיצוב מדיניותה של מדינת ישראל". בהש־תתפות קהל רב ובראשותו של מר נחיל גולדסטון הופיע האורח באולם „בית במלוקה" וענה גם על שאלות המש־תתפים באסיפה זו. דבריו השאירו רושם ניכר על הקהל שהביעו את סיפוקם על הארת הבעיות העקרונ־יות העומדות על הפרק במדינת ישראל ושלהן השלכות גם על ה־חיים היהודים בתפוצות. בהרגשה יהודית העיר המרצה ש„הגיע הזמן שהמזרחי ישים דעתה לכך שהעורף שלו אינם חמישה עשר אחוזים של היהודים הדתיים בישראל, אלא הר־בבות בארצות הגולה" הוא הוסיף: „אם מדינת ישראל תפסיד את ה־גיד"ל, היהדות העולמית תפסיד את ישראל". דבריו של מר מאיר באסיפה זו שימשו נושא לשיחות ערות בין היהודים החרדים במנצ'סטר, הם היו דברים בעיתם.

הערבים פורשים מצודתם גם במנצ'סטר

אחרי שהון של הערבים הולך ו־רוכש הרבה מפעלים בלונדון ומכביע את אותותיו בחיים הכלכליים של עיר־הבירה זו, מתחילים סוכניהם לפרוש את מצודתם גם במנצ'סטר. ולאחרונה נקנה עבורם בית של משרדים בס־כום של שני מליון לי"ש. הופעה זו מצביעה עד איזה מרחקים מגיעה ידם של הערבים בכח הכסף הבדו־בה שמשלמים בעד הנפט שלהם, והוצאותיה של תופעה זו מעוררות דאגה עמוקה.

אחריות המזיק בתאונות דרכים

מאת אריה בריק

לאחרונה שוב רבו תאונות הדרכים, אשר לצערנו גורמות לעתים קרובות מדי לאבדן חיי אדם. הרשלנות ואי הזהירות אשר גור־מות לתאונות, הם בהרבה מקרים נחלת שני הצדדים לתאונה ולא תמיד קל לבית המשפט לקבוע מי משני הצדדים הוא האחראי לגרימת התאונה אשר עליו לשאת בעונש ובתשלום הנזק.

במקרה שלפנינו נהג אדם במכונית ונכנס לתוך צומת באיסור, שעה שדלק האור הצהוב ונתחלף באור האדום. עוד לפני הצומת הגביר הנהג את מהירותו שעלתה במידה ניכרת על המהירות המותרת. באותו זמן נכנס ילד רכוב על אופניים לצומת מן הכוון הנגדי של הנהג אשר פגע בו וגרם למותו. נגד הנהג הוגשה תביעה לבית משפט השלום בתל־אביב ה־מאשימה אותו בגרימת מות הנער כדי נהיגה ברכב לפי סעיף 218 לפקודת החוק הפלילי וסעיף 69 לפקודת התעבורה. בית משפט ה־שלום הרשיע את הנהג בעבירות המיוחסות לו, אולם הנהג ערער בפני בית המשפט המחוזי וזה זיכה אותו. בית המשפט המחוזי קבע שהקשר הסיבתי שבין רשלנותו של ה־נהג בהכנסו לצומת בשעה שהיה אסור לו לעשות כן, לבין מות הילד המנוח, הופסק על ידי מעשה הילד עצמו, באשר גם הוא נכנס לצומת בשעה שהיה אסור לו לעשות כן, כשהאיר לו אור אדום, ולא זו בלבד אלא שנכנס למסלולו של הנהג שלא כדין, בין ע־רצה לבצע פניית פרסה ובין שהתבלבל וסטה ממסלולו. וכך כתב בית המשפט המחוזי ב־פסק דינו: „בנסיבות המיוחדות של מקרה זה, בשל סיבובו של אותו צומת, וכאשר רוכב ה־אופניים נכנס לתוך מסלול נסיעתו של הנהג ממש בעיניים עוורות עד שניתן להמשיל את נהיגתו לנהיגתו של מי שמאבד את עצמו לדעת, אין לראות קשר סיבתי בין נהיגת הנהג לבין התוצאה הקטלנית. על התנהגות כזו כבר נפסק שהיא מנתקת קשר סיבתי לתוצאה הקטלנית.

איסורי כניסה

על זיכוי זה של בית המשפט המחוזי מצאה פרקליטות המדינה לנכון לערער בפני בית המשפט העליון. בענין זה אומר בית ה־משפט בפסק דינו קובע מבחן הצפיות. כלומר, שום ניתוק אפשרי של הקשר הסיבתי לא יועיל אם המזיק הראשון צריך היה לחזות מראש שהתאונה עלולה לקרות עקב רשלנותו שלו. פירושו של דבר שבמקרה אשר לפנינו נהג הנכנס לצומת כשהרמזור אוסר כניסתו חייב לחזות מראש שעלולים להכנס לתוך מסלולו כלי רכב בכוונים שונים. איסורי ה־רמזור נועדו אף לפנות את מסלולי הנסיעה לכלי רכב בכיוונים אחרים דווקא. ומי שנכנס באיסור יודע, או על כל פנים חייב לדעת, ש־עלול הוא להתנגש בכלי רכב הבאים מכוון אחר והולכים לכוון אחר. לענין זה אין נפקא מינה אם כלי הרכב האחרים נכנסים לצומת

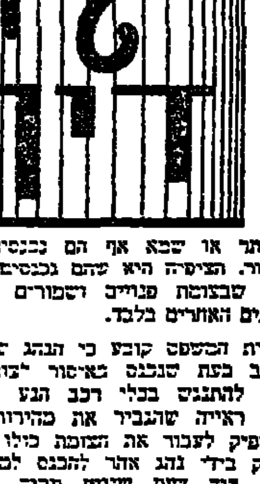

בהיתר או שבאו אף הם נכנסים אליו ב־איסור. הציפיה היא שהם נכנסים, והמסלו־לים שבצומת פנויים ושמורים לנהיגה ב־כוונים האחרים בלבד.

בית המשפט קובע כי הנהג שלפנינו ידע היטב בעת שנכנס באיסור לצומת. שעלול הוא להתנגש בכלי רכב הנע בכיוון אחר וגם ראייה שהגביר את מהירותו עד כדי להספיק לעבור את הצומת כולו בטרם יהא סיפק בידי נהג אחר להכנס למסלולו. דעה זאת היתה דעת שניים מתוך שלושה ה־שופטים שישבו בדין אשר סברו כי אין לומר שהקשר הסיבתי שבין רשלנותו של הנהג ל־בין מות המנוח הופסק על ידי מעשה ה־מנוח עצמו. באשר לפי מבחן הציפיות חייב היה הנהג לצפות את אשר עלול לקרות אף אם הצד השני בתאונה גם הוא נהג שלא לפי חוקי התעבורה. לכן החזירו שופטי הרוב על כנו את פסק דינו הראשון של בית משפט השלום והרשיעו את הנהג בגרימת מותו של המנוח וציינו כי חוסר הזהירות של הנהג שהגיע אמנם לדרגת אשם גבוהה מאד, כבין הוא לא לאחריותו של הנהג אלא רק למידת העונש הראוי לו.

פעולה בלתי צפויה

לעומתם קבע השופט השלישי שישב בדין בפסק דין קצר ביותר כי לדעתו כניסתו ה־פתאומית של המנוח למסלול נסיעתו של הנהג עת שרכבו נמצא רק מטרים ספורים ממנו ונע במהירות של למעלה מ־65 קמ"ש לשעה, היתה פעולה כה בלתי צפויה וכה רשלנית עד כדי ניתוק הקשר הסיבתי בין רשלנותו של הנהג ואירוע התאונה. לכן יש לזכותו מעבירת גרימת מותו של המנוח, אולם כאמור דעתו היתה דעת יחיד ובעקבות הלכת הרוב ניגש בית המשפט לדון בקביעת העונש שיוטל על הנהג. קביעת העונש במקרים כגון אלה דורשת שיקול מיוחד באשר כאמור לעיל יתחשב בית המשפט בענין זה בחוסר זהירותו של הצד השני לתאונה.

במקרה זה הטיל בית משפט השלום על הנהג מאסר ארבעה חדשים וקנס בסך 1500 ל"י, וכן פסל אותו מלהחזיק רשיון נהיגה לתקופת שלוש שנים. בית המשפט המחוזי ש־ביטל את הרשעת הנהג בשל גרימת המות הרשיע אך בנהיגה רשלנית הטיל עליו מאסר על תנאי של שלושה חדשים וקנס בסך 1000 ל"י, וכן פסל מלהחזיק רשיון נהיגה לתקופת 15 חדשים. לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה חייב בית המשפט להטיל על הנהג „מאסר מינימום" של שלושה חדשים, אם לא ראה שהנסיבות מצדיקות שלא להטילו. בעניין זה מצא בית המשפט כי הנסיבות מצדיקות ל־הימנע מהטלת מאסר בפועל ואלה הסי־בות: א) הנהג כבר זכה בבית המשפט ה־מחוזי בביטול עונש המאסר שהוטל עליו וגם נציג פרקליטות המדינה הצהיר כי מטרתו של הערעור לא היתה להחזיר את עונש ה־מאסר על כנו. ב) האשם בנסיבות נופל על ה־מנוח בצורה ניכרת והוא אולי אף במידה יתירה, מאשר על הנהג.

לכן קיבל בית המשפט את ערעור פרקליטות המדינה על פסק הדין המחוזי והרשיע את הנהג, אולם הטיל על הנהג עונש מאסר על תנאי של שלושה חדשים. קנס בסך 1500 ל"י ופסל אותו מלקבל ולהחזיק רשיון נהיגה לתקופה של שלוש שנים.

مكذا من الاحمل

משק וכלכלה

אזעקת שווא של הקבלנים

הימים הטובים של הקבלנים, שגרפו זהב בעליות התלולות של מחירי הדירות, חלפו כנראה וסי־מני האטה במשק בכללו ובענף הבנייה בפרט החלו להדאיג או־תם. הם חוששים עתה לגורל הענף ובימים אלה פתחו במאבק נגד מדיניות הממשלה כלפיהם ואף מאיימים בהשבתה ובמרי אזרחי אם לא ייענו לדרישותיהם.

בכנס חירום שנערך בשבוע שעבר התריעו הקבלנים נגד ה־אפליה החמורה והברורה הקיימת, לדעתם, כלפי ענף הבנייה ונגד היחס כלפיה הגובל, כדברי נשיא הכבוד של ארגון הקבלנים, מר א. גולדשטיין, בביזאה ציבורית.

על הפרק

זעמם של הקבלנים יצא נגד ההגבלות על הבנייה, ונגד מס הרכש החדש. ההגבלות על הב־ניה, מסתבר, פוגעות קשה בקב־לנים רבים, בעיקר אלה העובדים במרכז הארץ, ובמעמד העובדים בבניית בנייני מגורים. כרבע מכלל הקבלנים באיזור ת"א יפגע מההגבלות — קבע מר א. ארליך, יו"ר ארגון הקבלנים בת"א. אם אכן כך הוא הדבר הרי שההגב־לות השיגו את מטרתן בדיוק לכך היתה הכוונה בהטלת ההגבלות והן נועדו לאלץ קבלנים להפסיק לעבוד בת"א ובסביבותיה ולהע־ביר את משאביהם לאזורים אח־רים של הארץ. אין כל חשש שקבלנים אלה ישארו מחוסרי עבודה, ודאי שלא צריך לדאוג לפרנסתם. מן הסתם צברו קבלנים אלה, שאינם יכולים לבנות יותר דירות מגורים בת"א ולקבל בעדן מאות אלפי ל"י, סכומי כסף גדו־לים המאפשרים להם להיות בכ־בוד ואין הם שיזדקקו ללשכת הסעד ומה עוד שהם גם יכולים להמשיך בעבודתם ולהתפרנס בכבוד. לכל קבלן מובטחת מספיק עבודה בדרום הארץ ובצפונה, כהבטחת שר השיכון, מר א. עופר. על הקבלנים רק להסתגל למצב החדש שנוצר ולהתארגן לבנייה במקומות החדשים שבהם מחכים להם, לפועליהם ולציוד שלהם, בכליון עיניים.

מובן, שלא יהיה זה נוח כל כך כמו לעבוד בת"א וודאי שהרווחים לא יהיו כאלה כמו בת"א. שם הם יאלצו לעבוד בשביל בניה ציבורית, עם כל המגבלות שב־כך, ולא לשוק הפרטי שהיה מוכן לשלם כל מחיר שנדרש ממנו. אולם, ודאי שאין המדינה חייבת לספק עבודה נוחה ורווחים ספקו־לאטיביים לקבלנים, בשעה שאין אפשרות לבנות בנייה חיונית לעולים ולזוגות צעירים, ולעתים אף לא לעבודות בטחוניות. אם הקבלנים לא עשו זאת ברצונם הטוב ולא הפנו חלק ממשאביהם גם לנגב ולגליל — לא היתה ברירה אלא להכריח אותם לעשות זאת בכוח החוק.

יותר צדק יש בטענות האפליה של הקבלנים בנושא כל מס רכש. ביחוד אמורים הדברים לגבי סעי־פים שונים של החוק, כשאת החוק בכללו ניתן להבין בצורך של ספיגת כספים מהציבור ובמימון ההוצאות הבטחוניות הגדולות ביותר. למשל, מותר כיצד לצרכי מס שבח מס הרכש המשולם ע"י אדם פרטי ומדוע אסור הדבר לקבלן? מדוע חל מס הרכש גם על דירה שכבר נמכרה אך טרם נמסרה לקונה ומדוע יחול המס גם על דירות שנבנו להשכרה בשעה שאנו מעוניינים לעודד בניית דירות אלו? יש לכן, צורך לבדוק מחדש של כמה מסעיפי החוק ולבוא לקראת הקבלנים בתיקונים של סעיפים אלה.

ב. אדלר

משבר עודפים בענף הלול

מאת א. ברוך

התנודות החריפות שאפיינו בעבר את ענף הלול אינן מרפות ממנו ועתה אנו שוב עדים לשינוי קיצוני כשהמחסור בעבר והמחירים גבוהים מפנה את מקומו לעודפים גדולים וירידת מחירים בעקבו־תיהם. למעשה, נתון עתה ענף הלול במשבר קשה שילך ויחמיר בחודשים הבאים עם הגידול בכמויות הפטמים וההודיים שיוזרמו לשוק.

משבר העודפים הנוכחי, כמו בע־בר, הוא תוצאה של הרחבת הייצור מעבר לנדרש לאחר תקופה של מחסור. נסיון העבר מראה כי אפשר לקבוע בבטחון את המחזוריות השל־טת בענף-הלול כשלאחר משבר של מחסור. הגורם לעליית מחירים תלו־לה, יש ייצור מוגבר התוצאה ממנו נוצר משבר של עודפים. בעקבות משבר זה, שבו נגרמים הפסדים גדולים לממשלה, ההייבת להבטיח מחירי מינימום, ולמגדלים, מצמצמים מגדלי העופות את הייצור ושוב מתחיל מחסור, וחוזר חלילה.

עד סף מחיר המינימום המובטח

המשבר הנוכחי — טוענת מועצת הלול — הוא תוצאה של מלחמת יום הכיפורים כשהמגדלים נענו לפניית הממשלה והרחיבו את היי־צור. אולם, ההרחבה היתה למעלה מהמצופה המשוער ועברה את התכ־נון והצריכה הריאלית של האוכלו־סיה. התוצאות לא אחרו לבוא והמ־חירים החלו לרדת והגיעו לסף המינימום המובטח. מחיר זה, לטענת המגדלים, מכסה בקושי את הוצאות הייצור ולכן ככל שיגדלו העודפים כן ילכו ויגדלו ההפסדים של המגד־לים.

במחסני הקירור נמצאים כיום כאלפיים טונות פטמים וכ־400 טונות הודיים. כמות זו תלך ותגדל בחד־שים הקרובים, וזאת אפשר לדעת לפי המכירות של אפרוחים. יש חשש להצפת השוק, בעיקר בהודיים, דבר העלול לגרום אף להתמוטטות הענף. לפי התחזית יגיעו בחודש הבא העודפים לכמות כזו שתאלץ להוריד את המחירים למטה מהמי־נימום המובטח כמוצא יחיד למכירת המלאי שהצטבר.

לפי המצב הנוכחי השורר בעולם אין גם תקווה לייצא בשר עוף בארה"ב, למשל, מקפיאים את הייצור במכוון והחקלאים משמידים ביצי רביה ואפרוחים בשל ירידת המחירים הדרסטית. מצב דומה של עודפים וירידת מחירים גדולה שורר גם במקומות אחרים בעולם.

למועצת הלול ברור כי בשפל המחירים הנוכחי לא תסכים הממשלה לשלם את המחיר המובטח אלא לפי מיכסה, התיכנון שנקבעו בתחילת השנה ויצרן שעבר את מיכסתו לא יזכה אף במחיר המינימום.

הסדרים למניעת חריגות

מועצת הלול ערה למצב החמור שנוצר בענף והיא רוצה להבטיח ייצור תקין וסדיר לפי צרכי השוק. האמצעי הבדוק והיעיל ביותר לכך הוא לדעתה לפקח של המדגרות בייצור חמר רביה. בהתאם לכך נקבעו מיכסות דגירה לתקופה של שבוע־שבועיים לבשר פטמים ושל חודש ימים לגבי הודיים. ההסדר שנקבע ע"י מועצת הלול אומר:

הניצול של מיכסות המגדלים לגי־דול פטמים והודיים לתקופת 1.10.74 עד 31.3.75 יחולק ע"י המועצה לתקופות משנה, באופן שיבטיח הספקה מוסדרת ורצופה לכל אורך התקופה הנ"ל.

המועצה תשתדל לתאם את תקופות המשנה הנ"ל עם המגדלים או תנו־עותיהם, מבלי לפגוע בסמכותה הסופית של המועצה לקבוע את מועדי הניצול.

כל מגדל יבחר לו לגבי כל תקופה שנקבעה מראש את המדגיר, שאצלו הוא רוצה לקבל את האפרוחים, והמועצה תוציא למגדל הרשאה לקבלן המורשה, אליו צמוד אותו מדגיר, למסירת האפרוחים למגדל באותה מדגרה.

המועצה תקבע מיכסות הדגרה לכל מדגיר, בהתחשב עם המיכסות לייצור חומר רביה של מגדלי חומר רביה לפטמים, הצמודים בשיווק תוצרתם לאותו קבלן מורשה, שאליו צמוד גם המדגיר בשיווק אפרוחיו.

מדגיר יהיה רשאי למסור אפרוחים באמצעות הקבלן המורשה אליו הוא צמוד אך ורק על פי הרשאות המו־עצה המוצאות למגדלים כנ"ל.

המועצה תתאים מדי פעם בפעם את מיכסת המדגירים בהתחשב בהרשאות המוצאות למגדלי הפטמים כנ"ל, ובמקרה של הגדלת המיכסות, כתוצאה מכך, יהיה על המדגיר להו־כיח להנחת דעת המועצה, כי ביצי הדגירה הנרכשות על ידי המדגיר לסיפוק ההזמנות על־פי ההרשאות הנובעות ממיכסה מתוכננת של ביצי דגירה.

36% — גידול בחצי שנה במאזן בנק אפותיקאי

בנק אפותיקאי כללי בע"מ, חברת הבת הבכורה של בנק לאומי ליש־ראל בע"מ, סיים את המחצית הרא־שונה של שנת 1974 עם הישגים ניכרים בכל סעיפי המאזן, לעומת מאזנו לסוף 1973. המאזן גדל ב־36.2% והגיע לסך 1,985.7 מיליון ל"י; תיק ההלוואות גדל ב־27.8% והגיע לסך 1,013.3 מיליון ל"י; ב־מחצית הראשונה של שנת 1974 נתן הבנק מספר שיא של 4,688 יחידות הלוואה בסכום כולל של 160 מיליון ל"י לעומת 6,268 יחידות הלוואה ב־סכום כולל של 183 מיליון ל"י בכל שנת 1973; הפקדונות באוצר (כולל פקדונות בנק לאומי לשם הקוקום באוצר) גדלו ב־49.5% והגיעו לסך 941.6 מיליון ל"י; האמצעים ההוניים גדלו ב־10.8% והגיעו לסך 77.1 מיליון ל"י; אגרות החוב במחזור גד־לו ב־48.2% והגיעו לסך 1,169.2 מיליון ל"י; הפקדונות למתן הלוואות גדלו ב־19.0% והגיעו לסך 594.3 מיליון ל"י; פקדונות החוסכים בתכנ־יות החסכון של הבנק גדלו ב־19.7% והגיעו לסך 56.7 מיליון ל"י; הרווח התפעולי בתקופה ינואר־יוני 1974 הגיע לסך 12.1 מיליון ל"י לעומת רווח תפעולי בסך 8.8 מיליון ל"י ב־תקופה ינואר־יוני 1973, היינו גי־דול של 37.6%.

הדירקטוריון של הבנק החליט ב־ישיבתו השבוע לשלם ביום 19 ב־ספטמבר ש. ז., לבעלי המניות לסו־גיהן, דיווידנד ביניים בשעור של 8% על חשבון הדיווידנד לשנת 1974 (הדיווידנד הכולל ששולם לשנת 1973 היה בשעור של 17%).

בשוק המטבעות והמדליות

דריכות לקראת הנפקת מטבע בן־גוריון

מאת חיים לנגלבן

בעוד הקפאון בסחר מטבעות הז־כרון נמשך עם נטיה לירידת מחי־רים, החלה החברה הממשלתית ל־מדליות ולמטבעות לשגר למנוייה ספחי הזמנה לרכישת סידרת מטב־עות הזכרון, אשר הונפקו על ידי בנק ישראל, להנצחת דוד בן גוריון במלאות שנה לפטירתו של ראש ממ־שלתנו הראשון.

סידרת מטבעות הזכרון כוללת שני סוגי מטבעות — מטבע זהב בערך נקוב של 500 לירות ומטבע כסף בערך נקוב של 25 לירות. המטבע — כסף, יוטבע כמקובל בשתי מה־דורות — רגיל — וקשוט.

על פי ההחלטת החברה הממשלתית למטבעות מוצעים מטבעות אלה ל־מנויי החברה, אשר היו רשומים כמ־נויים עד 31.3.74.

המנויים אשר נרשמו מיום 1 ב־אפריל 1974, יהיו זכאים לרכוש מט־בע כסף־רגיל אחד. הזמנות מתקבלות רק על פי טופס מיוחד שנשלח למ־נויים, כאשר החלק העליון נשאר ב־בנק ויועבר לאחר מכן לחברה ה־ממשלתית. ואילו הספח התחתון יש־מש כקבלה בידי המנוי. התשלומים עבור המטבעות יתקבלו עד ליום 15.9.74.

למעשה יהיו בידי המנויים שני סו־גי הזמנות. חשבון אחד אשר יכ־לול את שלושת המטבעות — זהב, וכסף רגיל וקשוט, כשהחשבון מס־תכם בסכום של 2400 ל"י. לאלה אשר נרשמו אחרי ה־1 באפריל 1974, יקבלו חשבון שונה. תהיה בו הזמנה למטבע רגיל מכסף בלבד והסכום המסתכם — 100 ל"י. החברה הממ־שלתית למטבעות בכוונה שיגרה שני חשבונות נפרדים, בכדי למנוע אי הבנה הזמנת כמויות מעבר שנקבעו על ידי החברה.

שלושת המטבעות — זהב, כסף קשוט וכסף רגיל — יאורזו בנרתיק דמוי עור, אשר עוצב ביחוד לרגל המאורע. היקף ההנפקות של מטבעות בן גוריון, יהיו הפעם שונה וכות־אם לדרישות ההולכות וגוברות של מנויים חדשים וכן ריכוזי האיגודים הציוניים בכל חלקי תבל, הרואים במטבע בן גוריון לא רק פריט נו־מיסמטי אלא חלק מההוקרה לפועלו של האיש לבנין יסוד המדינה. מטבע בן גוריון זהב, בערך נקוב של 500 ל"י משקלו 28 גראם זהב 900/1000, קוטרו 35 מ"מ. יהיה זה המטבע בעל ערך הנקוב, קוטר ומשקל הגדול ב־יותר שהוטבע אי־פעם במדינת יש־ראל. המהדורה של בן גוריון זהב, תהיה 53.500 יחידות. מאידך, מטבע כסף יהיה בערך נקוב של 25 לירות, קוטרו 37 מ"מ הכולל הכסף — 935/1000, במשקל של 26 גראם. ה־מטבע יוטבע כאמור בשתי צורות רגיל — במהדורה של 175,000 יחי־דות וקשוט בכמות של 75,000 יחידות.

ביצוע ההזמנות יאריך הפעם כאר־בעה חודשים, החל מ־15.9.1974. ה־חברה חוששת כנראה מפני הצפת השוק במטבעות בן גוריון, אשר ית־חילו להגיע לבתי המנויים וירצו ל־ממש רווחיהם. הדבר מוגבר יגרום להתמוטטות השוק, מאידך שחרור איטי של המטבעות יבלום את ההי־צעים המוגברים ויגן על רמת מחירים נאותה.

הקפאון השפל בשוק מטבעות הז־כרון גורם לירידת מחירים כללית. הסוחרים כאמור נמנעים מלהכניס ל־עיסקות כל הון, ובראש כל דאגותי־הם — כיוון ההשקעה למטבע בן גוריון אשר בסופו של חשבון יגיע לסכום של קרוב ל־150 מיליון לי־רות.

להלן טבלה נוספת של מטבעות ומחיריהם, כשהפער בין מחירי קניה ומכירה הוא גדול מאוד.

מטבעות בני 10 ל"י

הנצחון 1967 רגיל — 50 ל"י, קשוט — 125 ל"י. ירושלים 1968 רגיל — 200, קשוט — 220 ל"י. שלום 1969 רגיל — 180 ל"י, הטבע בידר שלים וסומן באות "ק" — 225 ל"י, קשוט — 230 ל"י. מקווה ישראל 1970 רגיל — 110 ל"י, קשוט — 150. עתירות מדע 1971 רגיל — 200 ל"י, סומן במגן דוד — 255 ל"י, קשוט — 255 ל"י. שלח את עמי 1971 — 60 ל"י, קשוט — 175 ל"י, התעופה הישראלית 1972 רגיל — 130 ל"י, קשוט — 260 ל"י, כ"ה למ־דינה 1973 רגיל — 70 ל"י, קשוט — 155 ל"י. בן יהודה 1974 רגיל — 55 ל"י, קשוט — 120 ל"י.

פדיון הבן

פדיון הבן 1970 רגיל — 140 ל"י, קשוט — 130 ל"י. פדיון הבן 1971 רגיל — 240 ל"י, קשוט — 310 ל"י. פדיון הבן 1972 רגיל — 110 ל"י, קשוט — 175 ל"י, עם מגן דוד — 80 ל"י. פדיון הבן 1973 רגיל — 60 ל"י, קשוט — 160 ל"י. פדיון הבן 1974 רגיל — 55 ל"י, קשוט — 115 ל"י.

מטבעות סוגים

חצי שקל 1961 רגיל — 190 ל"י, קשוט — 500 ל"י. חצי שקל 1972 רגיל — 120 ל"י, קשוט — 225 ל"י.

מטבעות זהב

הרצל 1960 — 4100 ל"י, וויצמן 1962 — הזוג — 4100 ל"י, בנק יש־ראל 1964 רגיל — 4100 ל"י, קשוט — 24.500 ל"י בנצחון 1967 — 5200 ל"י, ירושלים 1968 — 2500 ל"י, שלום 1969 2150 ל"י, שלח את עמי 1972 — 2800 ל"י (!) כ"ה למדינה 1973, הסט השלם בערכים של 100,200 ו־50 ל"י — 4100 ל"י, מיני סט, בערכים של 100 ו־50 — 1500 ל"י. הפלסינה — 2100 ל"י.

הפנסיונרים תובעים אחידות בפנסיה לשכירים ועצמאים

ארגון הפנסיונרים בארץ, המקיף יותר מ־70 אלף איש, יתנגד להצעת חוק "פנסיה לכל" אם לא יקבעו כל־לים אחידים לביטוח הממלכתי לגבי שכירים ועצמאים כאחד.

על כך הוחלט בישיבת מזכירות ארגון מקבלי גימלאות, שהתקיימה בתל אביב. ההחלטות מתייחסות ל־הודעה שנמסרה למוסד לביטוח לאו־מי על ידי שר העבודה מ. ברעם, בדבר הפעלתו של חוק ביטוח פנ־סיוני לכלל אזרחי המדינה. בהח־לטה נאמר, כי לפני פרסום הצעת־החוק חייב השר להתייעץ על תוכנה עם ארגון הפנסיונרים המוכר על ידי כל הגורמים הרשמיים במדינה.

בהצעות שעובדו על ידי כלכלני משרד העבודה, ישנה אמנם מגמה חיובית להקנות ביטוח פנסיוני לכל אזרחי המדינה. אך יש בהן כמה סעי־פים בלתי מפורשים המהווים אפליה משוועת. הדוברים הדגישו, כי המ־דובר בהעדפת עצמאים בעלי רכוש הנכסי דלא ניידי, החוסכים בקופות גמל בנקאיות, לעומת בעלי הסכנות הפרטי פיצויים בקרנות פנסיה בנ־קאיות, לעומת בעלי הסכנות והפרשי פיצויים בקרנות פנסיה הסתדרותיות וציבוריות.

חסכונות אישיים של השכירים. לעו־מת זאת אין הצעת חוק כוללת כל התערבות בכלל החסכונות לעת זקנה המופקדים בבנקים על ידי בעלי חס־כונות פרטיים. אין כל זכות לממשלה לקבוע חוקים שיש בהם משום קיפוח ואי שיוויון בין אזרח לאזרח נאמר בישיבה. גם החסכונות של שכירים בקרנות הפנסיה הם אישיים ואין ל־שום איש רשות לנגוע בהם. הבי־טוח הפנסיוני, שיקיף את כלל האז־רחים, אינו רשאי להתערב בזכויות אלה.

חשש להתפשטות מחלה קשה בענף ההדרים

הטריסטזה היא מחלת הוירוס המ־סוכנת ביותר לגידול ההדרים ב־ארץ. עץ נגוע מתנוון תוך 1—3 שנים ובזנים רגישים — אף מתייבש. ה־מחלה הביאה שואה על פרדסים ב־דרום אמריקה. בארץ התגלו עצים נגועים טריסטזה החל משנת 1954. בכל המקרים היה מקור הנגיעות ב־חומר ריבוי מיובא. לא נמצאה הפצה טבעית של המחלה.

החל משנת 1970 נמצא בשרון מו־קד נגיעות בו קיימת הפצה טבעית של הוירוס באמצעות כנימת הפלוק. הכנימה המוצצת את עלי העץ הנגוע מחדירה לתוכה את הוירוס ומעבירה אותו אחר כך לעץ בריא. חוקרי ה־מחלקה לוירולוגיה במינהל המחקר החקלאי בבית דגן פיתחו שיטות חדישות לאיתור עצים נגועים. בדי־קותיהם נערכות בעזרת צמחי־בוחן ו־מיקרוסקופ אלקטרוני. עד כה נתגלו כ־5000 עצים חולים והם נעקרו. הפצת העצים הנגועים היא על פני שטח שקוטרו כ־2 ק"מ. במשך שלוש ה־שנים האחרונות נבדקו באיזור זה בין 40,000—60,000 עץ בשנה. הבדיקות נועדו לגלות את העצים הנגועים בש־לב מוקדם ככל האפשר, כדי לצמ־צם את הזמן שבו משמשים עצים אלה מוקד להפצה נוספת של המח־לה. השאיפה היא להגיע לבדיקת רצועה ברוחב של 300—400 מטר מ־סביב לאיזור הנגוע, רצועה שתהיה חופשיה לחלוטין מהמחלה. לדעת ה־מומחים זו היא הדרך היחידה לחיסול הוירוס מסוכן זה ולמנוע את התפש־טותו.

היקף הבדיקות שהוכנן לשנת 974/5 הוא 70,000 עץ והתקציב ל־כך מסתכם ב־450,000 ל"י. מתוך סכום זה החלק של משרד החקלאות הוא כ־250,000 ל"י שאושרו וספקו לעבודה עד מחצית ספטמבר בלבד. היתרה שהיתה צריכה להתכסות ע"י גורמי הפרדסנות עדיין לא הובטחה. אם לא האוצר כיצד, תופסק הבדיקה והדבר עשוי לגרום להתפשטות מה־ירה של המחלה ולאבדן ההישגים כאליהם הגיעו בעבודה מאומצת ו־שקדנית עד כה.

העוסקים בנושא זה, חוקרים, מד־ריכים ואנשי האגף להגנת הצומח מודאגים מאוד ומתריעים על הסיכון שבהזנחה זו לכל ענף הפרדסנות ב־ארץ.

מערך מחירים חדש בטיסות הטרנסאטלנטיות

ישראל הצליחה לכבוש עליה כש־בטוחות במחירי הטיסה בין ארה"ב וקנדה לבין המזרח התיכון, ולגבי טיסות קבוצתיות משתלבת בתוך אף הצליחה להוזיל את המחיר עד כדי 486 דולר לכיוון המרה.

מר ירחמיאל שרם, סמנכ"ל אל על לענייני מסחר, שחזר מוועידת יאט"א במונטריאול, שם נדון מערך־המחירים החדש בטיסות הטרנסא־טלנטיות לעונת החורף הקרבה — אומר כי המחירים כאושרו ע"י הב־דיבות החברות, ביאט"א כוללים העלאות עד 18 אחוז בטיסות בין ניו־יורק לבין ערי־בירה אירופיות כגון לונדון, פאריס ואמסטרדאם. המחירים החדשים עומדים להיכנס לתוקפם בין בנובמבר.

הקיראות המחירים במיוחד בטיסות לישראל

החברות התעופה האירופיות נמ־צאות במצב כלכלי קשה במיוחד, ולכן דרשו העלאות גדולות במחירי הכרטיסים, אך ישראל התנגדה בתו־קף שהעלאות אלה ישתקפו גם בטיסות מאמריקה הצפונית למזרח־התיכון. אחרי ויכוח קשה הצליחה ישראל לשכנע את יאט"א לחלק את מערך המחירים לשתי קבוצות. האחד נוגע לטיסות לבירות אירופה, שם נקבעו העלאות מ־8 אחוז ועד 18 אחוז. והאחר לטיסה למזרח־התיכון, שבהן נקבעו ההעלאות בשיעור של אחוז אחד עד 6 אחוז בלבד. יש לציין שבכך תרמה אל־על תרומה חשובה לענף התיירות ולהמשך קיד־מו בארץ, והצליחה להשיג מחירון שבחלקו הוא אף נמוך ממחירי אש־תקד.

בין השאר סוכם שבטיסות בין ניו־יורק לאירופה תהיה העלאה בטיסה אחת במחיר הכרטיס האינדיבידואלי, בעת שלגבי ישראל לא נקבעה כל העלאה־מחיר הטיסה ליחיד במח־לקה הראשונה.

במחלקת התיירים הוחלט על העל־אה ממוצעת לאירופה בשיעור שבין 8 ל־9 אחוז, בעוד שהמחיר במחלקה זו ליחיד לישראל יעלה רק ב־4 אחוזים. לגבי טיסות קבוצתיות הנשארות בין 22 ל־45 יום באירופה היתה העלאה עד 18 אחוז, בעוד שלישראל הועלה המחיר לנוסעים אלה ב־5 אחוז בלבד.

טיסות חורף מוזלות

מר שרם מסר, שנעשה מאמץ מיוחד לבצוע העלאות משמעותיות לגבי המחירים הקבוצתיים המיוחדים לישראל. כאן הצליחו להגביר את ההעלאות בבירה ניכרת: בעוד שב־מחירי הטיסות לאירופה הוסכמו העלאות ב־18 אחוז, העלאות המחירים למזרח התיכון הגיעו ל־5.3 אחוז בלבד. מר שרם ציין בסיפוק, שלגבי מערך המחירים בסוג לעונת החורף נשאר המחיר למעשה ללא שינוי לאיזורנו, ובמקרה אחד אף הורד ב־3.5 אחוז לעומת אשתקד.

עכשיו אפשר יהיה להגיע לישראל בחורף ב־540 דולר עם חניה באירו־פה, או ב־518 דולר בלי חניה באירופה לקבוצה של 10 איש. אמר מר שרם. "השגנו גם מערך מחירים זה ביותר וביחוד לליהוד התיירות מארה"ב לישראל בגובה של 489 דולר בחוף ו־549 דולר באביב וב־סתיו". הדבר הגיע שמחירים אלה הם לכעצמה מחירי טיסות השכר.

הוא אמר שיש לזכור, שמחיר הלוך וחזור בטיסה רגילה במחלקת תיי־רים ליחיד הוא 1134 דולר בחורף ו־1330 דולר בקיץ, כך שהמחירים הבינוניים הקבוצתיים הם כמעט שליש מהמחיר הרגיל.

מר שרם אמר, שבערך המחירים בין אירופה לבין ישראל ידון ב־וועידת יאט"א, שתתקיים בחודש ספטמבר בארה"ב.

לגבי מחירים אלה קשה יהיה להש־שיג להם במחירים מחייב את כולם, ובבירה ולא יצליחו לגבש מדיניות אחידה. תנהל ישראל שיחות דו־צדדיות עם כל מדינה להוד כדי להבטיח שגם הטיסות בין אירופה לישראל תהיינה זולות ככל האפשר, על מנת להוסיף ולעודד את תנועת התיירים לארץ.

רווחיות חברות גדולות עלתה ב־45.7%

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

ברווחיהן של חברות גדולות חלה בשנת 1972 עלייה של 45.7 אחוז לעומת השנה שלפניה.

ממצא זה מתבקש מסקר חברות לשנת 1972 אשר נערך ע"י מחלקת המחקר של מינהל הכנסות המדינה בראשות מר יוסף גבאי. הסקר בוצע ע"י הכלכלנים אשר אליאן ונעים סייג. הממצא האמור מתייחס לרווחים מותאמים שוטפים של החברות לפני קיזוז הפסדים משנים קודמות. הסקר הקיף 552 חברות גדולות שפדיונן השנתי הגיע ל־5 מיליון ל"י.

הגידול ברווחים שונה לפי הענ־פים:

■ בענף התעשייה היתה העלייה ברווחים בשיעור 34% בלבד.

■ בענף הכספים הגיעה העלייה ל־69.1%.

■ העלייה הגדולה ביותר ברוו־חים היתה בענף הבנייה ושיעורה הגיע ל־112.1%.

צמיחה כלכלית מהירה

שנת 1972, בדומה לשנה שלפניה, אופיינה בצמיחה כלכלית מהירה. התוצר הריאלי גדל ב־10 אחוזים. עודפי הביקוש, אשר גרמו לתהליך האינפלציוני, הביאו לעליות מחירים בשיעור של 13% בממוצע שנתי (העלייה הגדולה ביותר במחירים היתה בשנת 1973). התוצר הלאומי גדל — במחירי השוק — ב־24%.

הסקר העלה את הממצאים הב־אים:

■ פדיונן של החברות גדל בשנת 1972 ב־28% לעומת השנה שלפניה. בענף התעשייה חל גידול בפדיון ב־23% ובענף המסחר ב־28%. ענף הכספים הצטיין בעלייה מהירה יותר והגידול בפדיון הגיע ל־36.7% בענף הבנייה הגיע הגידול בפדיון לשיא של 40.3%

■ הרווח התפעולי נטו — רווחים פחות הפסדים — גדל בממוצע ב־32.7% לעומת השנה הקודמת. בענף הכספים הגיע הגידול ל־41% ובענף התעשייה ל־24%.

48 חברות סיימו בהפסד

מספר החברות שסיימו את השנה בהפסד כולל הגיע ל־48 בשנת 1972 לעומת 68 בשנת 1971. ראוי לציין כי בתעשייה ירד מספר החברות המפסידות מ־48 בשנת 1971 ל־34 בשנת 1972.

בשנת 1972 חלה עלייה ברווחיות בהשוואה לשנה שלפניה מ־20.1% ל־21.7%. עלייה זו היתה גבוהה יחסית בענף המסחר, שם עלתה מ־32.3% ל־37.4% ובענף הבנייה מ־29% ל־33.4%.

בשנת 1972 חלה עלייה של 56.5% במס המגיע מהחברות, לפי הצהרו־תיהן, לעומת השנה הקודמת. זאת בזמן שהרווחים המותאמים השוטפים עלו, כאמור, ב־45.7%. הפרש זה מוסבר ע"י הבדלים בין שתי השנים בקיזוז הפסדים משנים קודמות, במבנה הרווחים של החברות (רווח רגיל, רווח תעשיות ורווח מאושר) וכן בהבדלים הנובעים מרווחים מותאמים אחרים, כגון רווחי הון, ריבית ודיבידנדים שנתקבלו ורווחים פטורים ממס.

החברות הממשלתיות שיפרו רווחיהן

הסקר קובע כי המס המגיע מה־חברות הגדולות עלה בשנת 1972 בשיעורים כלהלן.

בענף התעשייה ב־42.2% בענף הכספים ב־74.3% ובענף הבנייה ב־117.8%.

בין השאר ניתן ללמוד מהסקר כי החברות הממשלתיות שיפרו את רווחיהן בשיעור גבוה מזה של הסקטורים האחרים. בעוד שהעלייה ברווח התפעולי הגיעה בחברות ה־ממשלתיות ל־4.4%, היא היתה בחב־רות ההסתדרותיות 21.2% ובחברות הפרטיות 20.4%. לעומת זה נמצא כי החברות הממשלתיות הגדילו את ההון העצמי בשיעור נמוך מזה של החברות בבעלות ההסתדרותית וב־בעלות פרטית.

חולשה קלה בצמודים — קיפאון במניות

השבוע בבורסה

אחרי תהפוכות השבוע הק־ודם בשני השווקים (התאוששות־בזק של צמודי המדד ועליות תלולות בחלק מהמני־ות) נכנסה הבורסה השבוע לקצב רגוע יותר של פעולות סבירה.

בשוק המילוות הצמודים למדד גר־מה הציפיה לכספי הפדיון של מלוה בטחון 69 כ"א ביום 1 לח. ז. לעליית שערים בימים ה' ו' א' — אך שיעור העליות היה צנוע וכבר ביום ב' שוב גברו המכירות על הקניות, כך שבסיכום השבוע הפסידו מרבית ה־סדרות 1 אחוז — 2 אחוז בערכם. יצ־או מכלל זה התעודות "בלי תלושי" של מלוה בטחון 69 כ"א, אשר עלו וכבית עד ל־108 אחוז עקב מנהגו של הקהל להשקיע מחדש את כספי ה־פדיון באותה סדרה בכל מחיר, אע"פ שהתעודות טרם צברו כל ריבית או הפרשי הצמדה. אי לכך מניבים ה־מילוות הנבחרים בבורסה תשואות נטו של 3.5 אחוז עד 4.7 אחוז — דהיינו הרבה יותר מהתשואה המוצעת בהנפקות החדשות, ואילו מלוות בט־חון 69 בלי תלוש מניבות 2 אחוז — 2.5 אחוז בלבד.

אמנם, גם בימים הקרובים ימשך תהליך ההשקעה מחדש של פדיון מלוה הבטחון — אך נדמה כי מחסור המזומנים והתחזית לאי־עלית המדד ב־15 לח. ז. הם הגורמים הלוחצים על השוק.

היקף העיסקות בשוק זה הגיע ה־שבוע ל־8 עד 11 מיליון ל"י ליום, היקף הנמוך רק במעט מהמקובל ב־שנה האחרונה.

ירידת הדולר נתיד מ־4.59 לשפל שנתי חדש של 4.50 מעידה גם היא על הלחץ החזק להשגת מזומנים.

בשוק המניות הצטמצמה הפעילות עוד יותר — והיקף העיסקות ירד מ־1.4 מיליון ל"י ביום ג' שעבר ל־685 אלף ל"י ביום ראשון ו־518 אלף ל"י ביום ב'.

מגמת העליה הכללית לא נמשכה המניות, שנהנו מהעליה הספקולט־יבית, הפסידו חלק מרווחי השבוע הקודם. כך, למשל, ירדו "הבשרת הישוב" ו"דלק" ב־5 אחוז ומניות וולפסון ב־7 אחוז. אולם ברוב המ־ניות התנודות היו קלות בשני ה־כיוונים.

עליות בולטות חלו במניות תע־סוריה ב־8 אחוז (אחרי ניכוי הזכות שהמסחר בהן יערך ב־11—12 לח. ז.), חב' החשמל ב־9 אחוז, רסקו ר"ג, סורגמן, נייר חדרה, מילר טק־סטיל (ב־6 אחוז), פריון ו"כלל ש־לקחות".

מניות אי. די. בי. נסחרו בקצב מניות ההטבה בסך 25 אחוז ובקצב תעודות האופציה שהונפקו עם המנ־יות החדשות, ונפתח המסחר הנפ־רד בתעודות האופציה. המחיר של אי. די. בי. ישנות (רגילות) הגן עתה 176 אחוז, ואילו המימוש של האופציה, אשר תוקפה יפוג בסוף 1975, דהיינו בעוד 16 חודש, הגן 180 אחוז. במחיר הבורסה של 22 נק' ובשערי הריבית הנהוגים כיום בשוק, תעודות האופציה הן מכשיר השקעה מאד מעניין.

השבוע נתחדש גם המסחר במניות חב' הביטוח "צור" — והן נסחרו ב־200 אחוז וירדו ל־195 אחוז — יותר משערן לפני פרוץ משבר בנק בריטניה, אך מחיר זה מהווה רק כ־חמישית מהמחיר אשר שילמה "כור" השנה בעד מניות השליטה בחברה.

מניות בנק המזרחי ירדו ב־1 נק' ל־146 אחוז, שטרי ההון של הבנק עלו ב־2 נק' ל־101, אג"ח המרה של החברה להשקעות של כ־2.5 נק' ל־89 ומניות החברה נשארו ללא שינוי ב־113.

חב' "כליל" הודיעה על הדיבידנד הראשון מאז רישום המניות בבורסה 17 אחוז במזומן (מזה ינוכה מס ב־שיעור של 8.8 אחוז בלבד) בהשוואה ל־10 אחוז במניות הטבה. הבורסה ה־גיבה על הודעה זו באדישות גמורה — עוד תגובה טיפוסית לימים אלה (מוצע על ידי בנק "המזרחי" גם אחד בעיים המחולקה לניירות ערך).

גידול של 50 אחוז ברווחי קונצרן "כור"

הריווח התפעולי של "כור" גדל בשנת 1973 ב־50 אחוז והסתכם ב־94.5 מיליון ל"י. הריווח הנקי הסתכם ב־20 מיליון ל"י.

מאת סופרנו הכלכלי

מאזן הקונצרן הסתכם ב־2.46 מיליארד ל"י, גידול של 31 אחוזים, לעומת שנת 1972.

הנתונים למחצית הראשונה של 1974 מצביעים על עליה גדולה במכירות לשוק המקומי וליצוא. הגידול בחדשים ינואר—יוני, בהש־וואה לתקופה המקבילה אשתקד, מראים כי המכירות והיצוא גדלו ב־50 אחוז ואילו מספר המועסקים גדל רק ב־10 אחוזים. כ־35 אחוזים מהעליה במכירות יש לייחס להתיי־קרות המוצרים.

ההשקעות 160 מיליון ל"י

בשנת 1973 הסתכמו ההשקעות ב־160 מיליון ל"י. ההשקעות העיק־ריות היו ב"כור" — 47 מיליון ל"י, במפעלי הפלדה — 17 מיליון ל"י ב"חדיראן" וב"סולרפל" — 36 מיליון ל"י בחטיבה הכימית 30 מיליון ל"י. במפעלי חטבה שונים הושקעו כ־11 מיליון ל"י, כשעיקר ההשקעה היא במפעלי יציקת "וולקן".

בשנת 1973 גדל היקף הפעילות של "כור" ומפעליה באופן ניכר. סה"כ המכירות של מפעלי "כור" הפועלים בתחום התעשייה גדל ב־1973 ב־23% בקירוב, לעומת גידול של כ־35% בשנה הקודמת. ירידה זו בגידול היא בעיקרה תוצאה מהש־פעת מלחמת יום הכיפורים על פעי־לות הייצור והשיווק ברבע האחרון של שנת 1973. לנוכח המצב השיגו מפעלי "כור" הישג נאה בכך שהצליחו, למרות הגיוס הנרחב של כח אדם במפעלים, להגיע לרמת פעילות יח־סית גבוהה כזו המחייבת צמצום כח האדם, וזאת במאמץ משותף של ההנהלות והעובדים.

בכינוים התולפות. במשך התהליך של גידול בשלושה הענפים המו־עדפים: כימיה, אלקטרוניקה וטל־קומוניקציה, ומתכת. אלה הם הענ־פים המתפתחים במהירות גבוהה יחסית ליתר הענפים, בשל שתי סיבות עיקריות: אפשרויות יצוא טובות וניצולן; ביקוש דינמי לצ־רכי ענפים אלה, בקצב המתפתח גבוה מקצב הביקוש הכולל במשק.

— ענף הכימיה נהנה משיגשוג בינלאומי בגלל הביקוש הגובר והו־לך למוצרי הכימיה ומחיריה עלו; הענף נפגע, אמנם, בשקעה במשבר הדלק, אולם אף בתחום זה חלה התאוששות מהירה יותר מהמצופה. ענף המתכת הבסיסית ומוצרי המ־תכת גדל בהיקף בבניה פזית, אולם להתייקרות הגואה במחירי המתכות היתה השפעה ניכרת על היקף הנומינאלי של המכירות.

בענף האלקטרוניקה והטלקומוני־קאציה היה לביקוש הבטחוני משקל רב בהגדלת המחזור ואף לגידול היי־צוא היתה השפעה לא נכבדה על היקף המכירות. שלושת ענפים אלה גדלו בצורה ניכרת גם ב־1974.

[illegible]

מספר העובדים ב"כור" גדל בקצב האיטי ביותר מכל מדדי הפעילות האחרים. [illegible]

עובדות אלה הביאו לירידה ניכרת של היצוא בענפי המתכת, המזון והאלקטרוניקה. רק הגידול הניכר ביצוא הטיבת הכימיה והזכוכית הביא לאיזון בסה"כ היצוא, שבאבור התקרב בהיקפו לזה שבשנה הקודמת.

הקפאון ביצוא ב־1973 הביא בעקבותיו לתוצאות יחסית מקיפות בתחום זה ב־1974. כבר במחצית הראשונה של השנה הגיע היצוא ל־40 מיליון דולר ולפי אומדן יסתכם היצוא השנתי ב־1974 ב־85 מיליון דולר — גידול של כ־80% לעומת היצוא ב־1973.

במסגרת הכללה של מפעלי קבו־צת "כור" פועלים בתחום הייצור כ־65 מפעלים יצרניים, כולל 7 חב־רות של המסחר לתעשייה. היקף הפעילות הכספית של מפעלים אלו בשנת 1974 מתבטא, בין היתר, בנתונים הבאים: המחזור הכולל של מכירות הייצור נאמד ב־2.8 מיליארד לירות. היצוא נאמד ב־85 מיליון דולר פרב. מספר המועסקים במפ־עלי הייצור יגיע בסוף השנה לפי אומדן, ל־21,000 עובדים. השקעות במבנים ובציוד יסתכמו, לפי האומ־דן, ב־270 מיליון ל"י בקירוב.

"כור" בהשוואה לכלל התעשיה

המכירות של "כור" מהוות כ־10% מההתפוקה התעשייתית הכוללת. מספר המועסקים במפעלי "כור" מהווה 6% מכוח האדם המועסק בתעשיה. היצוא של מפעלי "כור" מהווה 10% מכלל היצוא התעשייתי (לבנט יהלומים). ההשקעות במפעלי "כור" היוו כ־12% מסך ההשקעה בתעשיה. שנת 1974 היא שנה נוספת של גידול ההבחה בפעילות היצ־רנית והשיווקית של קבוצת מפעלי "כור".

מלחמת יום הכיפורים לא פגעה באופן מהותי את קצב התפתחות של "כור" במחצית הראשונה של 1974, למרות שרוב מפעלי "כור" לא יכלו להגיע להספקה המתוכננת בחודשים שלאחר המלחמה, עקב מחסור בכוח אדם.

העליה התמידית בקצב הפעילות נמשכה ללא הפרעה במשך התקופה מינואר עד יוני 1974, אם כי יש לצפות להאטה כלשהיא [illegible] לבירה הסעור לעיל, אין לצפות לירידה בפעילות הכלכלית הכוללת כתוצאה מכך.

קונגרס בינלאומי של שוערי מלון יתקיים בישראל

בימים חמים אלה עמל צוות אנשים קטן, בראשות מר אלפרד קאהן ומר אהרון הלפרן, למען השלמת ההכנות לקראת הקונגרס הבינלאומי ה־22 של "ארגון מפתחות הזהב", שיערך הפעם בישראל. הארגון נקרא "מפתחות הזהב" על שום שלאנשיו תפקידי מפתח בחיי המלון.

בארגון אקסקלוסיבי זה מאוגדים 3000 חברים — 2997 גברים ו־3 נשים — מ־17 ארצות אירופאיות וים־תיכוניות, והוא קולט אל בין שורותיו רק את העילית מבין הקונסיירזים ועובדי הקבלה, אנשי מקצוע ותיקים ומומחים, אשר לדבריהם משקל מיוחד בקרב אורחיהם, כפי שיש רק לקונסיירזים של בתי מלון מדרגה א'.

מהו קונסירז'? — הכל! איש מודיעין, איש קבלה, איש יחסי ציבור, איש עצה, איש סוד, איש שיודע לצאת מכוונו, דיפלומט בזעיר אנפין ועוד, ועוד... אותו איש מלון אנונימי, המשמש בדרכו השקטה תפקיד חשוב בתיירות הבינלאומית. הוא איש אמונם של אורחים הטובים, וממלא תפקיד של מתווך ישיר, היוצר את הקשר הראשון של ארץ התיור עם התייר.

במסגרת כל קונגרס מעניקה "הרץ", החברה הבינלאומית ל־השכרת מכוניות, את התואר "קונסירז' השנה", לשוער שלפי המלצות ועדות סניפי הארגון הגיע יחס מקצועי פעולה במשך השנה האחרונה.

קונגרס "מפתחות הזהב" יתקיים בישראל תחת חסותו של שר התיירות.

נסתיים מחזור חמישי במרכז ללימודי ניהול

בימים אלה סיימו משתת־פי המחזור החמישי את לי־מודיהם במרכז ללימודי ניהול, המשותף למו"ל, ביה"ס למוס־מכים במינהל עסקים של אוניברסיטת תל אביב, ומכ־ר"ש היצן. במסגרת תכנית הלימודים קבלו המשתתפים כ־600 שעות הוראה בנושאי מינהל העסקים וכן במכניקות ניהול ובדרכי יישומם בתנאי משק ישראל.

בין הבוגרים קציני צה"ל בכירים, מנהלים בתעשייה — מכמפעלי חדיראן, פרידמן, ובמפעלי ההתיישבות העו־בדת, וכן מנהלים מבנקים, בנק לאומי לישראל בע"מ ובנק הפועלים בע"מ.

רב אלוף (מיל.) מרדכי מקלף, יו"ר המו"ל, בירך את הבוגרים בטכס הסיום ועמד בדבריו על ייחודה של תכנית הלימודים במרכז ללימודי ני־הול, המשלבת, בנושאי ההוראות, בוגרים בתחומי התעשיה המביאים עמם, בין היתר, נסיון משקי רב. כן ציין את תרומה הצדד לקציני צה"ל מקרב הבוגרים, המסייע להם להסת־גל בחיים הכלכליים האזרחיים.

בהדרוכו למציאות הכלכלית מש־קית, המצבים מר מקלף, כי המשק נקלע למצוקה גדולה בעקבות מל־חמת יום הכיפורים, וכי אנו משל־מים עתה את המחיר עבור שנים רבות בהן לא ניהלנו נכון את המשק האנושי שלנו. דרוש, לדעת מר מק־לף, כאבן פלזק בתחומי הביצוע והפיתוח המשקיים.

יו"ר המו"ל הדגיש, כי הבנות הלימודים במרכז ללימודי ניהול ו־קורסים דומים להכשרת מנהלים, יש בהם כדי להעלות את רמת הניהול בארץ, [illegible]

ד"ר ביצאל אנגל, המנהל האקדמי [illegible] בהנהגות, העלאה רבה הניהול ו־בהיותו המנהל לשינויים במשק. דווקא עתה, אמר ד"ר אנגל, כאשר קשיים גדולים נערכים על דרכו של המשק, נודעת חשיבות יותר לרקע ה־שכלתי, להכשרתו ולמיומנותו של המנהל.

תכנית הלימודים במרכז ללימודי ניהול, מקנה למנהל, לדעת ד"ר אנגל, את הכישורים ואת יכולת הגי־שה [illegible] הכלכליים והשינויים שיחולו במשק בחודשים הקרובים.

הנחה את כנס הסיום [illegible], מנהל המו"ל.

לשכת התאום מוחה

לשכת התאום "תמשיך להתנגד בתוקף [illegible]"

[illegible]

ייצור, שיווק ויצוא מוצרי מתכת — בעזרת מחשב

ניהול המכונות וייצור של כ־3,500 פריטים המיוצרים לשיווק בארץ וב־חו"ל [illegible]

4000 דירות להתקשרות ראשונים בשיכון ופיתוח

כ־4000 דירות [illegible] חברת שיכון ופיתוח לישראל [illegible]

[illegible]

כנס להעברת ידע טכנולוגי

למעלה מ־30 מוסדות מחקר יש־ראליים יציגו כאות חידושים המיוע־דים לתעשייה ע"י סדרת הרצאות ש־תוכננה במשך שלשה ימי הכנס ה־ישראלי הראשון להעברת ידע טכ־נולוגי. כמו כן מצפים להשתתפות של כ־300 נציגי גדולי התעשייה ב־אמריקה, אירופה ואסיה, שהשתתפו בכינוסים מעין אלו שאורגנו בעבר ע"י חברת ד"ר דבורקוביץ ושות' בחו"ל.

הכנס יערך בחסות חברת ד"ר דבו־רקוביץ בלא על בסיס רווחי, בת־מיכת המועצה הלאומית למחקר ופי־תוח וכן בהדף ובשיתוף פעולה של התאחדות התעשיינים הישראלית, כור ואיגוד התעשייה הקבוצתית.

חברת ד"ר דבורקוביץ באה"ב היי־נה בעלת "מאגר הגדול בעולם של בידע על מקורות ידע טכנולוגי חדיש הנאסף ע"י בעיניה ברחבי תבל באופן מתמיד.

למשתתפי הכנס תנתן אפשרות לשגר סידע כרטיס כרטוגם כאוטומטי מחשבים שיוצב במקום. באמצעות "לוח מגע" (כגון: סוג הבונר או חומר הגלם), תופיע על מסך טלביזיה רשי־מה החידושים המקורים. בלחיצה נוס־פת יועלה על המסך פירוט נוסף אודות החידוש הנבחר הכולל את כתובת הממציא, כמו כן אפשר יהיה לקבל במקום העתק מודפס של הידע הדרוש.

מפעל חדש לבלוקים

על פתיחת מפעל חדש לייצור ב־לוקים בחיפה, מהגדולים ביותר ב־ארץ, בהשקעה כוללת של כ־4 מיל־יון ל"י הודיע מנכ"ל סולל בונה צבי רכטר, בטכס חלוקת פרסים שנערך בהנהלה במפעל הרושה "חיבור" ב־תל אביב.

מומחים ישראליים הדריכו במיקרוביולוגיה בקניה

באוניברסיטה הלאומית של [illegible] התקיים קורס במיקרוביולו־גיה [illegible] אשר תוכנן ובוצע ע"י המחלקה למיקרוביולוגיה של מכון [illegible] במנהל המחקר החקלאי, בראשותו של ד"ר א. בן ברוא.

בקורס השתתפו טכנולוגים על מכון מארצות מרכז אפריקה והוא יצא ל־פועל בתמיכת המחלקה לשיתוף פעו־לה בין לאומי במשרד החוץ, וכן אר־גון מדינות אפריקה.

זכרון להולכים

חיה וולף ע"ה
(ליום השלושים)

כי עפר אתה ואל עפר תשוב, זאת גזר יוצר האדם כבר על האדם הראשון, שאך זה מקרוב נברא. לפני שלושים יום, שבה אל עפרה בארץ ישראל מארץ נכר מרת חיה וולף ז"ל, שנפטרה במנצ'סטר, באנגליה, בגיל פיב שנים, וארונה הובא והוטמן בהר המנוחות בירושלים, ליד קבר בעלה, הנדיב ר' ר' יצחק גרשון ז"ל.

משפחתה לבית אביה, פינקלשטיין, מוצאה מליטא, מעירו של ר' איצלה מפוניבז', היא עצמה נולדה וגדלה באנגליה, ועם נשואיה לר' יצחק גרשון ז"ל הקימה בגולה בית כמאמר חז"ל — להסד ר' למעשים טובים. קיימה בפסידות רב... עבודה הוראת חז"ל: "יהי ביתך פתוח לרווחה ויהיו עניים בני ביתך" (אבות א'). ואף בימי צרה, כשביתה היה דל, פתחה אותו לכל רעב וצנך ופרסה לו מלחמה.

ליבים, כשמצבה שפר חוזה, לא שינתה בביתה מאומה ולא גבה לבה. ההתמסרה ביתר שאת למעשי צדקה וחסד. מעשיה אלו נגלגו בכל עוזם ובדיבורתם בעת צרה ומצוקה, בבלהות הנאצי, כשפליטי חרב ר' באו... בעירום ובחוסר כל. מרת וולף השתה לקראתם ובאה לצורכיהם ולמלא הכרעה. בין היתר סיפקה להם חלב כשר מפרותיה שהיא גידלה בעצמה (שלא להשתמש בחלב עכו"ם), ואף מצה שמורה, שקשה היה להשיג באותה שעת חירום. היא אף לקחה לביתה בילדי הפליטים וגידלתם יחד עם ילדיה שלה, והיא עם בעלה קנו בית והקדישו אותו למקום מגורים בשביל הפליטים.

נתקיימו בהם דברי רבי יונתן: "כל המקיים את התורה מעוני, סופו לקיימה מעושר" (אבות ה'). ראשיתם היה מצער, ובעבר קשה למען הבית. הוא התפרנס כזהן, וכיבד את ה' בגרונו, כדרשו של מקרא (רש"י, משלי ג'), וכבר אז, בביתם העני, קיימו את התורה, היינו: תרמו לקיים מצוותי תורה וחסד. וכשזכו לקיים את התורה מעושר — לתמכה ולהחזיקה, בה ובמוסדותיה, בתרומות ובסכומים יקרים. בעלה אף בנה בתי ספר לתיים וכיבד את ה' בהונו רבאונו, כפשוטו של מקרא.

"נשים במאי זכיין? באקרויי בנייהו לבי כנישתא" (ברכות י"ז). מרת וולף ז"ל, מרוב באמונתה ליהדות צרופה, גידלה היא בעצמה את עשרת ילדיה שילדה, וטרחה בגופה ובמאודה להדריכם ולהדריכם לתורה ולמסירות לקדשי ישראל, ולא סמכה בזאת על אחרים, למרות שידה השיגה לכך. בעצמה הביאה את בניה לבית הכנסת ולבית המדרש, לחנכם לתורה ולתעודה.

נאמנותה זו עמדה לה, וכל עשרת בניה ובנותיה יבלח"א הם זרע ברך ה', ואף לזקוני בנותיה, כולם שומרי תורה ומצוות ועוסקים בצדקה וחסד, יודעים ונודעים לתהילה במעשי הצדקה בארץ ובחו"ל. היא אף זכתה לראות בחייה דור שלישי, לומדי ישיבות בארץ.

תנצב"ה.

חיים לבשאר

משה מילדינר הי"ד
(להבאתו לקבורת קבע)

בימים אלה הובא לקבורת קבע משה מילדינר ז"ל, שנפל על הגנת המולדת במלחמת יום הכיפורים.

התורה מספרת לנו, כאשר מת יעקב אבינו "ויספדו שם מספד גדול וכבד מאוד". לכאורה המלה "כבד" מיותרת, כי "כבד" היינו "גדול", ואם כן, מה הוסיף לנו הכתוב בזה? פלוח המלים? אלא יש לומר כי ההסבר הוא כך. בשולחן ערוך נפסקה הלכה, כי מספרים בשבחו של מת ומוסיפים קצת, באדם פשוט מן השורה אפשר לקיים הלכה זו, לספר בשבחו ולהוסיף קצת, אבל באיש תם ושלם, כלול כל המעלות והמידות, כיעקב אבינו, מה היה אפשר להוסיף קצת, הלוא כל מה שנאמר בשבחו בהספד לא היה אלא על קצה המזלג משבחו האמיתי? אמור כי עתה שהיה הספד כבד מאוד, כבד וקשה מאוד להוסיף. משהו בשבחו, אפילו לספר כל שבחו היה קשה מאוד.

על משהלה אפשר לומר, כי כה שנשתדל לספר על מעשיו ומעלו. הם רק מקצת ומקצת משבחו האמיתי. "הבן יקיר לי" משהלה, היה לנו בן גדול ויקיר, וגם לכתו כאותנו אבדנו אבדה גדולה. "אם ילד שעשועים", אם כי לפי מספר שנותיו לא היה אלא ילד שעשועים קטן, "יד כשתעשע עם חבריו. אף על פי כן, איבדנו כוח מדעי עולה. כיוון ש"מידי דברי בו", כאשר אנו בעלים את זכרונו, "זכור אזכרנו עוד". אנו נזכרים ב"עוד" שיכול היה לצמוח כמונו. "על כן המו מעילי".

יהי רצון שבזכות הקרבנות הקדושים הטהורים שהקריבו על מזבח המולדת במלחמת יום הכיפורים, נזכה לשלום המיוחל והמקווה ונוכל להתנחם בכך, שבמותם הנחילו לנו את החיים.

תהא נשמתו צרורה בצרור החיים עם של העם והמדינה.

חנוך בין
פתח תקווה

— בכינוס מדעי על סכרת —

כל אדם רביעי בארץ, מעל גיל 40, הוא חולה סוכרת

חלה עליו זהירות מפני השמנה יתירה

כל אדם רביעי בישראל, מעל גיל ארבעים הוא חולה סכרת ב', יודעין או שלא מודעין, חולה עליו חובת הזהירות מפני השמנה יתירה — אמר פרופ' אהרן מ. כהן, ראש היחידה לחקר הסכרת במרכז הרפואי של "הדסה" בירושלים, במסיבת עתונאים שהתקיימה אתמול בבית אגרון בירושלים. הדברים נאמרו לקראת הכינוס השנתי העשירי של האגודה האירופית לחקר הסכרת שיתקיים בירושלים בשבוע הבא.

פרופ' כהן וכן ד"ר יצחק שר. יו"ר האגודה הישראלית לסכרת, ופרופ' אליעזר שפירר מהמרכז הרפואי הדסה ויו"ר הוועדה המארגנת של הכינוס, ציינו כי מחלת הסכרת נפוצה ביותר בארצות מפותחות שבהן גדלה צריכת הסוכר. לעומת ארצות בעלות תצרוכת נמוכה של סוכר. בשוויץ מגיעה תחלואת הסכרת ליותר משלושה אחוזים מכלל האוכלוסיה, ואילו בהודו אין מספר חולי הסכרת עולה על חצי אחוז בלבד.

ישראל בין שני קטבים

ישראל נמצאת בין שני הקטבים, כאשר שיעור התחלואה הכללי הוא כ-1.5 אחוזים, אולם היקף התחלואה גדל בגילים גבוהים יותר ובעיקר מעל גיל ארבעים. בתחום גיל זה ידוע על כ-16 אחוזים של חולי סכרת, תוסף עליהם מצויים כעשרה אחוזים נוספים מקרב האוכלוסייה עם סכרת סמוייה.

הסכרת הסמויה מתגלית לעתים קרובות באיחור בגלל עיוורון הנגרם עקב הפרעות בחילופי החמרים בגוף שהם תוצאה ישירה של סכרת.

עוד הזהיר פרופ' כהן מפני סכנת מחלת הסכרת המשפיעה על כלי הדם ומהווה גורם רציני להיווצרות אוטם שריר הלב העלול לגרום למוות. "על האוכלוסיה להיות מודעת מחורבנה של מחלת הסכרת לא פחות מאשר מחורבנו של הסרטן" — התריע פרופ' כהן.

הכינוס העשירי של האגודה האירופית לסכרת יימשך שלושה ימים, החל ב-11 בחודש זה, ויידונו בו שיטות וגילויים מדעיים באיתור ה מחלה והבנת ההליכה וכן שיטות חדישות לטיפול בה.

הכינוס הועתק לירושלים מיוון

פרופ' שפירר סיפר, כי הכינוס נועד להתקיים ביוון, אך הועתק לירושלים שכלפתחילה נקבעה לארח את האגודה אירופית לסכרת בשנת 1977. ביטול הכינוס ביוון בא בעקבות התגלגלותה של ממשלת הקולונלים היוונית אשתקד לשני רופאים מדענים יווניים. אולם עם פרוץ מלחמת יום הכיפורים שוב הועלתה הצעה לבטל את הכינוס גם בישראל, אולם עמדתה של נשיאות האגודה מנעה קבלת הצעה זו. פרופ' שפרנר סיפר, כי נשיא האגודה האירופית לסכרת, פרופ' ו. קרויצפלד מגוטינגן בגרמניה וחברי המועצה, עמדו בתוקף על כך שהכינוס יתקיים בירושלים למרות מלחמת יום הכיפורים ותוצאותיה.

באגודה האירופית לחקר הסכרת חברים כאלף רופאים, חוקרים ומדענים המתקבלים באורח אישי ואין בה נציגות מדינתית. חברים בה כששים מדענים ישראליים.

נמסר, כי בכינוס תישמע הרצאתו של הרופא הבדואי הראשון, בוגר בית הספר לרפואה בירושלים, ד"ר יוניס אבו רביע, על מחלת הסכרת בקרב הבדואים של הנגב.

פנייה לממשלת פולין להימנע מלהרוס את בית העלמין בוורשה

אל לשכת הרב הראשי לת"א, הגרי"י פרנקל, הגיע מסמך הכלמד כי השלטונות הפולניים של עיריית ווארשה הבירה, החליטו לעשות סידורים בשטח בית העלמין היהודי בווארשה ברחוב אוקופובה.

בית עלמין זה אשר גם הגרמנים לא פגעו בו, מהווה נכס רב ערך בבחינה ההיסטורית והיהודית ומסמל את ההיסטוריה של אלף שנות יהדות פולין, בו נטמנו גדולי ישראל ששמותיהם שובצו כאבני יסוד בתולדות האנושות בכלל.

"אינני יכול להאמין שהעם הפולני שלא שכח את תרומת העם היהודי להתפתחותה של פולין במשך מאות בשנים, ואשר היה עד להשמדה האיומה של הבססיה הנאצית, יתן יד בגלל טעמים משקיים לוקאליים, לפגוע בקברות אבותינו, ויפגע ברגשות מאות אלפי תושבי מדינת פולין לשעבר. — אמר אתמול הרב הראשי לת"א, הגרי"י פרנקל, בציינו כי בבקורו בפולין לפני 10 שנים במעמד שנת ה-20 למרד גיטו ווארשה, הדגיש במעמד רשמי לפני קברות הפולנים בטרבלינקה את המאבק המשותף של יהודים ופולנים נגד הפושעים הנאצים, "כי במאבק זה דמים בדמים נגעו, דם יהודים ודם פולנים".

"אינני יכול איפוא להאמין שממשלת פולין ועיריית ווארשה יתנו ידם למעשה הפוגע בלבו של כל יהודי באשר הוא שם" — הוסיף הרב פרנקל.

כרבה של הקהילה היהודית הגדולה אשר יסדוה יהודי פולין, ובשם רבבות יהודי פולין בארץ ומחוצה לה. הננו מוכנים להיפגש עם הנציגים המוסמכים של השלטונות הפולניים כדי למצוא דרך לשמור על הנכנס ההיסטורי הזה, ועל בתי עלמין נוספים שנשארו לפליטה במדינת פולין — מטעים הרב הראשי.

במבצע בזק עצרה המשטרה חוטפי מתנדבת

במבצע בזק הצליחה משטרת מרחב העמקים לעצור ביום שלישי בבוקר שני צעירים מהכפר איכסאל, החשודים בחטיפת מתנדבת זהבה ובנסיון לאנסה, תוך כדי שימוש באלימות.

ראש לשכת החקירות במשטרת מרחב העמקים רב פקד יוסף לוי מסר לכתב עתיים כי תחילתה של הפרשה, שהעסיקה במשך קרוב ליממה את חוקרי המשטרה, חולה ביום א' בלילה. סמוך לשעת חצות נעצרה מכונית אסקורט לבנה ליד מתנדבת בת 16 שעמדה עם ידיד על הכביש ליד הכפר איכסאל. שני הצעירים שישבו בה הציעו למתנדבת ולידידה להסיעם למקום חפצם. השניים נענו, עלו על הרכב ונסעו לעבר אחד מקיבוצי העמק. כשחלפו ליד הקיבוץ ביקשה המתנדבת כי יעצרו, אולם הנהג הגביר את מהירותו ואמר כי מקודם יסעו לפעולה כדי לשתות כוס קפה. בלית ברירה הסכימו השניים. אולם משהגיעו לפעולה שוב לא עצר הנהג המשיך במהירות לכיוון בית־שאן. וזאת על אף מחאותיהם וצעקותיהם של שני הטרמפיסטים.

ליד מושב מולדת נעצרה המכונית. אחד הצעירים הוציא את הצעיר שנסע עם המתנדבת בכוח מהמכונית בעוד שחברו גרר את הצעירה לעבר השדה. תוך שימוש באלימות ובמכות קרע מעליה את בגדיה וניסה לאנסה אך לא הצליח. בעקבות זאת קרא לחברו שניסה אף הוא את מזלו ללא הצלחה. משראו השניים כי לא יצליחו לבצע את זממם, נטשו את שני הצעירים כשהם המומים ומפוחדים.

"כור־תל" — מפעל חדש בענף הבנייה נחנך בירושלים

חטיבת "כור־כימיה" בשותפות עם גרעינת תלפיות, הקימה בירושלים מפעל חדש לייצור תלונות מפי. ר. סי קשיח ופרופילים שונים בענף הבניה. המפעל ניזון מידע ביגלאומי שהוכיח עצמו בעולם.

שר השיכון, מר אברהם עופר, שסייר במפעל התרשם מהדגמים הדישים של החלונות המיוצרים ברמה סירוזל גבוהה ההוסכת את צביונם. דבר זה מקצר את משך עבודת הגמר בבניין בחודש ימים לפחות, מה גם שהחלון כולו מורכב כיחידה אחת מושלמת בזמן קצר.

מוצרי המפעל מותאמים לתוכנית המודולריזציה עליה החליט משרד השיכון וייחודם בהבטא בהתאמתם לכל שיטות הבניה הקיימות בארץ: מתועש, טרומית וקונבנציונלית.

"כור־תל" הינו טרסרת נוספת בחזית "כור־כימיה" להעשיית הפלסטיקה בארץ, בה תופס רושפלס — מפעל ירושלמי אחר בחטיבה — מקום נכבד.

המפעל מצוי כיום בשלבי הרצה סופיים והוא אמור להתחיל בייצור שוטף בתחילת 1975.

מלגות לחיילים משוחררים

קרן ד"ר יעקב איסלר העניקה מלגות ל-40 חיילים משוחררים הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה בארץ. היתה זאת הפעם השניה שקרן ד"ר י. איסלר העניקה מילגות לחיילים משוחררים, בעיקר לחיילים משוחררים יתומים, בנים למשפחות מרובות ילדים ולחיילים כשחוררים הגרים באזורי פיתוח.

1.17 מיליארד דולר מחזור הלוו בשישת החודשים הראשונים של השנה

המחזור הכספי של מפעלי ההלוו התסכם במחצית הראשונה של השנה ב-1.17 מיליארד דולר. עליה של 18 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד. זאת מתברר בנתוני המאזן החצי שנתי שפורסם ביום אלה ב"שורודיה.

בדו"ח ההנהלה נמסר, כי במחצית הראשונה של השנה הוהל בארצות הברית בשיווק כבאיות והיו וכי נחתמו הסכמים עם ממשלות פולין ההונגריה, לפיהם יורכבו במדינות אלה כבאיות קלות מתוצרת החברה.

"כלי צה"" אבקה למדית כלים מתוצרת יצהר

"כלי צה"" אבקה להדיח כלים, ברמה בינלאומית, הראשונה כסוגה בארייזה פלסטית, הוצאה לשוק בימים אלה על ידי יצהר.

כיום מרבות עקרות הבית להשתמש באבקות מיובאות שמחירן גבוה. האבקה החדשה שאיכותה כאמור משתווה לזו של אבקות היבוא באה להקל על העומס התקציבי של עקרות הבית.

נפגעי התאונות הגישו תביעות בהיקף של מיליוני ל"י

הצייר כרמל יגקו, חתן פרס ישראל, הגיש לבית המשפט המחוזי בתל־אביב תביעת פיצויים בסכום של 1.1 מיליון לירות נגד אריה משומר בי גבעתיים, בטענה שהסטנדר של מר משומר פגע בו בתאונת דרכים וגרם לו לנכות.

בכתב התביעה טוען הצייר, כי ב-5 באפריל השנה הלך ברחוב גנסין בתל־אביב, שהוא רחוב צר ומכוניות חונות בו בשני הצדדים, ונפגע על ידי הסטנדר של הנתבע. הוא הועבר לביה"ח על ידי עוברים ושבים ואושפז למשך 37 יום. הוא טוען כי בעקבות זאת איננו יכול לעמוד אותן על רגליו ובגלל זה הפסיק את פעילותו האמנותית הציבורית, איננו יכול להוסיף לצייר וכן לארגן ולהדריך קורסים לציור.

הצייר כרמל יגקו, טוען בבקשה לפטור מאגרה כי אין לו כל רכוש, ואחרי התאונה אין לו כל הכנסה ולכן איננו יכול לשלם את אגרת המשפט.

תביעת פיצויים של קרוב ל-2 מיליון ל"י

מסגר רתך שנכווה בפניו ובשתי עיניו בתאונת עבודה, תובע פיצויים בסך 1.724.824 לירות ממפעלי פלס פורסלנד ישראליים בשר בע"מ, בי הביעת נזיקין שהוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה.

התובע, בנימין כהן, בן 33, הגיש את תביעתו באמצעות עו"ד ר. חן יחד עם אשתו סתנה, הטוענת כי יהיה עליה לנטוש את עבודתה כי פקידה נוכח סכנת עיוורון המאיימת על בעלה בעקבות התאונה.

עובדי "גרב־יפה" הפגינו בעפולה

200 מעובדי ביהחר "גרב יפה" בעפולה הפגינו אתמול לפני בניין העירייה, בתביעה מהממשלה לפתוח לאלתר את המפעל ולחדש בו את העבודה.

כתב עתיים מציין, כי העובדים הפגינו בשקט והניפו כרזות, כגון: "הם ידעו לתת 175 מיליון ל"י לבנק איי בריטניה אך לא יתנו חצי מיליון ל"י ל"גרב יפה"", "תנו לכל ילדי ישראל אך לא לילדי פועלי המפעל".

בינתיים החליטה מועצת עיריית עפולה בישיבה מיוחדת שקיימה להזדהות הזדהות מלאה עם מאבקם של פועלי "גרב יפה".

בינתיים מחכים פועלי המפעל לצו בית המשפט המחוזי בתל־אביב שנתבקש לבטל את החלטתו הקודמת לסגור את המפעל ולהורות על חידוש העבודה בו לחודש ימים, כפי שסוכם בין מועצת הפועלים, העירייה, ועד העובדים ושר המסחר והתעשיה.

מדינת ישראל
משרד הבטחון / אגף השקום
המחלקה להנצחת החייל

מחר, יום חמישי, י"ח אלול תשל"ד (5.9.74)
יובא לקבורה בבית הקברות הר הרצל
סמ"ר אלראי צבי ז"ל
בשעה 09.00

מדינת ישראל
משרד הבטחון / אגף השקום
המחלקה להנצחת החייל

מועדי הבאת חללי מלחמת יום הכפורים לקבורת קבע

ביום שישי י"ט אלול תשל"ד (6.9.74) יובאו לקבורה

בבית הקברות הצבאי – קרית שאול

סמל איידנברג יחיאל ז"ל	בשעה 10.30
רב"ט גרוסמן יחזקאל ז"ל	בשעה 09.00
סמל לוי יהושע ז"ל	בשעה 12.00
רס"ן לוי בנימין ז"ל	בשעה 09.00
סמל סוסן שלמה ז"ל	בשעה 12.30
סמל סופר יעקב ז"ל	בשעה 12.00
רב"ט פאוסטר משה ז"ל	בשעה 10.30
סמ"ר קרויטורו אריה ז"ל	בשעה 12.30

תאום ההסעות נעשה בין המשפחות לבין קציני העירים

עצרת התעוררות מטעם תדל"ל ברמת־גן

מאת סופרנו מגוש דן

עצרת ההתעוררות לקראת הימים הנוראים התקיימה אתמול בבית הפועל המזרחי בר"נ שנערך ע"י תנועת האשה הדתית לאומית.

במסגרת הערב נערכה תערוכת תדונות של הציירת בילה שתראיה (פרידמן) את ההרצאה המרכזית על הנושא חודש אלול נשא רב העיר חבר מועצת הרבנות הראשית לישראל הרב מ. י. ארשפיזאי.

הגבי' יהודית פולק יו"ר הסניף מסרה דו"ח מפעולות תנועת האשה הדתית בשנת תשל"ד והגב' חנה לדצקי מנכירת הסניף מסרה לשש חברות מצטיינות בפעולות סיכות הצטיינות. הגב' צפורה בן ישי מחברת הספר על השואה מסרה על ספרה.

במפלגה ובתנועה

הספה"ל הפוהמ"ז בתל־אביב

שיעורי תורה

בבית־הכנסת נווה־נתן בשעה 5.00 שיעור במדרש ע"י הרב ר' זכריה כהן. בבית־הכנסת אוהל משה בשעה 6.00 שיעור בדף היומי ע"י הרב ר' פנחס רבין. בבית־הכנסת המרכזי קרית־שלום רח' מסלנט 30, בשעה 4.00 שיעור בגמרא ע"י הרב דב דייד.

תל־אביב

בית־הכנסת "בית אל" רח' פרישמן 25 ת"א

הנהלת בית־הכנסת מודיעה לקהל המתפללים כי בחגים הבעל"ט יעבור לפני התיבה החזן הידוע מר מאיר קופרמן בלווית מקהלה בניצוחו של הכנצח מר חכמי. השכרת המקומות במשרד בית־הכנסת בכל יום משעה 6–8 בערב.

בבנין חוג הרמב"ם תל־אביב והושע קרקן 48

התפילה מתקיימת בשבתות ובחגים, מתחילים בשעה 8.30 בבוקר. לימים הנוראים הבאים עליכו לטובה ישנם עוד כמה מקומות תפילה פנויים וכל הקודם זוכה.

תורנות בתי מרקחת

ירושלים: "גיבנס" — הארי"י, טל. 33676: "אל שבע אל גדידה", בתוך שער שכם, טל. 283401.

תל־אביב: "הנביאים" — המלך ג'ורג' 72, טל. 286740; "תרופה" — דיזנגוף 217, טל. 223488; "בציון חיים" — שד' ירושלים 49, יפו.

פתח־תקוה: "אסותא" — ברון הירש 21, טל. 911710.

בת־ים: "גני־בת־ים" — הנביאים 3.

חולון: "בריאות" — קראוזה 46.

רמת־גן הסביבה: "עמית", מודיעין 130, טל. 722954.

בני־ברק: כמו בר"ג.

הרצליה הסביבה: "כנרת", ויצמן 117, כפר סבא.

נתניה: "הרצל" — הרצל 24, טל. 22243.

תואר "תירן מצטיין" הוענק ל"אויס": הכנסותיה במטבע זר — 1,700,000 דולר

תואר "תירן מצטיין" הוענק לחברת "אויס" להשכרת רכב, לאחר שהכניסה לקופת המדינה כ-1,700,000 דולר במטבע זר בשנת 1973.

תעודת "תירן מצטיין" נמסרה על ידי נשיא המדינה, פרופ' אפרים קציר, למנהל החברה בישראל מר שבתאי דנאי, במסק שנערך אתמול בבית הנשיא בירושלים. לרגל קבלת התואר הגיע לישראל סגן הנשיא העולמי של החברה ומנהל פעולותיה באירופה, מר דוד לונגריג'.

השנה צופה "אויס" הכנסות של כ-2 מיליון דולר במטבע זר. בשנת 1972 הכניסה "אויס" לקופת המדינה סכום של כ-1,500,000 דולר, לעומת 1,350,000 דולר ב-1971.

גנבים חומדים עטי פרקר...

"אינני בטוח שהגנבים יודעים קרוא וכתוב, אך ברור לי שהם אוהבים עטי פרקר". התלונן מר אברהם אליהו, נציג חברת פרקר בישראל, לאחר שנגנב ממנו משלוח של עטי פרקר בשווי 60 אלף ל"י.

מר אליהו היה בנמל התעופה כאשר שוחרר בשם המשלוח, שכלל 4,662 עטים כדורים מתוצרת החברה הידועה. המשלוח הועבר למחסני ערובה בתל־אביב. כהזכסנים בתל־אביב נגנב כל המשלוח בלילה שחלה, ונוגשה תלונה למשטרה.

זהו המשלוח השני של עטי "פרקר" שנגנב במשך השבוע האחרון, לאחר שעטים בשווי 25 אלף לירה נגנבו בנמל אשדוד בשבוע שעבר.

לוח הצופה

● סלים הקטנה רהיטים, אנטיקות, פריג'ידרים, ריהוט משרדי וכל חפצי בית אחרים. טלפון 864938 בערב 876852.

● ברחוב שקט, גבול רמת־גן — בני ברק 2 חדרים מרוהטים 85 מדרגות. 125.000 ל"י. "לינדור" טל. 233144, 765187.

● בעל תפילה מופיע משורר ל"ימים נוראים להפילה מוסמכים לפנות בין השעות 8.00—10.00 בערב, טל. 03-868342.

● דרוש נער לשליחויות עם קטנוע לעבודה קבועה. 55214.

יער לכבוד המלכה אליזבט ובעלה

חתונת הכסף של המלכה אליזבט ובעלה הנסיך פיליפ יצויינו היום בטכס בו יוקדש היער בהר דבורה על שמם של השניים.

היער והאנדרטה במקום, הינם מתנתה של יהדות אנגליה לרגל חצי יובל הנשואין של הזוג המלכותי.

כתב עתיים מציין כי בכוונת יהדות אנגליה למכן באמצעות הקק"ל נטיעתם של מליון עצים.

מחר
הגרלת
מפעל
הפיס
בשעה 19.00

מפעל הפיס

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 3969/74

בעניין: הצוואה של המנוחה שרה הופמן לבית איזנשטדט ז"ל ת. ז. 4481271 מרמת־גן אשר נפטרה ב-(12.7.1974).

המבקש: משה דרורי ת.ז. 0277309 מרח' ברק 6 צהלה, תל־אביב, ע"י ב"כ עו"ד שמואל מוריה, שכתובתו לצורך מסירת כתבי בי־דין היא: אחד העם 38, תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לקיום הצוואה של המנוחה. הריני מזמין בזה כל אחד הרוצה להתנגד לבקשה הנ"ל, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, את טעמי התנגדותו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי ירושלים

תיק עז' 553/74

בעניין: צוואה של המנוח הרב נחום יוסף טברסקי ז"ל

המבקשת: שרלוט טברסקי, מצ'לסי, מסצ'וסטס, רח' צ'סטנט 83 ע"י ב"כ עו"ד אליקים הררי ו/או עמוס ויצמן אשר מענם להמצאת כתבי בי־דין הוא: שד' דוד המלך 1, ת"א; עפ"י הרשאה כללית מיום 12.7.74.

הזמנה בדבר קיום צוואה ומנוהל עזבון

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו לקיום צוואה ולמינוי מנהל עזבון הנ"ל.

כל המתנגד לבקשה יגיש, תוך 14 יום מיום פרסום הזמנה זו, את טעמי התנגדותו, שאם לא כן יתן ביהמ"ש צו כטוב בעיניו.

היום יום 2 לאוגוסט 1974

דב איתן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 4021/74

בעניין: חוק הירושה תשכ"ה—1965

ובעניין: המנוח יעקב רובין מרחוב 93 ווסט מס 124, ניו־יורק, ארה"ב שנפטר בניו־יורק ביום 28.12.72.

המבקשת: הגב' עליזה רובין מרחוב 93 ווסט מס' 124, ניו־יורק, ע"י ב"כ עו"ד י. עמנואל כהן, שמענו להמצאה כתבי בי־דין הוא: שד' רוטשילד 31, תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע לך כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו מנוי מנהל עזבון של המנוח הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון והרוצה להתנגד לבקשה הנ"ל, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 4019/74

בעניין: המנוחה רחן ציונה ז"ל, ת. ז. 0296305 אשר נפטרה בתאריך 28.11.73 בת"א.

ובעניין: שמואל רוזן, ת. ז. 226076 משדרות בן ציון 6 ת"א ע"י ב"כ עו"ד פ. פודרנסקי אשר כתובתו למסירת כתבי בית־דין היא: רח' אלנבי 119 ת"א.

המבקש

הזמנה

הריני מזמין בזה כל אדם להתייצב בבית המשפט תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו וליתן טעם אם יש לו טעם כלשהו מדוע לא יינתן הצו המכריז על ירושת המנוחה הנ"ל, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 3502/74

הזמנה

בעניין ירושת המנוח כהן הרכן ז"ל ת. ז. 4289721 ברח' השומר 66 בני־ברק שנפטר בפתח־תקוה ביום 14.9.1971.

המבקשת: כהן ילונה מרח' השומר 66, בני־ברק.

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח, והרוצה להתנגד לבקשה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית משפט מחוזי בבאר־שבע

תיק עזבונות 240/74

בעניין: עזבון המנוחה קורמן ביהה ז"ל ת.ז. 6456346 מרח' האלון 50/11 קרית־גת, אשר נפטרה ביום י"ב אייר תשל"ד (5.5.1974) ברחובות.

המבקש: קורמן יעקב ת.ז. 6456347 מכקוד חייב 8, תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו ירושה ובינוי מנהל עזבון על ירושת המנוחה הנ"ל, הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה, והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך שבועיים מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. בנאי — שופט
בית משפט מחוזי באר שבע

נרשמו לנשואין

הרבנות הראשית חיפה

[illegible]

לשכת הרבנות ראשון לציון, לשכת הרבנות רמת־השרון, לשכת הרבנות מועצה אזורית העמקים, לשכת הרבנות פתח־תקוה, לשכת הרבנות מועצה מקומית כפר שמריהו, הרבנות הראשית באר־שבע: [illegible]

בבית המשפט המחוזי תל־אביב—יפו

תיק עזבונות מס' 3999/74

בעניין: עזבון המנוח משה (מויס) כהן, מיפו, אשר נפטר בתאריך 26.11.1973 ת. ז. 4251034.

והמבקשת: רגינה כהן, מיפו, רח' יפת מס' 195

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בתיק הנ"ל בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעיזבון להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לאותה בקשה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות מס. 3889/74

בענין: המנוח סמנון חיים ז"ל, שנפטר ביום 16.12.73 (כ"א כסלו תשל"ד). המבקש: סמנון אברהם ע"י ב"כ א. גדעוני, עו"ד מתל־אביב שד' רוטשילד 56.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו, בתיק הנ"ל, בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח סמנון חיים ז"ל.

כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון ורוצה להתנגד לה, יגיש התנגדות להכרזת תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 3997/74

בעניין: עזבון המנוחה גואטה שרה ת.ז. 5133005 שנפטרה בביה"ח "אסף הרופא ביום 7.6.73 (להלן — "המנוחה"). המבקש: (ויקטור) חואטו גואטה ת. ז. 4188356 ממושב בן זכאי ע"י ב"כ עוה"ד מ. בידרמן, מרחוב מקוה ישראל 15, תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לבתן צו קיום ולמתן צו המכריז על ירושת המנוחה הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עז' 3863/74

הזמנה

בענין: ירושת בן זאב אברהם מרחוב סוקולוב 13 כפר סבא, שנפטר ברעננה ביום 25.12.73 ל' כסלו תשל"ד. המבקש: בן זאב אהיקם ממושב בני דרום.

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש, תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן ביהמ"ש צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

ת. עז. 4000/74

בענין: עזבון המנוחה פרוצה לויסט (ת.ז. 6758068), שנפטרה ביום 3.2.74 ביפו. המבקש: לויסט שלמה (ת.ז. 6507615) מרח' המעפילים 29, בת־ים, ע"י ב"כ עוה"ד ש. גב ו/או א. סגל מרח' פנקס 4 תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית משפט זה בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוחה הנ"ל, הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבונה והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן — יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

ת. עזבונות 3980/74

הזמנה

בעניין עזבון המנוח פסח סנדיק ז"ל אשר נפטר ביום 22.11.73 ומבקשה גולדה סנדיק כמבקשים ע"י ב"כ עוה"ד יואב חייק מפתח תקוה, רח' חובבי ציון 10.

להוי ידוע, כי המבקשת הגישה לבית המשפט בקשה למתן צו המכריז על ירושה המנוח וכי בית המשפט ידון בבקשה כעבור 15 יום מיום פרסום הזמנה זו.

כל ההובע טובת הנאה בעזבון יבוא לביה המשפט או יתנגד בכתב תוך המועד הנ"ל, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

היום

יום רביעי י"ז אלול תשל"ד 4.9.74

פי תבא

הפרק: נחמיה יא—יג; המשנה: מדות ה, א—ב; הדף: חולין קיא; ההלכה: או"ח שפה—ו, ד—ב.

שידורי ישראל

חדשות בעברית — בגלים א, ב, צ — כל שעה.

09.55 (א) חדשות באנגלית
10.55 (א) חדשות בצרפתית
5.55 (א) חדשות באנגלית
6.50 (א) חדשות בצרפתית

שידורי תבנית לעולים (ב)
עברית — 19.00; יידיש — 19.30; לאדינו — 20.00; מוגרבית — 20.15; ימנית 20.30; רוסית — 20.45.

רשת א

[illegible]

רשת ב׳

[illegible]

גלי צה"ל

[illegible]

טלוויזיה כללית

[illegible]

טלוויזיה לימודית

[illegible]

בבית הדין הרבני האזורי ירושלים

הוגשה לבית הדין בקשה למתן צו ירושה בתיק להלן. כל המובע טובת הנאה וכל המעוניין בעזבון והרוצה להתנגד לה, יבוא לבית הדין ויגיש טענותיו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

תיק מס': 3036/תשל"ד

המנוח ויסנשטרן אברהם, שנפטר בירושלים ביום י' אדר תשל"ד (4.3.74).

המבקש: נפתלי ויסנשטרן.

הרב רפאל עדס—הדס
המזכיר הראשי

דרוש חזן
בעל מוסף
לביהכ"נ שכון ליטא
ברמת השרון
לפנות: המועצה הדתית
רח' ביאליק
היום יום רביעי 4.9.74
משעה 7.00 בערב
טל' 478579

מודעות משפחתיות
מאזור חיפה
ניתן להעביר גם טלפונית
718016 חיפה
פתוח עד חצות

תיאטרון ישראל
4.9.74 הערב
הבימה:
משחק המלים
תל־אביב האולם הקטן
בן, בז יוליב — יפעת

הצפה
עתון יומי
HATZOFE
DAILY

המו"ל: הצפה בע"מ. העורך: ש. דוליאוס. מערכת ומנהלה: תל־אביב, רח' המסגר 66, טל. 35421. ת"ד: 2045. חשבון בבנק הדואר 41144. סניף ירושלים: רח' בן־יהודה 3, ת"ד 1148, טל. 234910, 35609, 528344 בערב. סניף חיפה רח' ארלוזורוב 3. טל. 663628. דפוס השומר בע"מ ת"א, רח' המסגר 66, טל. 31594.

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

מאות שובתי הרעב במצפה־רימון קיימו עצרת מחאה ברחבת בית הכנסת בעיירה על הזנחת יישובם

כ־600 שובתי רעב מבוגרים מתכנסים בשעה זו לעצרת מחאה ליד בית הכנסת במצפה רמון. אנשי הוועדה הציבורית למען מצפה רמון וראש המועצה אליהו שפירא נושאים דברים בפני התושבים. הדוברים עומדים על דרישותיהם מהממשלה באשר לפיתוח מצפה רמון.

בשעות הבוקר נדחתה פניה טלפונית מלשכת שר החינוך בירושלים, שלא להשבית את לימודי תלמידי בתי הספר הנגבים בעיירה. למועצה המקומית הגיעו מברקי עידוד מכל עיירות הפיתוח בנגב. אספקת הלחם, החלב והירקות, המגיעה בדרך כלל בשעה זו למצפה רמון מבאר שבע לא הגיעה אתמול.

התושבים הצטיידו ביום שני במצרכים אלו לאחר שהוועד הציבורי ביקש ממובילי המצרכים שלא להביא סחורותיהם אתמול, מחמת סגירת החנויות. בשעה זו מגיעים בדרך כלל למצפה רמון דברי הדואר ועתוני הבוקר. עתוני הצהרים לעיירה, המרוחקת מתל־אביב כ־200 ק"מ.

מברקי הזדהות לשובתי הרעב במצפה רמון

שובתי הרעב במצפה רמון קיבלו אתמול בבוקר מברקי הזדהות מראש המועצה המקומית קרית מלאכי ומקיבוץ איילת השחר. אנשי הקיבוץ כותבים כי הם מקווים שמפעל הבלם השלישי המיועד לקום, יבנה במצפה רמון ולא ליד משקם. (אנשי איילת השחר מתנגדים מסיבות אקולוגיות להקמת בית הרושה מסוג זה סמוך למשקם).

ראש המועצה לשעבר אורי וולף, שאיחל לשובתים הצלחה במאבקם.

ברחבת בית הכנסת שבתו מרבית 1700 התושבים שביתת רעב.

חברי ועד הפעולה הפיצו בשעות הבוקר כרוז ובו הוראות להישבים להנהג בצורה מכובדת. בכרוז אחר שמה ועד הפעולה את עיקרי דרישותיו מן הממשלה לשיפור המצב במצפה רמון. במקום נמצאים אמבולנסים של הישובים ותחנת עזרה ראשונה מוכנה להגיש עזרה לאנשים שיחושו ברע.

בשעה 12 התכנסו התושבים לעצרת שבה השמיעו חברי ועד הפעולה דברים.

לשביתת הרעב הצטרף גם סגן הממונה על המחוז במשרד הפנים מר אליהו שפירא, המשמש כיו"ר המועצה המקומית בפועל. שביתת הרעב הכללית לא הופרה במהלך הבוקר. החנויות סגורות וכן המפעלים ובתי הספר וגני הילדים. חלק מן הילדים משוטט ברחובות ויושב עם קהל השובתים ברחבת בית הכנסת.

ועדת השרים: יש לזרז ביצוע החלטות קודמות בעניין מצפה רמון

ועדת השרים לעניין ערי פיתוח שמעה אתמול מפי יו"ר הוועדה השר חיים בר־לב, על הבעיות הכרוכות בפיתוחה של מצפה רמון.

הוועדה החליטה, כי על משרדי הממשלה לזרז את ביצוע ההחלטות הקודמות של ועדת השרים ולהזמין לאחת הישיבות הקרובות את נציגי מצפה רמון על מנת לאפשר להם להשמיע הצעותיהם לגבי העתיד …

למקום הגיע גם … של ישובם.

החיים בנמל־התעופה — למסלולם

החיים בנמל התעופה בן־גוריון שבו כיום ג' בבוקר למסלולם הרגיל, אך יעברו מספר ימים עד אשר זרם הטיסות ישוב להיות רגיל לעונה זו.

המטוסים שיצאו בשעות המאוחרות של הלילה וביום ג' בבוקר עוד סבלו, פה ושם מאיחורים עד שעה או שעה וחצי בהמראתם ונציגי אל על הסבירו שיעברו מספר ימים עד שיתגברו על התקלות הכרוכות בחידוש העבודה וארגונה מחדש.

מסלולם הרגיל, אך יעברו מס־

אין צפיפות בנמל התעופה ובקומת היוצאים מצטברים כמה מאות נוסעים הרי הדבר הוא רגיל לתקופה זו. התורים ליד הדלפקים נעים מהר, והמצב בהמתנה באולם היוצאים עד לעליה למטוס הוא מתקבל על הדעת. לא חסרים כבר מקומות ישיבה ומצב הרוח בקרב הנוסעים טוב.

הלימודים בביה"ס „צייטלין" יתנהלו כסידרם

העירייה מזרזת התקנת גדר הבטחון

מאת סופרנו בתל־אביב

הלימודים בבית הספר העל־יסודי, העירוני הדתי „צייטלין", וכן בבית הספר היסודי טשרניחובסקי, בתל־אביב, יתנהלו הבוקר כסידרם. בעקבות פגישה שקיימה אתמול עם הנהלת אגף החינוך בעירייה ונציגי ועדי ההורים, להסדר מיידי של גדר הבטחון.

צוין כי העירייה עוסקת, למעשה, בהשלמת הגדר, …, המתוכננת תוך חודש ימים.

כזכור, הובעה התמרמרות מצד ועדי … על כי עיריית תל־אביב לא השלימה עדין את עבודות הגידור, אך בעקבות הפגישה, כאמור, הובהרה … הדבר, והלימודים יתנהלו איפא, כסידרם, גם הבוקר.

הנהלת עיריית ת"א הגבירה פעילותה למניעת חילולי שבת בעקבות מכתב בנדון מהנציגים הדתיים בקואליציה

מאת סופרנו בתל־אביב

בעקבות מכתב של הנציגים הדתיים בקואליציה העירונית, ביצעה הנהלת עיריית תל־אביב של ראש העיר מר ש. להט, שורה של פעולות שנועדו — למנוע ככל … חילולי שבת בתל־אביב.

המכתב, שנמסר לפני מספר ימים הבהיר לראש העיר כי הציבוריים הדתיים בתל־אביב לא יוכל להבליג לנוכח היקף חילולי השבת מצד בעלי בתי הקולנוע ועירות … הציבוריים. ואמנם, כמדווח ב„הצופה" זימן ראש העיר את כל בעלי בתי הקולנוע והתריע בפניהם וכן קיימה פגישה עם חברי הנהלות דן ואגד בהשתתפות הנציגים הדתיים, בנדון.

זוהו קישוטים של ספרי תורה גנובים

רימוני כסף וכתרים מעוטרים של ספרי תורה שנגנבו לפני זמן רב מבתי־כנסת שונים יוחזרו לבעליהם לאחר שמומחי מעבדת המשטרה הצליחו לפענח את שמות התורמים של הקישוטים הללו אשר נחקקו עליהם.

הקישוטים הללו נתגלו ע"י המשטרה בחנות עתיקות ברחוב יפת ביפו במהלך החקירה של גניבת ספרי תורה ואבזרי קודש.

דובר משטרת תל־אביב, סגן ניצב … שמסר על כך, ציין כי בעל החנות הוכיח לפני החוקרים כי הוא רכש את הקישוטים הללו כחוק ובתום לב. הדובר ציין כי אין אבזרי קודש אלו קשורים לגניבת ספרי התורה באזור יהודה.

בחנות נמצאו 18 רימוני כסף, שני כתרים … תורה קטנים. כולם היו מפורקים ופגומים, אך כאמור הצליחו החוקרים לפענח את שמות התורמים של הקישוטים הללו שנחקקו ע"ג אבזרי הכסף ואשר איפשרו עתה להשיב את מקורם.

השוטר על גלגלים נטע עצים ביער בירייה בגליל

„השוטר על כיסא הגלגלים", המבקר בכל בית ישראלי מדי מוצאי־שבת על המסך הקטן היה בלוויית סגנו „סרג'נט בראון", אורח הקרן הקיימת ונטע עצים ביער בריה שבהרי צפת.

„איירונסייד" שהופיע במכנסי ג'ינס ובחולצה ספורטיבית גילה מומחיות רבה בענייני נטיעות ויעור, הוא סיפר למנהל חבל היעור באיזור הצפון, מר מוטיה אשבל, כי לפני היותו שחקן טלוויזיה עסק ביעור ובשמירת יערות והיה אחראי על עבודת תצפית נגד שריפות בקליפורניה ובאורגאן.

„השוטר" מסן־פרנציסקו גילה התפעלות יוצאת מהכלל בסוגי העצים ובזנים השונים הנטועים ביער בריה.

ריימונד בר, נטע את העץ במקצועיות רבה והנחה את ה„סרג'נט" שלו במלאכת הנטיעה. בתום הנטיעה הוא חילק ברצון וברוח טובה אוטוגראפים לעשרות חיילים וסקרנים שהגיעו למקום הנטיעה.

סניף המפד"ל בתל־אביב עומד לקיים ,חוגי־בית' בכל ימות השנה

מאת סופרנו בתל־אביב

על קיומם של „חוגי־בית" בכל ימות השנה, החליטו מוסדות סניף המפד"ל בתל־אביב — זאת מסר לסופרנו בתל־אביב מר אברהם פישר, מזכ"ל התנועה בתל־אביב.

במסגרת של „חוגי הבית" שיפעלו במתכונת „חוגי הבית" של ימי הבחירות, יופיעו רבנים, חברי כנסת ופעילי התנועה. יש בדעת מוסדות הסניף לקיימם בעשרות מבתי החברים, מדי כל חודש.

לקראת החגים מקיימת התנועה בתל־אביב כנסי התעוררות ועריכים לביצוע של פעולות תרבות אחרות בתקופת החגים.

כן מעניק הסניף תמיכות סיוע לחברים נזקקים לקראת החגים, במסגרת המפעל השנתי של המגבית.

תיפעל אוניברסיטה דתית עממית

ועדת ההרבצה שליד הסניף, החליטה על הקמתה של אוניברסיטה דתית־עממית לחברי התנועה בעיר ולאוהדיה. הנושאים המרכזיים שילמדו באוניברסיטה עממית זו יהיו, מקרא, היסטוריה, תורה שבעל פה ומחשבת ישראל. השיעורים ינתנו על ידי מרצים מאוניברסיטת בר־אילן ואוניברסיטת תל־אביב, בבית התנועה בתל־אביב, ברחוב אחד העם 108. לימודים וקורסים אלה יפתחו לאחר החגים. כאחראי פדגוגי נתמנה ד"ר ש.ז. כהנא והמרכז — יצחק סימפוליניאנסקי. ההרשמה — נמסר — כבר החלה.

● חברת „ר. צחורי — …" לייצור ארכסודות עם חברה מארצות הברית, יתקינו בבתי חולים מערכות ברזים להעברת גזים שונים — חמצן, אויר נקי (נטול שמן) ועוד, על כך מסר מר גדעון צחורי.

סיעת המפד"ל קרית אתא תקבל קהל בפרוזדור העירייה

מחאה על אי הקצאת חדר לקבלת קהל

מאת סופרנו בחיפה

סיעת המפד"ל במועצת העירייה בקרית־אתא תקבל קהל באופן הפגנתי בפרוזדורים של בית העירייה, לאחר שראש העירייה צבי הרר דחה את הפניה של המפד"ל להקצות להם חדר לשם קבלת קהל.

חברי מועצת העירייה משה בליר ומאיר אפרתי מהמפד"ל, המהווים סיעה יחידה באופוזיציה ביקשו … אפשרות לקבל קהל פעם אחת בשבוע, … פירסם בציבור, גם באמצעות ידיעון …, כי נציגי המפד"ל יקבלו קהל בכל יום ראשון בשעה 4 אחה"צ בפרוזדור העירייה.

התארגנויות בעיריית חיפה — יפסקו — הקהל לא ניצל זאת

עיריית חיפה הפסיקה את … בשעות אחה"צ כיון שהקהל לא ניצל אותם.

הנהלת העירייה החליטה לפני כחודשיים לפתוח את משרדיה לכניסת פעמיים בשבוע בשעות אחה"צ כדי לתת אפשרות לקהל לפנות גם בעניינים עירוניים ולא רק במקרי חירום. עכשיו נתברר כי פניות הציבור היו מועטות ביותר. ביטול זה אינו חל על ההוראות הקבועות לשירותי חירום.

אוניברסיטאות קאהיר ואלכסנדריה מקשות לסטודנטים מיהודה ושומרון

אישים בעזה קיבלו לאחרונה משלטונות מצרים הודעות, שאוניברסיטאות קהיר ואלכסנדריה לא יסכימו השנה לקבל סטודנטים מהגדה המערבית אם ממוצע ציוני הבגרות שלהם הוא למטה מ־80 אחוז.

הודעה זו נתקבלה במורת רוח בגדה, וביחוד כאשר האוניברסיטה האמריקאית בביירות עדיין לא עידכנה החלטתה בנוגע לעשרות הסטודנטים מהגדה שגורשו ממנה לפני מספר חודשים ואשר עדיין נעשים מאמצים להחזירם ללימודים.

שאר האוניברסיטאות במדינות ערב מוסיפות לקבל סטודנטים מהגדה בלי הגבלות מיוחדות.

שתי המיכללות בגדה בעיירה ביר זית ליד רמאללה והמכללה ללימודי איסלם בחברון השוכנת לפי שעה בבניינים ארעיים הן בעלות קליטה מוגבלת ועדיין חוזרות לקבל הכרה …

רוחצים את שוקי הכרמל והתקוה לקראת החגים

שני השווקים ייסגרו לקהל ביום א' הקרוב

שוק הכרמל ושוק התקוה בת"א ייסגרו … לקראת החגים. המבצע ייערך ביום א' הקרוב, מסר היום ראש אגף התברואה והפקוח של העירייה א. קרמר בישיבת הנהלת האגף.

● שר הפנים, מר שלמה הלל, העניק אתמול ספרי תנ"ך ותעודות הוקרה לרפאל בוקרה ויצחק יואב, שני המצילים אשר הצילו את … בחוף דורה שבנתניה.

ישישה נהרגה מפגיעת מכונית

הולכת רגל מינה לולי בת 89 נהרגה ביום שני אחר הצהרים מפגיעת מכונית פרטית.

הפגיעה אירעה כאשר הולכת הרגל חצתה את רח' יוחנן בן זכאי בשכונת קטמון בירושלים בין כלי רכב שעמדו בשורה. היא נפצעה מפגיעת מכונית פצעים קשים ומתה אחר כך מפצעיה בבית החולים „הדסה".

ראובן אבינועם (גרוסמן) למנוחות

סופרים ומשוררים, אנשי משרד הבטחון וקהל רב ליוו למנוחת עולמים את הסופר המשורר ראובן אבינועם (גרוסמן), שנפטר בתל־אביב בגיל 69. הוא הובא למנוחה בחלקת הסופרים בבית העלמין בקרית שאול.

בשם אגודת הסופרים ספד למנוח יו"ר האגודה מר ישראל כהן. כן ספדו לו ד"ר ברוך בן יהודה ונציג משרד הבטחון.

נפצעו בעת ששיחקו בנפצים חשמלאיים

שני נערים נפצעו בירושלים לאחר ששיחקו בנפצים חשמליים. השניים גבי ציון (10) ויהודה כהן (13) מצאו יחד עם חבריהם … נפצים … שבשכונת רוממה.

הם השליכו אבנים לעבר הנפצים ובהתפוצצות כמה מהם נפצעו ברגליהם. המשטרה סבורה שהנפצים הושארו במקום ע"י קבלן רשלני. הם משמשים בדרך כלל לעבודה במחצבות. נפתחה חקירה.

נגנב תיק עם 20 אלף לירות

תיק שהכיל 20 אלף לירות במזומן נגנב אתמול … מדירתו של אריה אורייך מרחוב שרת בתל־אביב.

הפורץ טיפס על גבי צינור המים עד לקומה השלישית של בעל הדירה וגנב את התיק שהיה במקום … כן גנב הוא … מסמכים.

המשטרה סבורה כי הפורץ ידע על הימצאות הכסף המזומן אצל מר אורייך שהוא …

זומנה ישיבה ראשונה על ההרכב החדש במחלקה לאיגוד המקצועי

6 נציגים לסיעת הפועל־הדתי

מאת סופרנו בתל־אביב

המחלקה לאיגוד המקצועי בהסתדרות, התכנסה אתמול לישיבתה הראשונה בהרכבה החדש, הכולל גם 6 נציגי הפועל המזרחי ופא"י, שהופיעו, כזכור בבחירות לאיגודים המקצועיים, ברשימה משותפת.

המחלקה בהרכבה החדש מונה 77 חברים, ומיוצגים בה כל סיעות הועד הפועל ונציג נוסף של האיגודים הארציים.

יו"ר המחלקה מר א. אברהמוביץ, בירך את החברים החדשים בציינו כי המחלקה תשאף לקיים סינטזה בין מדיניות מקצועית כוללת למדיניות ענפית.

מר א. הצרוני, נציג הפועל המזרחי במחלקה אמר כי בעבר שאפה המחלקה בכל כוחה להגביל עצמה לדיונים ענייניים ומעשיים ולא נגררה להצהרות פוליטיות ולויכוח של סרק. הוא הזהיר כי בהצהרות פרוגרמטיות אי אפשר להטיב את מצב העובדים … על בעיות ענייניות שעל המחלקה לפסוק בהן.

● עוללות

גשמי היורה

גשמי היורה שהחלו בראשית השבוע בצפון התפשטו אור ליום ג' בכל אזור הדרום. בשעה 4.30 לפנות בוקר החלו גשמים עד אשקלון ודרומה שנמשכו כחצי שעה. הגשמים התחדשו מדי פעם ומוסיפים לרדת גם בשעות הבוקר לסרוגין. בחוגי החקלאים לא נתקבלו גשמים מוקדמים אלה בסיפוק מאחר ועבודות איסוף הכותנה וגידולי קיץ אחרים טרם נסתיימו. בשדה גם … יבולים אחרים הניזוקים מגשם מוקדם זה.

מבקרי הקיץ „נטלו עמם" 2000 בנות מהגדה

רבבות מבקרי הקיץ שביקרו השנה ביהודה ושומרון ושבו באחרונה לבתיהם, השאירו אחריהם רבבות לירות שהוציאו על קניות. כ־2000 רווקים ביניהם נישאו באותה הזדמנות ו„נטלו עמם" למעלה מ־3000 צעירות, בנות ערי וכפרי הגדה.

הם השאירו אצל אבות הכלות סכומי מוהר גדולים, … רווקי הגדה הביטו על כך … לדבריהם, לשלשל סכומי מוהר גדולים כאלה לאבות הכלות, ולא רק זאת, אלא קשה כיום לבחורים בגדה להסתדר מבחינת הדיור.

פורץ שבר רגליו בקפיצת מנוסה

… בת 60 המתגוררת ברחוב … 32 בשכונת הדר הכרמל בחיפה התעוררה סמוך לשעה 1 אחר חצות אור ליום ג' כשרעש בקע מתוך דירתה. היא הופתעה לגלות בדירה פורץ. הקימה קול צעקה ושכני הבית שביקשו לסייע לה התדפקו על דלת הכניסה לבית אך היא … מאחורי ארון שבדירתה בקומה השלישית.

הפורץ אשר ביקש דרך מנוסה זינק מן הקומה השלישית לחצר הבית, נפצע, הועבר לבית חולים „רמב"ם" עם שברים בשני רגליו … החשוד בן ה־40 המתגורר בסביבה בה בוצעה ההתפרצות נמצא … משמר.

ספר תורה ע"ש קדושי קרית שמונה

1000 איש צעדו אור ליום ג' בתהלוכה של הכנסת ספר תורה לבית הכנסת על שם האר"י בקרית שמונה. ספר התורה, על שם תושבי הקריה שנרצחו ע"י מחבלים, נתרם ע"י … של הועד הפועל של ההסתדרות.

יו"ר המחלקה, ח"כ הרב מנחם הכהן, ביקר בקרית שמונה בלווית חברי המחלקה. הם ביקרו במקומות עבודה, עמדו מקרוב על צרכי … וחילקו ספר תהלים קטן לכל דייר.

6000 אתרים ארכיאולוגיים נסקרו בעשר ,שנות פעולה

מתוך 6000 אתרים ארכיאולוגיים שנסקרו בשך 10 שנות פעולת האגודה לסקר ארכיאולוגי בישראל, נתגלו 3500 אתרים שלא היו ידועים קודם לכן.

זאת מסר פרופסור א. בירן באסיפה חגיגית שהתקיימה במוזיאון … בחיפה לציון חג העשור של האגודה.

כמו כן צויין, כי האגודה הוקמה בשנת 1964 ונטלה על עצמה את המשימה לערוך סקר ארכיאולוגי שיטתי בכל שטחי מדינת ישראל.

במסגרת הסקר נעשים בין היתר מאמצים למנוע את הריסתם של אתרים ארכיאולוגיים כתוצאה מסלילת כבישים, בניית מבנים, הנחת צינורות מים וכדומה. הרישום המדויק של השרידים הארכיאולוגיים ופרסומם וידיעת ההתיישבות בארץ בעבר, יש בהן לדברי חברי האגודה כדי לסייע לתכנון ההתיישבות החדשה בימינו.

את ברכת עיריית חיפה, אשר השתתפה במימון הסקר באיזור חיפה והכרמל, הביא ראש העירייה ח"כ יוסף אלמוגי. הסקרים, אמר, יש בהם כדי לגשר בין ההווה לעבר ובין העבר המפואר שלנו לבין עתידנו. „חיפוש אחרי שורשים", הוסיף ראש העיריה, „הוא חיוני לנו עכשיו יותר מתמיד, ואני רואה בזה מרכיב חשוב לחינוך ממלכתי ומכריע לקיום העם היהודי".

החלו דיוני הנהלת הסוכנות היהודית

היערכות כללית לקליטה הצפויה של 60 אלף יהודים בשנה

תיכנון הפעולות והתקציב של הסוכנות היהודית יתבסס על תחזית של 60,000 עולים לשנה הבאה. על־כך הוחלט בישיבת הנהלת הסוכנות היהודית שנתכנסה אתמול בירושלים בראשותו של יו"ר ההנהלה מר פינחס ספיר בהשתתפות של כל חברי ההנהלה מישראל ומחו"ל — אתמול במשך כל היום.

בעקבות החלטת ההנהלה מאתמול בדבר ההכרח להגברת המאמצים להגדיל את ההכנסות במזומנים, דיווחו הבוקר חברי הוועדה ההנהלתית שהוקמה אתמול לעניין זה. הם מסרו על מערך מפורט של פעולות שייעשו בחודשים הקרובים בכל ארץ וארץ, במגמה להגדיל את ההכנסות במזומנים של המגביות. הוחלט לעשות את כל המאמצים כדי להגיע להכנסות נוספות במזומנים של מינימום של 150 מיליון דולר, עד 1 באפריל 1975.

מר מיכאל סאקר (אנגליה), יו"ר ועדת הביקורת של הסוכנות, מסר כי תיערך בדיקה מתמדת של השיטות והפעולות של מחלקות הסוכנות. לאור הממצאים השוטפים של הביקורת, הוא הודיע כי דו"ח המבקר של הסוכנות יוגש — בהתאם לחוקת הסוכנות — אל חבר הנאמנים שיתכנס בחודש דצמבר.

מר מאקס פישר (ארה"ב) העלה הצעה שהסוכנות תקים צוות … במגמה להגיע למירב היעילות באירגון ובשיטות בכל תחומי הפעילות של הסוכנות.

מר אלברט אדלמן (ארה"ב), יו"ר ועדת הקליטה של חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית, מסר על דיוני הוועדה מאז הוקמה בחודש מארס השנה.

בדיון על מרכזי הקליטה המשמשים לעולים, נמסר כי בחודש אוגוסט התגוררו בהם 13,300 עולים. נוסף לכך יש 3,500 מקומות ב־65 אולפנים בקיבוצים. הסוכנות היהודית גם מפעילה … מעונות לעולים קשישים שבהם 413 מקומות.

עשרה מרכזי קליטה ומעונות נמצאים עכשיו בתהליכי בנייה או תיכנון לבנייה. הם יוקמו ברחובות, חולון, אשקלון, כפר־סבא, רעננה טבריה, חדרה, קרית־ים, ירושלים, באר־שבע. כן מתוכננים מרכזי קליטה נוספים בקרית־שמונה, ערד, מעלות, צפת, קרית־גת, נצרת־עילית.

נפתחו שני מרכזי קליטה המיוחדים לבעלי־מקצועות, האחד לרופאים והשני למהנדסים. תקופת השהות במרכזי קליטה אלה, לימודי עברית וכן כל התכניות האחרות — בהתאמה לצרכים הספציפיים של מקצועות אלה.

נמסר כי בקרוב יפתחו עוד שני מרכזי־קליטה כאלה.

ספיר מיכם עם שרי הקליטה והשיכון זירוז הבנייה לעולים

אתמול נפגש יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית מר פינחס ספיר עם שרי הקליטה והשיכון ובכירי משרדים אלה, לשם דיון על בעיית השיכון לעולים, לזירוז תכניות הבנייה, להבטחת האמצעים הדרושים לכך, ולהגברת המאמצים לביצוע כל הפרוייקטים.

בישיבה זו סוכמו הצעדים שננקטו לביצוע תכניות הבנייה לשנה זו ולשנה הבאה. בחודש אוגוסט נמסרו לעולים קרוב ל־1,000 דירות. … יגדל המספר הדירות שיימסרו לעולים. ועד סוף שנת 1975 … בבניין של 27,000 יחידות דיור בשביל עולים.

הקראטה ישולב במערך האימון הגופני בצה"ל

מערך האימון הגופני בצה"ל החליט לשלב במסגרת אימוני ההגנה העצמית, את נושא הקראטה המתומצת, זאת מציין במכתב שנשלח על ידי המפקח על האימון הגופני של צה"ל לד"ר רפאל הלפרין, שהשיא, בשעתו, עצתו בנדון, לגורמים המוסמכים.

בכתבו אל מר הלפרין, נאמר בין השאר:

„מערך האמון הגופני בצה"ל החליט לשלב במסגרת אימוני ההגנה העצמית, את נושא הקראטה המתומצת.

אודה לך אם תאות לתרום לנו מידיעותיך ויכולתך בתחום זה.

תחומי הסיוע שאנו מבקשים: א. סיוע בהכנת חומר תורני. ב. הדרכה ספציפית של מדריכים. ג. הדרכה אישית שלך ביחידות. ד. מופעי הדרכה להחדרת רעיון הקראטה.

ההסתדרות קוראת לעובדי המיברקות לחזור מיד לעבודה

מאת סופרנו בתל־אביב

מזכיר הסתדרות עובדי המדינה מר חיים ברעשבין, פנה אתמול בקריאה לעובדי המברקות בתל־אביב לחזור מיד לעבודה תקינה.

הוא ציין כי הסתדרות עובדי המדינה דנה בסכסוך העבודה וחזרה על הצעתה שהעובדים המשתמשים בשפה שלישית יקבלו דרגה … החל מחודש אפריל 1975. מר ברעשבין אמר בפנייתו כי הוא מקווה שהעובדים יגלו אחריות ציבורית וימנעו התדרדרות.

בינתיים נמסר על שיבושים חמורים הנובעים מסנקציות עובדי המיברקה. אלפי מיברקים, מרביתם מאלה המגיעים מחו"ל הצטברו במשרד המיברקה ולא הולכו.

אתמול גם פנתה המחלקה לאיגוד המקצועי בהסתדרות וקראה … לשוב מיד לעבודה תקינה.

קיים דיון … על המצב … מזכיר איגוד עובדי … בהסתדרות.

אישים ומוסדות

— באולם מרכז הבריאות של „הדסה" בקרית היובל בירושלים נערכו נשואיהם של עזרא פת עם … אליאב, בהשתתפות אישי ציבור, ידידים, וקהל רב. בסידור חו"ק נתכבד הרב זלמן דרוק.

— נשואיהם של מנחם כלמן עב"ג חבצלת בת הרב ניסן זק"ש, רבה של שכונת … ושערי חסד, נערכו ב… בירושלים בהשתתפות רבנים, בני משפחות הגרי"ש חרל"פ וצ"ל, רבנים, דיינים, ראשי ישיבות וקהל רב.

— קהל רב של ידידים ואישי ציבור השתתפו בהגיגת הבר מצוה של הנער יחיאל נ"י, בנם של אברהם ונחמה בידרמן, שנערכה באולם מוסדות „אהרי" בירושלים.

— מר אבי פזנר סגן דובר משרד החוץ נתמנה ליועץ לעניני עתונות בשגרירות ישראל בוואשינגטון ויצא השבוע לקיום כהונתו.

— שגריר ישראל בצרפת, מר אשר בן־נתן שב לפריז, … כהונתו ב… בארץ.

צווי גירוש נגד 3 נתינים זרים

שר הפנים הוציא צווי גירוש נגד שלושה נתינים זרים אשר עברו על חוקי המדינה, האשמו כחוק וריצו עונשם.

שני צווי גירוש הוצאו נגד … ויואל אלפרס, נתיני ארה"ב.

צו הגירוש השלישי הוצא נגד … נתין צרפת, אשר נדון ל־45 יום בגין … בלתי חוקית בארץ.

אוזיל ציטרין מנדלסברג

ת"א, כבר מלכי ישראל 5, טלפון 224514
בין השעות 8—1, 4—7

למכירה דירות יוקרה

◆ בביכר המדינה

וכן חנויות ומחסנים.

◆ אחד העם 112

דירות בנות 3—3½ חדרים.

להשכרה

★ דירה בת 4 או 5 חדרים

במקום היפה ביותר בתל-אביב
ליד „שיכון הצמרת".

להבר המועצה הדתית

ד' שרגא בן פורת

לאירושי בתו המהוללה טובה עב"ג
הבחור המופלג יצחק ציפל
מבחירי התלמידים ב„ישיבת הכותל"
ענבי הגפן בענבי גפן דבר נאה ומתקבל

דב דוויטש
ראש המועצה הדתית בת־ים
וחבריה

המועצה הדתית בת־ים

מבקשת הצעות מועמדים למשרות דלהלן:
א. רב־מדריך רוחני לנוער
ב. רכז מדור לתרבות תורנית

מועמדים בעלי כישורים מתאימים יפנו בכתב למועצה הדתית בת־ים, ת.ד. 115 בצירוף קורות חיים — עד יום ראשון ו' בתשרי תשל"ה (22.9.74).

דב דוויטש
ראש המועצה הדתית

ב"ה

מכרז

אנו מכריזים על משרות פנויות כלהלן:

1. רב מפקח על הכשרות —
בדרגה 1—2 המח"ר
2. מפקח על הכשרות —
בדרגה י—י"ב מנהלי
3. עוזר למזכיר מח' הנשואין
בדרגה י"א—י"ב, מנהלי

הצעת מועמדים יש להגיש למועצה הדתית (בצירוף תעודות/אישורים מתאימים), עד יום כ"ו באלול ש.ז. (13.9.74).

י. ש. מאיר
ראש המועצה הדתית

מרחב תכנון מקומי, בית שאן
הודעה בדבר הפקדת תכניות מפורטות

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה … ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה בית שאן, הופקדו תכניות מפורטות אלה, ביחד עם התשריטים המצורפים אליהן:

(1) „תכנית מפורטת מס' 1816 — …"
ואלה הם השטחים הכלולים בתכניה:
גוש 22897 חלק מחלקה 9.
גוש 22973 חלק מחלקה 16.
גוש 22974 חלק מחלקה 1.

(2) „תכנית מפורטת מס' 1862 — …"
ואלה הם השטחים הכלולים בתכניה:
גוש 22660 חלק מחלקה 144, 162.

(3) „תכנית מפורטת מס' 1865 — …"
ואלה הם השטחים הכלולים בתכניה:
גוש 22898 חלקות 4, 5, 6.

כל המעונין בתכניות רשאי לעיין בהן ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכניות, וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחומי התכניות או גובל אותם, רשאי, … של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכניות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

כ"ה באייר תשל"ד (17 במאי 1974)

י' קנת
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון

מועצה איזורית שפיר מרכז שפירא
דאר מרכז שפירא טל. 055-96981

מכרז מס' 332,74

המועצה האזורית שפיר מזמינה בזה קבלנים להגיש הצעותיהם …

את תיאור המכרז ופרטי הביצוע אפשר להשיג במשרדי המועצה בתמורת תשלום של — 50 לירות שלא יוחזרו.

את ההצעות בהתאם לפרטים בהצעת המכרז יש להחזיר למשרדי המועצה עד יום 15.9.74.

המועצה זכאית למסור ביצוע העבודה ליותר מקבלן אחד.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

… — ראש המועצה

מרחב תכנון מקומי, בית שאן
הודעה בדבר הפקדת תכניות מפורטות

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה … ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה בית שאן, הופקדו תכניות מפורטות אלה, ביחד עם התשריטים המצורפים אליהן:

(1) „תכנית מפורטת מס' 1863 — …"
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: …

(2) „תכנית מפורטת מס' 1864 — …"
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: …

כל המעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע … רשאי … להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ל' בסיון תשל"ד (20 ביוני 1974)

י' קנת
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון

חברת החשמל לישראל בע"מ
מחוז הדרום — תל־אביב

מכרזים מס' 356/93/74
356/94/74

מתבקשות הצעות:
לבנין קוו מ"ג 22 ק"ו ל:
1. נחל מורג וקידוח כפר דרום
2. מבית לחיה לעזה

את הפרטים על העבודות הנ"ל אפשר יהיה לקבל במשרדי החברה ברחוב המסגר 16 תל־אביב, החל ביום 5.9.74 תמורת תשלום של — 50 ל"י כ"א.

את ההצעות יש להחזיר עד יום 19.9.74 שעה 12.00 …

השתמש בחשמל בתבונה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב מקומי, השומרון

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, …

תאריך: 29.8.74

שרון מיזוג אויר

אנו פותרים בעיות אוורור

Venta

המאוורר הדו־כיווני REVERSIBLE

שרון תעשיית מיזוג אויר בע"מ

על מות המשורר
ראובן אבינועם ז"ל
מתאבל
שמעון פרס
שר הבטחון

הנהלת בית־הכנסת „אחדות ישראל" — רמלה

למר יעקב דילברט

… באבלך הכבד בפטירת אחיך

משה חיים ז"ל